

העולם הזה ועכשיו

במיכתב מהכלא ערב המישפט:

אני
לא
פוחד
מפני
המ'שפט!"

אזהרה!

אנחנו ציונים ירושלים עירנו

אנחנו רוצים לחיות בעיר.

אנחנו רוצים שיחיו בה גם אחרים.

ירושלים שייכת רק לנו כשם שהיא שייכת רק לאחרים. לא תיתכן ירושלים אחרת ואל ניתן לאיש להשחית את זו הקיימת.

הפאות הן סמל יהודי בדיוק כמו המוסר ההומניות והחופש. אך האלימות תוליד תמיד רק אלימות ואם לא יושם לה קץ, לא יהיה סוף למעגל קצוצי הפאות ופגועי החופש.

אלעזר שטורם

אברום בורג

מִיכְתָּבִים

אישה השנה תשמ"ז

עוד הצעות לאישה השנה תשמ"ז. שיופיע על שער העולם הזה בגליון ראשה השנה תשמ"ח.

אני מציעה לאישה השנה — אשת השנה, השאר בגלל שכבר הגיע הזמן שלשלוש הנשים בין 36 אנשיהשנה, מתשל"א עד תשמ"ז (ועל דיון בתש"ט; גולדה מאיר בתשל"ב; גאולה כהן בתש"ס), תתוסף סוף-סוף עוד אשה.

אשת השנה תשמ"ז היא מרגרט תאצ'ר, שנצחונה הסוחף בבחירות האחרונות נושא עימו בשורה הרחק מעבר לגבולות בריטניה. הבשורה היא שאפשר להיות גם שמרן וגם איש הימין, עם המסרים המתאימים לסוף המאה ה-20, וביחד עם זה להיות מוכשר, מצליח, נחרץ ובעל כושר ביצוע.

וזה, כמובן, בניגוד לשתי הדוגמות המוכרות לנו היטב: זאת שאצלנו בבית וזאת שאצל האח הגדול, מעבר לים הגדול.

צביה אינטל, רחובות

אין בכלל שאלה. אישה השנה תשמ"ז חייב להיות שמעון פרס. סמל החברה הישראלית תשמ"ז, זאת ששכחה מזמן מניין היא באה ובכלל אין לה מושג לאן היא הולכת.

חיים מעין, תל-אביב

גם אם הוא נאלם בחודשים האחרונים ושוכן אינו חוזר על הצעתו, הרי בעצם הצעתו מיקד חנא סניורה (גם אם אין להצעתו גיבוי של פלסטינים רבים ואפילו הוצעה רק על דעת עצמו) מה צפוי לנו, לטוב או לרע (כל אחד לפי השקפתו) אם לא נתעמת פעם ולתמיד עם קיומם של כמעט שני מיליון פלסטינים מערבה לירדן. ולכן חנא סניורה הוא אישה השנה תשמ"ז.

דב ורשבסקי, ירושלים

מיקצוץ מסוכן

על מותו של בכיר באש"ף (איש שלום היה"ה העולם הזה 12.8.87).

קראתי בצער את הקטע על ע'אזי ח'ורי. מהי הסיבה שכל צדיקי אש"ף מתבקשים, כזה אחר זה, לשייכה של מעלה? מי בחרב, מי במחלה. כדאי להזהיר מפני להט החרב המתהפכת. עשיית שלום היא מיקצוץ מסוכן.

בנימין אהרונז, פתח-תיקווה

הקשר הרבני

על כוח השפעתם של רבנים ובני רבנים (טירון מערכות, העולם הזה 19.8.87).

ממש מפליא איזה כוח נושאים בידיהם הרבנים בארץ! הרב יצחק פרץ מכריע בגורל הלבאי והרב (הוא רב, אין מה לעשות) מאיר כהנא עוד יכריע בעתיד ילדינו.

עוד יותר מפליא באילו עמדות-כוח זוכים בניהם של רבנים, ובמיוחד אם הם בניהם של מי שהיו רבנים ראשיים:

● נשיא המדינה, חיים הציג, הוא בנו של הרב הראשי לישראל המנוח, הרב אייזיק הלוי הרצוג.

● שריהאצור, משה ניסים, הוא בנו של הרב הראשי לישראל המנוח, הרב יצחק ניסים.

● והאיש העלול לקבוע את גורל הממשלה, ולפחות את הקדמת הבחירות לכנסת ה-12, בעל הקול ה-61, המכריע, ככנסת, הוא חבר-הכנסת (ש"ס) יעקב יוסף, בנו של מי שהיה הרב הראשי לישראל, הרב עובדיה יוסף.

משה ריינדרוף, חולון

טוהר הגזע

עוד על הנשים בחייו של המיליונר ג'יימס גולדסמית (תמרוקים, העולם הזה 12.8.87 והלאה).

נישואיו הראשונים של גולדסמית, לאיזבל פאטינו, בתו של איל-המכירות הכוליני (שנסתיימו באסון, כאשר היא מתה בלדתה את בתם), לא היו עניין כליך פשוט.

זה התחיל בכך שגולדסמית ופאטינו, שניהם אז בגיל 20, נמלטו לסקוטלנד מפני זעם הוריהם, שהתנגדו לנישואין, ובמיוחד התנגד לכך אביה של פאטינו, קאתולי ארוק ממוצא אינדיאני, וכאשר הוא נפגש, לבסוף, עם חתנו הטרי התפתח ביניהם דרישה כדלהלן:

"אנחנו לא נוהגים להשיא את בנותינו ליהודים" פתח איל-המכירות (כריל, בעיקר) אנטור פאטינו.

(המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקידמי:

וענונו זועק

ערב פתיחת מישפטו הסורי של מרדכי וענונו, מספרים האחים והאחיות על עצמם, על הוריהם, ועל האח הכלוא. האחיות, שפנו לעולם החרדי, האח שהתעקש לשרת בצנחנים, והמיכתבים המצונזרים על מוטי, שבהם הוא זועק: "מי שמייצר נשק גרעיני מתכוון להשתמש בו... וזהו נשק שאסור לבן-אדם להשתמש בו" עורכי-הדין אמנון זיכרוני מוכיח, כי מרדכי וענונו לא גילה כל דבר חדש — והכל כבר פורסם, נרשם ודווח בעבר.

8

כתבת השער האחורי:

חוה חדשה

חוה יערי הפסיקה לקחת גולות הרגעה. מתאה שבכלא היא מחפשת תדמית חדשה וראיות חדשות לערעור שהגיש. בינתיים היא מתלוננת שעורכי-הדין גזלו ממנה כס' פים, ומבטיחה שבעלה, אהוד, רוצה ממנה נימל (גירושין) אבל יקבל זיון במכתב נרגש להעולם הזה היא אומרת: "הלכתי לאנשי-מיקצוץ, ועכשיו אני בטוחה: אין לי מחלת-נפש... אני יודעת עתה ב' בידור מי אני. מה המציאות ומה דימיון. מהו עקר ומה האמת".

18

סירחון בכלא 4

עדויות אנשי מילואים על התעללות נוסח כלא 4: תחת לפנות אליהם בשמם, צועקים לאסירים: "סירחון, בוא הנה!" * חייל שפיקח בשעת מיסדר נדון למחבוב נוסף * תרומות * רם נלקחו במירמה * 200 בדרג-סיגריות מוכנים למיסדר.

34

מי יציל ממוות?

זה יותר גרוע מרצח. נבחר העם זרקו אותי ל' רחובות לקבץ נדבות. ואם לא אצליח — נגזר עליי למוות! סיפורו המזעזע של אלו גורגיה, חר' לה פרטידהם הזקוק להשתלת מחידעצמות בברי טניה, המדינה לא תשלם תמורת הטיפול, ואם יהיו תרומות — היא תשמה לגבות 16% מהן.

28

אילו נתנו לה

עידן ההפשרה מאפשר להציין לתוך עולם היצירה הסובייטי: הבימאית קירה מרטובה, עד לאחרונה אלמונית לחלוטין במערב, עשתה בשנים האחרונות ארבעה סרטים בלבד. שהיו גנוזים עד לאחרונה. כישרונה המדהים עורר בפסטיבל בליקרנו את השאלה: מה הפסיד העולם בכל אותן שנים שנמנע ממנה לעבוד?

31

איזה גופות!

"גופות" — כך הם קור'ים לשרירים הנפוחים, שאותם הם מטפחים ב' סכלנות ובאהבה במשך כל השנה, לקראת התחרות על התוארים מ' ומרת ישראל. "איזה גופות!" הם צעקו בהתלהבות כאולם, אבל ב' נוסף גם "פרוטקציה!" ו"שחרר!"

40

מאחורי השאגות

כיצד בנו הבריטים והאמריקאים את חילות-הא' וויר שלהם, ואילו מטרות הטילו הגרמנים על צי מטוסייהקרב? מה הקשר בין מילחמת-הכוכבים לטנק בורד, המתחבא אישם במידבר? האם מלכת שדה-הקרב העתידית תהיה מינגנה או מית' קפה? מה שווה "עומק אסטר' טג'י? השאלות האמיתיות ש' מאחורי השאגות סביב הלבאי.

11

דף חדש

כל העולם על הזין

האם שבירת העברית התיקנית והחלפתה במעין עגה אינפנטילית היא תופעת-ליוואי של משבר החילון (מלשון חילונות) הישראלי — שואל ומשיב צפירי גוטליב, העתיד להשתתף מעתה בקביעות במדור זה. המשורר מנחם בן מגלה כי "זה הוא מהקוס אק" של העירומים והמתים ואורן ציבלין מסחבק כותב לגברת במוכירות המדעית של האקדמיה ללשון העברית, ש"כל העולם אצלו היה על הזין" למיקרא מיכתבה.

26

ספורטיבי, צעיר ובריא לעצלנים

אפשר להיות ספורטיבי, צעיר, בריא ורענן, גם בלי להזין ולא שריר מיוזע אחד, צריך רק לדעת להתלבש, די בלבוש הנכון, ברגע הנכון, כדי לעורר את הרושם ש' אתה חבר ותיק במועדון ספורט.

38

המדורים הקבועים:

מיכתבים — המיליונר והאינדיאנית 3
איגרת העורך — קיץ 1969 4
תשקוף — תנינים בממשלה 5
במדינה — סרגנטים על העץ 10
הנדרן — הקלע והשריון 11
אנשים — מתי שיקר שרון 12
אתה והשקל — מחיר הש"ח בלונדון 14
תמרורים — שחורה לבית חלבן 14
ימנ אישי — לוח על הקיר 15
מה הם אומרים — שרה אלספקטור.

התאבדות הסניגוריה

נסיון התאבדות של אניטה פריציאדר, עדת-הה' גנה במישפט דמיאנוזיק, החזיר למישפט את מימד המוות. מדוע נקלעה הסניגוריה למצב שבו היא פועלת כאילו בכוונתה להתא' בד? מה כוחו של התובע, הרי' מס את עדיתהביעה החובבנים?

42

חבר של לנין, חבר של פרס

לפני יותר מ-60 שנה הוא נפגש עם ולדימיר לנין, היום הוא ירדיו של שימפון פרס. הוא מנהל עסקים עם ישראל ועם ק'אסי, הוא הס' תבך ב'וטרגיטי' ועכשיו הביא לישראל את המיסמכים למישפט דמיאנוזיק, הסריאייאי חשר שאביו הוא סוכן סובייטי, המוסד' הגיש נגדו חוות-דעת, ובגין ביטל אותה. מיהו באמת המיליונר האמריקאי ארמאנד האמר?

6

דוק מנסה עוד לצחוק

זאב ("דוק") מאירוביץ, שלקה בשבץ-מוח, מנסה להתברך ממיתת חוליו בבית-החולים. אולם הפעם, בניגוד לעבר, אין הישיש העשיר מראשון-לציון מוקף בצעירות קלות-דעת, המ' צחקקות לשמע חוכמותיו. פליי' בוי במיכנס-פיג'מה מרושלים.

36

רחל המרחלת מדווחת:

לאה שלמון (בעבר עם טל ברודי, אורן לבקוב, ערד שפיר) לוקחת פסק-זמן מהגבי רים • ליאורה גרוסמן (פעם עם חנוך רוזן) גנשה את רוני אמסלם • שני איטלקים לציון של זוהר זוהר ומירי לחובבים • עגנון גרנות וסמדר גנזי (בתצלום) — את ירחי' הרבש יכלו באירופה • כך בוטלה החתונה של רונית ויגלר: ההורים לחצו על מוטי רייס • ג'קי בינג מביאה ילד מבראזיל • פלייבואיס בגיל מסוים: אנג'לי ליק (18) של טדי שאולי ר' קים (35) של שוקי בן-ספור.

24

יריב בן-אליעזר, צפירה יונתן, אמירה סרטני, ירון דקל, דני רוגר זה וגם זה — תעלול בזק 21
לילות ישראל — 150 דציבלים 22
רחל מרחלת — על כל העולם 24
דף חדש — כרמלית 26
הורסקים — אריה ובתולה 30
תשבץ — איבר בחי (2) 32
מיכתבים לרותי — אייל שמי מתנועע 32
עצם העניין — מדונה ואיילת זימן 33
שירד — המלאי אוזל 40

מיכחבים

החיים אינם פיקנים

עוד לזכרו של משה איש-כסית
(לב גדול נדס", העולם הזה 22.7.87 ואילך).

בזמנו טען לפני משה, שהחיים אינם פיקנים, מדוע כי אי אפשר ליהנות מהם: אסור לשתות אלכוהול; לזלול אוכל טעים; לעשן... ולבסוף אתה עוד עלול לחטוף איירס מעקיצת יתוש.

נוכח המור מאקאברי כזה לא פלא שפעם חיברתי לו את השורות הבאות:

החיים נוצרו כדי לחיות.

והמוות נוצר כדי למות.

לכן זה חטא

מזישה'לה הבין היטב את משמעות השורות וביקשני לרשום אותן למזכרת עבורו.

ואולי עוד לא מאוחר לחרוט על קיבור:

פה נח

משה איש-כסית

שמת לחיות

זאב שלובבסקי, תל-אביב

יש מקום כזה

על מיקומה של טימבוקטו (מונו-לוג", העולם הזה 5.8.87).

השחקן אברהם רונאי מספר שלפני עלותו ארצה היתה פלשתינה בשבילו "כמו טימבוקטו". בעבר כבר נתקלתי במטבע'לשון זה ואני תמדה אם בכלל קיים מקום כזה. או שזה סתם כינוי למקום שכוח'אל בוכת צילצול: טימ-בוקטו: נעמי דחבש, פתח-תיקווה

קיים מקום כזה והוא מצוי באזור נידח בלב המדינה המערב-אפריקאית מאל, ב' פיתחו של המידבר המרכז-אפריקאי וב' מרחק של 1200 קילומטר מן האוקיינוס ה' אטלנטי. טימבוקטו, המונה כיום כ-10 אל' פיס ותושבים נודעה בעבר כצומת-דרכים חשוב ביותר לשירות של סוחרים במיוחד סוחר'רעבים.

הצעה מאריזונה

האם מישהו מעוניין בגד'ראבנים?

קראתי באחד מעיתוני פניס (עיר הבירה של מדינת אריזונה, בה אני חי) קטע על הבעיות שיש ליהודים עם המרכז המורמוני העומד לקום ב'יריד שלם... כצאצא ישר של יוסף סמית, מייסד דת המורמונים, מאחת מ-90 נשותיו, אני, היבר טראנל, סתת'בניין בן 63 מוכן להופיע בארצכם, ולחשוף את האמת על המורמונים.

בהתחשב במצבי הכספי, תצטרכו לממן את הוצאות הנסיעה שלי ובתמורה אני מוכן להקים לכם גם גר'ראבנים מעולה.

היבר טראנל, פלאגסטאף, אריזונה, ארצות-הברית

שתי אצבעות מקארנגי

גם בקיץ 1962 מלאה הארץ אמנים אורחים ואחד הבולטים בהם היה ילד-הפלא מטכסס, הפסנתרן ואן קלייבורן, בן ה-20 פלוס, שבא לסידרת הופעות בארץ. אשת יחסי-הציבור שלו היתה אימו, שראגה לספק, לכל מבקש, אנקדוטה קלייבורנית מקורית, כמו זאת שסיפקה לגליון העולם הזה שהופיע השבוע לפני 25 שנה.

באחד הימים, בעת שהותו בניו-יורק, עצר עובר-אורח, שלא מצא את דרכו בדרך הגדול, את ואן קלייבורן ושאל אותו: "איך מגיעים לקארנגי הול (אולם-ההופעות היוקרתי של ניו-יורק, בו מופיעים רק אמנים מן הדרגה הראשונה)".

תשובתו הקצרה של קלייבורן היתה: "בעזרת אימונים רבים וממושכים!"

(המשך מעמוד 3)

וגם אנחנו, בדרך כלל, לא נוהגים להתחתן עם אינדיאנים אדומי-עור! השיב לו ג'יימס גולדסמית.

ידעתי, גם ידעתי

עוד תגובה בוויכוח סיפורתי ("הכו"ש והיושר", העולם הזה 12.8.87). תורה על זכות התגובה שניתנה לי בהעולם הזה בפרשת "לוח הזמנים", שהציג נתן וך לסיפור של ישראל כהן על יעקב שטיינברג. מכיוון שבמיסגרת הפותחת ("על גילויים ומגלים") הובעה השערה ש"הכותבת אולי לא ידעה" על תגובתו של שלמה גרודונסקי, "הערות של מסתפק במועט", אע"פ, שידעתי גם ידעתי, ואף כתבתי על כך בסעיף מיוחד כמאמר ("ישראל כהן בעיני הביקורת") שפורסם בספר-היובל לישראל כהן במלאות לו 75 שנה, שהופיע, בשנת 1980, בחוצאת עקד.

עוד אעיר, שעל תגובתו של גרודונסקי באה (בנובמבר 1963) תגובה משולשת בדבר של שלמה טנאי, ישראל כהן וועד אגודת הסופרים,

מושור טנאי
תגובה משולשת

ועל תגובה משולשת זו הגיב גרודונסקי ברשימה נוספת בדבר, לוויכוח זה היו עוד הסתעפויות, שתוארו בהרחבה במאמרי הנ"ל.

נורית גוברין, תל-אביב

הקץ לקיפוח

על זהות המו"ל של ספר חדש ("איסור אינו מרגל סובייטי!", העולם הזה 12.8.87).

איננו חולקים על זכותו של אורי אבנרי לבקר כל ספר היוצא לאור, אבל למה קופח חלקנו ולא צויין כי ריגול סובייטי יצא לאור בהוצאת עידנים - ידיעות אחרונות?

ירידי מנולס, מנכ"ל עידנים, תל-אביב

בניגוד לניקוד

על הקשר בין הנתונים של גבר-החלומות לתעודת-הזהות הפולי-טית ("את, המין ושמאל-ימין", העו"ל 5.8.87).

לגבר בחיי יריים שרירות ושעירות (80 נקודות); ישבן בריא (80 נקודות); תלתיים (20 נקודות); כתפיים שרירות (100 נקודות); פה גדול וחושני (5 נקודות); חזה רחב ושרירי (90 נקודות); והוא לובש תחתונים נורמאליים בצבע לבן (40 נקודות). בסך הכל 415 נקודות - מה שמסווג אותי, לפי בוחן ההערפות האישיות שהעולם הזה פירסם בשבוע שעבר, כשמרנית ריאקציונית.

אבל האמת היא שאני יוצאת הקיבוץ הארצי, בעלת השקפות שמאלניות ומצביעה בבחירות לכנסת שמאלה ממפ"ם.

המסקנה שלי: לא על הנקודות לבדן יאהב האדם.

יעל גרישוא, תל-אביב

קווא יקי.

והנה, אחרי כמעט 20 שנה, באים אנשים ואומרים כי היתה להעולם הזה השפעה חשובה על עיצוב הדור הצעיר דאז, שריעות השבועון נקלטו והשתרשו, שתלמיד'התיכון ראו בשביר עון זה את הכתובת לתלונותיהם. כעבור 20 שנה נבט הזרע והצמיח יצירות.

אגב, גם יוצר הסרט אוונטי פופולו סיפר בשעתו כי הרעיון המונח ביסוד הסרט בא לו בעת קריאת מאמר מסוים בהעולם הזה.

תהליך מיסתורי

מבאן גם תשובתי לאותו מראיין: אינני יודע.

כמה אנשים, הקוראים את הגליון הזה, מושפעים ממנו? איך הם מושפעים ממנו? אין לדעת, ואין למדוד. השפעת עיתון אינה נקבעת על-ידי נתונים סטטיסטיים. מיספר העמודים, גודל התפוצה ועובדות כמותיות אחרות.

העולם הזה אינו בא רק למסור מידע ולספר סיפורים. הוא גם בא להנחיל מושגים, תפיסות, תמונת-עולם מסוימת. הוא רוצה לעורר למחשבה, להרגיל אנשים לפסול מוסכמות, לעזור להם לגבש לעצמם השקפה משלהם. משום-כך היתה לשבועון זה תמיד השפעה מיוחדת על צעירים בני-עשרה, בני הגיל שלפני השרות הצבאי, אשר מושגיהם עדיין אינם נוקשים, שיש בהם הרצון למרוד בתפיסות מיושנות ומאובנות, השואפים להגדרה עצמית.

כשיש השפעה כזאת, היא מתגלית רק אחרי הרבה זמן, כעבור 10 או 20 שנה, כאשר הצעירים-מאמתמול מגישים את יצירותיהם המגובשות. רק אז מסתבר לפתע, כי דברים שנאמרו בשעתו, ושלא עוררו אז שום הד שנשמע'לאוזן, נקלטו כחשיא.

כל כליית-קשורת משפיע בצורה זו או אחרת, מודעת ובלתי-מודעת, למשל: הטלוויזיה משפיעה מאוד על-ידי קביעת סדר-העדיפויות שהיא קובעת, הדברים שהיא מבליטה והדברים שהיא גונזת. צהרונים משפיעים על-ידי ניסוח הכותרות הראשיות. אלה נועדו למשוך תשומת לב, ולא אחת הן מחזקות ריעות קדומות חשובות, לאומניות וגיוענות. העולם הזה משפיע בצורה שונה לגמרי, על-ידי הצגת מערכת-מושגים משלו. נדמה לי שהשפעת השבועון שונה במהותה מהשפעת כל כליית-קשורת אחר בארץ.

כך או אחרת - אין כל אפשרות לדעת, אין מדידה מדויקת של השפעה. זהו תהליך סמוי, מיסתורי, העובר כאמצעות המילה המודפסת מאדם לאדם. כל יומרתם של סוציולוגים ושאר מדענים לעקוב אחרי תהליך זה, לאתר ולמדוד אותו, נראית לי מופרכת. מופרך שיבצת'ים כל ניסיון לכלוא תהליך אנושי זה בנתונים כמותיים.

איך אנחנו מושפעים? כמה אנחנו מושפעים? האם אנחנו מושפעים כיום פחות מאשר אתמול, או יותר?

תשובה הכנה היחידה היא: איננו יודעים. אין כל אפשרות לדעת. יש לנו השערות שמקורן בתחושה, אך לא בנתונים מדעיים המאפשרים בריקה. אולי נרע בעוד 20 שנה אם גליון זה השפיע. ואיך.

ד"ר אורי אבנרי

לא מכבר שאל אותי אחד המראיינים אם העולם הזה משפיע כיום על הדור הצעיר כפי שהשפיע לפני 20 שנה.

ענית לו בכנות שאינני יודע. כי גם לפני 20 שנה לא היה לנו מושג שאנחנו משפיעים. להיפך, היתה לנו הרהגשה המובהקת שקולנו הוא כקול קורא במידבר.

"אוונטי" ו"בלוז"

באשר הוקרן בראשונה הסרט בלוז לחופש הגדול שמתי לב לעובדה שהתסריטאי מצא לנכון להוכיח בגוף הסרט את העולם הזה. התלמידים בסרט רצו לפגוע אל העולם הזה כדי להתלונן על משהו.

לאחר מכן סיפר לי עיתונאי ידוע, ידיד של יוצריה-הסרט, מניין בא איזכור זה, יוצריה-הסרט,

בלוז לחופש הגדול: קומזיץ ב'1969' קול קורא במידבר

אמר, רצו לשלם חוב להעולם הזה. כשהם היו תלמידי תיכון ב'1969, השנה המתוארת בסרט, הם הושפעו מאוד על-ידי העולם הזה. השבועון היה להם כאורים ותומים. עיצב את השקפת עולמם ומילא תפקיד חשוב בחיי הדור המתואר בסרט.

ב'1969 היה העולם הזה הקול היחיד בעולם-התיקשורת שהזהיר מפני תוצאות המילחמה שהתחוללה שנתיים לפני כן, מילחמת ששת-הימים. השבועון התנגד לשיכרוך-הניצחון שהציף את המדינה, לאווירה של אנתרופאפסנור עוד, לשיגעון-הגדלות שהפך לרוקסרינה לאומית, בהנהגת גולדה מאיר.

באותה השנה נבחרתי בשנית לכנסת, וגם שם היה קולי הקול היחיד שקרא להתפייסות עם העם הפלסטיני ולהקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל, כפיתרון-קבע. אש"ף התנגד אז לפיתרון זה בשצף-קצף, ואף פירסם ספר מיוחד בערבית, כדי להילחם במה שקרא "תוכנית אבנרי". גם רק"ח התנגדה לפיתרון זה, כמו ברית-המועצות. בכל אותה תקופה היתה לנו הרהגשה ברורה שאין לדברינו אלא הד קלוש. תפוצת העולם הזה היתה מצומצמת, כחזנו בכנסת נשאר רל. קיבלנו רק תגובות מעטות מן הציבור.

רומניה במקום וינה

נשיא רומניה, ניקולאי צ'אושסקו, הבטיח ליצחק שמיר שרומניה תשמש כתחנת מעבר ליהודים היוצאים מברית המועצות. כך ניתן יהיה לאלץ את כולם לבוא לישראל, ולחסל את תופעת הנשיירה, הקיימת בווינה. כעת מצפים להסכמה סובייטית.

קרוקודילים לממשלה

עשרות תנינים מהחוזה בחמת גדר ועד יענים מקיבוץ האין יציעו בשבוע הבא בקריית הממשלה בירושלים, בראש הסגנת חקלאים מן הצפון. החקלאים הוריעו, כי אם עד השבוע הבא לא יימצא פיתרון לבעיותיהם, הם יטילו מצור על הכנסת, ועל הלשכות של יצחק שמיר ושימון פרס.

התנין הוא חיה טורפת, מסוכנת ביותר. לכן מבטיחים מארגני הפעולה לקשור את סיהם של התנינים — כדי שלא ינגסו חלילה באיש מהשרים, הפקידים או הח"כים.

פעילים באגודות צעירי-בעלי-חיים שוקים לים להגיש תלונות במישרה נגד החקלאים, על ההתעללות בחיות, בעיקבות ההפגנות בצומתי-הצפון, שהיו השבוע, לריבירהם, במדינה כמו בריטניה, מי שהיה עושה שימוש כזה בבעלי-חיים, היה מפסיד מיד את אהדת הציבור לעניינו.

ביבי שותק, דרובלס ולוינסקי מרוצים

בנימין (ביבי) נתניהו אינו נענה להפצרות ראשי הליכוד להתייצב כמועמד ליו"ר הסוכנות, והדבר גורם אכזבה קשה בתרות — אריה דולצין עומד לפרוש בדצמבר, ולליכוד אין מועמד בעל שיעור-קומה. כך גוברים סיכוייו של עקיבא לוינסקי, מהעבודה, לזכות במישרה המתפנה. יתמכו בו רק חברי מיפלגתו, אלא גם רוב הרפורמים והקונסרבטיבים באמריקה, שכוחם גדל בבחירות הציגיות האחרונות. אלה כוועסים על הליכוד, בגלל עמדתו בשאלת מידו יהודי.

באופן פראדוקסאלי, ירויח ממצב זה גם מתי דרובלס, מחרות. עלי-הסכם בין שתי המפלגות הגדולות, הן מתחלקות ביניהן בתפקידי הדיור והחיבור. אם יהיה לוינסקי היר, תיפול הגזברות בחלקו של דרובלס, שהוא היום העסקן הסוכנותי הבכיר של הליכוד.

תרגיל אנרגיה באוקטובר

במישרה-האנרגיה מתכננים להפתיע את חברות-הדלק, ולהוריע, בחודש אוקטובר, על ביצוע אחד הסעיפים הכלולים בתוכנית הרפורמה במשק-הדלק. השינוי יצמצם את זכויותיהן המופלגות של החברות. ההודעה על הצעד המתוכנן תהיה סמוך בכל

האפשר לביצועו, כדי שהחברות לא יספיקו להתארגן ולנקוט צעדים מישפטיים.

עור עו"דים לאמריקה

עור עורכדיין ישראלים פותחים מישרים בניר-יורק — לפחות שישה פרקליטים מחפשים כימים אלה שותפים אמריקאיים, או עסוקים בקבלת האישורים הפורמאליים האחרונים לעיסוק במיקצועם בארצות-הברית.

יעקב הדני בין המפד"ל לש"ס

בצמרת המפד"ל כוועסים על יעקב הדני, מנהל החינוך הדתי, מפני שהוא משרת באופן עיקבי אינטרסים חרדיים. לכן התגובה הראשונה על החלטת יצחק נבון לנזוף בו עוררה במפד"ל סיפוק.

רק בשהתברר כי ש"ס עשויה לפרוש את חסותה על הדני, ובדרך זו להשתלט על חלק נכבד ממישרי-החינוך, מיתר במפד"ל להתייצב לצידו של המנהל שחתר תחת שר-החינוך.

לוקנים, עשירים ודתיים בלבד

הסיכומים האחרונים שערכו הקבלנים מוכיחים, כי אין כל התאוששות בענף. מיספר התחלות-הבניה לא גדל, כפי שקיוו בתחילת-הקיץ. הסימנים המעודדים היחידים היו בירושלים ובתל-אביב, שבהן, כך התברר, יש ביקוש ער לדיור יוקרה.

המסקנה, תל-אביב עומדת להפוך לעיר של עשירים ודתיים, וירושלים תהפוך לעיר של עשירים ודתיים. הזוגות הצעירים יאלצו לנדוד לפריפריה.

ג'ברין שוחרר

חסן ג'ברין, פעיל הקבוצה "אל-אנצאר" מאום אל-בחם, שוחרר ממועצרו בערבות של 1000 ש"ח.

ג'ברין היה עצור כמשך 20 יום, ובתקופה זו ניסו למנוע ממנו פגישות עם עורכדיין, בטענה שהוא חשוד בעבירות חמורות.

צווי-מאסר נגד קיסר ונאווי

בית-המשפט עשוי להוציא צווי-מאסר נגד ישראל קיסר ואלדד נאווי, אם יורשעו בבזיון בית-המשפט. בגלל תעלולים של רשות השיפוט ההסתדרותית במחוז תל-אביב, הרשות מנסה לעכב ביצוע פסקדיין של בית-המשפט העליון, הנוגע במעמדו של עסקן אגוד-מיקצועי.

בית-המשפט העליון הורה לראשי ההסתדרות להחזיר לתפקידו, עד ה' בספטמבר, את לוציאן טאובמן, שנבחר כמוכיר המח"ר במחוז תל-אביב, ואחר-כך הורה באופן אדמיניסטרטיבי, לשם כך צריכה ההסתדרות לסלק מהמישרה עסקן אחר, אריה גולדנברג, שמונה במקום טאובמן. בינתיים המליצה רשות-השיפוט להתעלם מפסק-הדין, בנימוק המזור שעליה להכריע במחלוקת-כביכול שבין טאובמן וגולדנברג.

טאובמן החליט לפנות לערכאות, בתביעה על בזיון בית-המשפט. אם התביעה תתקבל עשוי בית-המשפט להוציא צווי-מאסר נגד ראשי ההסתדרות.

איומים על "מגעים"

עורכי "מגעים", הירחון החדש של הומו" סקסואלים ולסביות, קיבלו השבוע איומים טלפוניים, שכללו חרפות ועלבונות. ביני תיים אין חברות-ההספה מוכנות להפיץ את הגליון הראשון של הירחון. אנשי "מגעים" מנסים להפיץ אותו בעצמם בח' נויות ובקופסות, או באמצעות הדואר — בת"ד 11990, תל-אביב.

עימות עם דרורי

במאבק בין חברות-הביטוח לבין האוצר, סכיב איגרות החוב ח"ץ, צפוי סיכוב נוסף.

החברות יתקפו אישית את יהודה דרורי, הממונה על שוק-החן, בטענה שהוא מפלה לטוב את קרנות-הגמל ההסתדרותיות. באוצר הוחלט שלא למכור עוד איגרות לחברות-ביטוח חיים, ולהפנותן לבורסה — בעוד שההסתדרות נמלטה מגזירה זו.

תלונות בישוב נירית

תלונות על אי-סדרים בישוב הקהילתי נירית, ליד גלגוליה, הוגשו לרשם האגודות השיתופיות. גם היחידה הארצית לחקירות-הנאה במישרה נמצאת בתמונה. את הישוב התחילה לבנות החברה הקבלנית דויד לוי ובניו, שהתבכח.

מחכים להצהרת בלפור

הסוכנות היהודית מנסה להשיג את המיסמן המקורי של הצהרת-בלפור, השמור בארכיון בריטי. כאשר יגיע המיסמן לארץ, הוא יוצג בצורה חגיגית בבניין חדש של הארכיון הציוני, שבנייתו הולכת ונשלמת בירושלים. חמש מתוך שבע הקומות של הבניין המפואר והמשוכלל נבנו מתחת לאדמה, כדי להקל על שמירת הלחות והטמפרטורה הנכונות. ההצהרה המפורסמת אינה אלא מיכתב פרטי, מהי' בנובמבר 1917, שנשלח על-ידי שר-החוץ הבריטי, הלורד בלפור, ללורד רוטשילד.

הבעיה האמיתית של דויד לוי

אחת הסיבות העיקריות המונעות את פיתרון בעיותיו של הקבלן דויד לוי היא עיסקת קומבינציה, שהוא עשה לפני שנתיים וחצי עם הקבלן התל-אביבי משה עופר. לפי החוזה, התחייב לוי לבנות באתר כהורה 230*220 דירות, יחד עם עופר. הוא לא התחיל את הבניה בזמן, ובנתיים כיצע מישרי-הפנים שינויים בתוכנית-המיתאר — שינויים שבגללם צומצמו אפשרויות הבניה בחצי.

כעת מותר לבנות שם רק 120 דירות.

עופר תבע מלוי לשלם לו פיצוי על הנזקים, וביקש בוררות.

בינתיים הסתבך לוי גם באתרי-בניה בעפולה, כפתח-תיקוה ובנרית, אינו משתף פעולה בכוררות, ונסע לחו"ל לגייס כספים.

אם יגיש עופר תביעה לכינוס-נכסים, יקיץ הקץ על נסיונות-השיקום של לוי.

הבת-ימים מרוצים

למרות תדמיתה הרודה של בת-ים בעיני התל-אביבים, תושבי העיר מרוצים ממנה, בדרך-כלל.

בסקר מיוחד, שהזמין ראש-העיריה, אהוד קינמון, קיבלה העיריה כרוכ תחומים ציונים טובים ואף טובים מאוד. התחום שבו בולט דווקא חוסר-שביעות-הרצון הוא נקיון-העיר.

צמחים חסיני-שמיטה

פאטנט שזורי, שזוכה בהתעניינות בעיקר בציבור הדתי — מרחים, צימחיה וועצים, שעברו טיפול של הזרקת חומר מיוחד בשורשיהם, אשר "הקפא" את צורתם וציבעם. הצמחים גדלו בשוודיה, ואחרי הטיפול אינם זקוקים לאדמה — לכן אין חלים עליהם דיני-שמיטה. אשת-החירות ורדה אייל, שפתחה אולס-תצוגה בירושלים לשיוק הצמחים-הירוקים-לעד.

3000 דוחות ביום בתל-אביב

עיריית תל-אביב הזמינה 450 אלף טפסים ריקים של דוחות-חניה, המיועדים על המירכוח, לשימוש בתקופה משוערת של חצי שנה. מחיר ההרפסה: 40 אלף ש"ח.

לפי כמות זו, מסתבר, צופים בעזירה רישום דוחות בקצב ממוצע של 3000 ליום (מלבד שבתות וחגים).

הסיי"אי חשד שאביו סוכן סובייטי ★ הביון הישראלי הגיש חוות'דעת נגדו, ומנחם בגין ביטל אותה. הוא הסתבך בפרשת „ווטר גייט“. עכשיו הביא לישראל את מיסמכי טראוויניקי למישפט דמיאניוק. מיהו ארמאנד האמר?

המיליונר של שימיון פרס

ארמאנד (1910)*
מרפואה ליהלומים

מן הריעה, כי לוב עוברת עם האמר לפי בקשת ברית'המועצות, שיש לה השפ' עה רכה בלוב.
על כל פנים, לפרס לא היה איכפת שהאמר קשור בקד'אפי, האיש המממן פעולות'טרור ר' בות בעולם, וביניהן הפעולות של אבירינראל נגד בתי'בנסת

* מן האלבוים המהודר עולמו של ארמאנד האמר.

אום כה מפתיע, השיב כי הוטעה על-ידי גורמים שונים, והורה לבדוק מדוע הטעו אותו.

אבא בכלא

יתכן כי האמר הוא איש'העסקים היהודי העושה ברו'מנית עסקים גדולים עם ישראל ועם מועמאר קד'אפי, מבלי שזה יפריע אף לאחד משני הצדדים. כאשר הלאים קד'אפי את חברות'הנפט האמריקאיות בארצו, לא נגע בחברה אחת: אוקסידנטאל של האמר. חברה זו עוברת עד היום בלוב, וכל עושרה וערך'מניותיה (שווי נוכחי בשוק: 3.5 מיליארד דולר, שמהם מחזיק האמר אישית ב-1.1% בלבד) מקורם במאחז בנפט הלובי. חלק מן הסימוכין של הביון הישראלי להגדרה על האמר כקומוניסט נבע

בכלל טוב יחסיו עם ברית'המור'עצות?

הדבר כבר נדון בעבר בין מוסדות הביון של ישראל ושל ארצות'הברית. האמר הוחרס על-ידי הנשיא רונלד רגן, למרות עושרו הרב. מפני שנחשד כקומוניסט. הדבר פגע קשה בעסקיו. על-פי החוק האמריקאי, רשאי כל אדם להשיג ממוסדות'השילטון — ובכללם מוסדות הביטחון והביון — כל חומר עליו הרשום בתיקים. אר' מאנד האמר השתמש בזכות זו כדי לב' דוק את תיקו האישי בסוכנות'הביון המרכזית של ארצות'הברית (סייאי) אי'.

שם מצא כי הביון הישראלי הוא שהגדיר אותו כקומוניסט והעביר ידיעה זו לסייאי. האמר פנה למנחם בגין, אז ראש'הממשלה, בבקשה שיבי' טל את חוות'הדעת הישראלית ויודיע על-כך לאמריקאים.

למנהיגי ישראל היו סיבות טובות לעזור. המיליונר היהודי תרם לישראל בצורות שונות. נציגו בישראל הוא הפ' רופסור חיים בן'שחר, מי שהיה נשיא אוניברסיטת תל'אביב ומועמדו של שימיון פרס לתפקיד שר'האוצר; האי' מר מממן לבן'שחר (חב'ש, כפי ידיריו) פעולות אקדמיות שונות במיסגרת המכו'לש'לום במיזרח'התיכון, נושא החביב גם על הסובייטים. שמועות בל' תיי'אוממות טוענות שהאמר תרם גם לגופים הקשורים במפלגת'העבודה ו' למסעות'הבחירות שלה.

בגלל סיבות אלה או אחרות, נענה בגין לבקשת האמר. כפי גישה אישית עם הנשיא רגן הודיע לו בגין כי הודעת הביון בטעות יסודה, וכי הכוונה הי' תה בכלל ליוליוס האמר, אביו של ארמאנד. הבן אינו חשוד בישראל כקומוניסט.

האמר חייב תורה לישראל, וייתכן כי תעודות'טראוויניקי הן חלק מהבעת תורה זו. אך לא רי בכך. לפני שנה החלה חברת הנפט שהוא שולט בה, אוקסידנטאל, להשקיע 15 מיליון דולר בקידוח'נפט בנגב. בשותפות עם חברת'הנפט הישראלית יואל. בחברה ישראלית זו היה אינטרס מכריע ל' איש'העסקים אלפרד אקירוב, מבאי' ביתו של פרס.

לפני חודש נשא שר'האנרגיה, משה שחל, גם הוא ממקורבי פרס, נאום שבו גיבא כי בקידוח של האמר יש סיכוי טוב למצוא נפט.

בעיקבות נאום השר זינקן מניות „יואל“ לשמים, ואקירוב מכר את כל חלקו בחברה תוך עשיות רווח של 1.5 מיליון ד' לר, בהתאם לדיווחי הבורסה.

יומיים אחרי המכירה הודיעה יואל כי אין כל סיכוי למצוא נפט בקידוח זה, והמניות ירדו אל תהומות הקידוח. כשנשאל שר'האנרגיה מדוע נשא ני

מאנד האמר מכרית'המועצות חבילה נוספת של מיסמכים דומים, שבאו לא' שר את האותנטיות של המיסמך הרא' שז'.

תיק

בסייאי-אי

ההנה במישפט טוענת, כמובן, שכל המיסמכים האלה הם מז' ייפים, מלאכת מחשבת של הקג'ב, המבקש לא רק להביא להרשעת דמיאניוק עצמו, אלא גם להבאשת כל הקהילה האוקראינית בארצות'הברית, התומכת בדמיאניוק והפועלת להפלת המישטר הסובייטי.

מיהו ארמאנד האמר? האם בפרשת דמיאניוק עשה טובה גדולה לישראל, כפי שזה מצי' טיור בארין, או שמא שימש רק כבלדר סובייטי, ושירת אינטר' סים של ברית'המועצות? מהו

מה הקשר בין מישפט'דמיאניוק לבין קפיצת מניות'הנפט.

מה הקשר בין פרשת ווטרגייט ל' בין יהלומים סובייטיים?

מה הקשר בין שיחה פרטית של רונלד רגן עם מנחם בגין לבין שיחה של לבין עם תייר אמריקאי לפני יותר מ-60 שנה?

מה הקשר בין חוות'דעת של „המור סד“ לבין עסקיו של פרופסור המקורב לשימיון פרס?

אדם אחד: ארמאנד האמר.

איש הכלול ברשימת 400 האנשים העשירים ביותר בעולם. אחד מעמודי' התווך של הקפיטליזם האמריקאי, חי

ביכה של ממשלת ברית'המועצות.

חביב עד כדי כך, שהיא מסרה לו את מיסמך'טראוויניקי המקורי, שהוא הבסיס של מישפט ג'ון דמיאניוק ביש' ראל. ועד כדי כך, שכאשר נתקלה התביעה במישפט בקשיים, הביא אר'

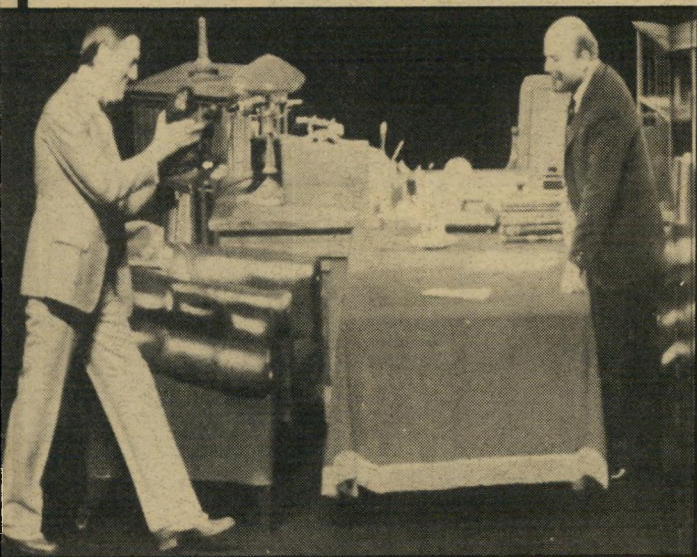
אבא יוליוס ואמא רוז (1910)
הפלה בלתי'חוקית

האמר עם פרס
המניות קפצו

תמונה בחתימת לנין*
פגישה אחת בלבד

לנין והאמר בהצגה**
טכסים למשיכת איליהון

של חברה זו נקרא ארס-האמר ובגלל דמיון מיקרי זה לשמו רכש אוי תה ארמאנד האמר. לדבריו, התעייף מלהשיב על שאלות בעניין זה. אולם החברה לא נקנתה בכספו הפרטי, אלא בכסף החברה שבה הוא מכהן כיו"ר, אך שבה יש לו רק 1.1 אחוזים של המניות. את החשבון שילמו בעלי 98.9% המניות האחרות.

זה מקובל אצל האמר. חברת אוק-סידנאטל שימשה לו לקניית אוצי-רות-אמנות, למימון מכונני-השלוש שלו בעולם, ולתיחוק המטוס הפרטי מרגם 727, שבו הוא טס מארץ לארץ. למרות שערך-השוק של מניותיו אינו מגיע אף 35 מיליון דולר, הוא חי כמלך. לא ברור מניין השיג כתבי-העת פורבס עוד 145 מיליון דולר, שהיו דרושים כדי שהאמר יגיע לסכום הקסם של 180 מיליון דולר — הסכום שהכניסו לרשימת 400 העשירים העולמיים. פורבס טוען שכסף זה טמון ב"אוצרות-אמנות ורכוש אחר". אולם האמר עצמו סיפר לאורחים בביתו כי כל אוצרות-האמנות התלווים שם הם העתקים שצויירו בידי אשתו, וכי את היצירות עצמן תרם למוסד-האמנות. הכסף העומד לרשותו שייך לחברה.

בארץ ידוע האמר כפילנתרופ, התורם יצירות אמנות והמספק מיסמכים סובייטיים למישפט על פישעי-מלחמה.

יגאל לביב

* לחבר ארמאנד האמר מווי אר ליאנוב (לנין), 10.11.1921. אוליאוט היה שמו האמיתי של לנין.
** הצגה סובייטית שבה מקבל לנין קפיטליסט אמריקאי.

האמר-הבן הגיע לרוסיה בקיץ 1921. אז התחילה האגדה על ידידותו, כביכול, עם לנין.

למעשה היתה להאמר רק פגישה אחת קצרה עם המנ"היג הסובייטי האגדתי, ומעור לם לא פגש בו שנית.

האיש שסירר את הפגישה היה כוריס ריינשטיין, ידיד של יוליוס האמר, מנהל המחלקה הבינלאומית לתעמולה של ברית-המועצות. כאור תה שעה יום לנין את המדיניות הכלכלית החדשה, שהנהיגה ליבר-ליזציה זמנית. בין השאר הבטיחה זכינות בשטח המחצבים לבעלי-הון מערביים. הבעיה היתה האמינות הקפיטליסטים מן המערב לא האמינו כל-כך להבטחת ההנהגה הכולשווית קית.

היה צורך בבעלי-הון מערבי אחד, שיראה את הדרך. ריינ-שטיין, איש-התעמולה, האמין כי ארמאנד האמר הוא האיש.

נראה שגם לנין סבר כך. כאוסף מיסמכיו, שפורסם על-ידי ברית-המר עצות ב-1965, רשם: "עלינו להוכיח שאמריקאים הסכימו לקבל זיכיון נות." מכיוון שהאמר היה מוכן לקבל זיכיון, הורה לנין לתת לו כזה, "אפילו אם זה פיקטיבי", כפי שרשם במכתב.

לנין גם שלח מסר סודי לסטאלין, או מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית בברית-המועצות. על-פי המיסמכים שפורסמו, כלל המכתב דוח-מדיעין על האמר. על-סמך דוח זה הורה לנין לסטאלין להעניק להאמר "תמ" כה מיוחדת". הוא הסביר במכתבו כי "זהו נתיב קטן, המוביל לעולם הביז' נס האמריקאי, ויש להשתמש בו בכל צורה שהיא." לנין הרגיש את המילה "ביזנס".

הנתיב הקטן" הורחב לכביש גי' דול. ב-1923 הצטרפו אל האמר במוסקבה אביו ואחיו. עשרות חברות אמריקאיות גויסו כדי לקבל זיכ' יונות בברית-המועצות, או לספק לה ציוד ואשראי. רוב הזכינות האלה הופקעו ב-1929, ורוב החברות האלה איבדו את השקעותיהן, אך האמר המשיך בנתיב שלו במשך חצי-המאה. עבר בו הכל — החל בכירה וכלה באוצרות-אמנות. אוצרות אלה נשלחו להאמר בשנות ה-30, כדי שימכור אותם בארצות-הברית.

עוד בשנת 1940 שמו מוס' דות הביון האמריקאיים עין על הנתיב הזה. בתזכור מיספר 266 של השגרירות האמריקאית בלונדון נאמר: "לדוקטור יוליוס האמר נאסרה הכניסה לבריטניה, בהיותו סוכן פוליטי. הוא חולש על חברה ששימשה להעברת כספים לאירגונים מהפכניים בארצות-הברית."

כסף לניכסון

לנין לאביו. כמו לאביו, היו צרות עם החוק.

ב-1976 הורשע האמר, כי עיקבות עסקת-ניסיון, בשל"שה אישומים של הפרת חוקי הבחירות האמריקאית."

הוא הודה שתרם כספים במזומנים למסע-הבחירות של ריצ'ארד ניקסון, תוך שימוש בשמות כוזבים. דבר הנוגד את החוק האמריקאי. לרוע מזלו שר מש דווקא כסף זה לחיפוי על פרשת ווטרגייט. וכך משך את תשומת-ליבו של החוקר המיוחד בפרשה זו.

הפוליטיקאי ששימש כממונה נדון למאסר, אולם האמר עצמו נדון רק לפיקוח של קצין מיבחן. בתחשבו כי גילו המתקדם ובמצב בריאותו. ליש"י בת בית-המישפט, שבה נגזר דינו, הרי פיע האמר על כיסא-גלגלים.

האמר עצמו טען שעכירה זו נבעה רק מטעות בעיתוי התרומה. אולם אח"י שהמוזמנים נמסרו למי שנמסרו, התקבל האמר בבית הלבן ואמר ל"ניכסון: "ארניו הנשיא, אני שמח שאני עכשו חבר במועדון תורמי מאה-אלף" הדולארים.

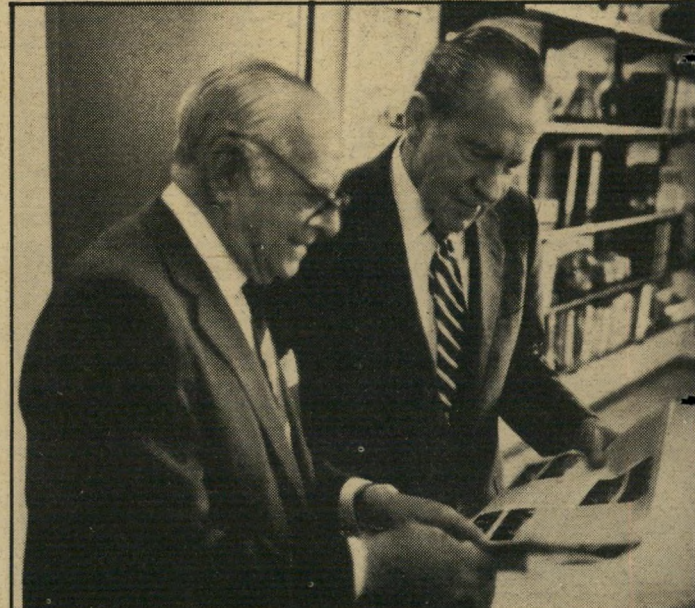
האמר היה זקוק לעזרת הנשיא

דיעין רמזו על-כך שהחברה היתה חל-קית בבעלות הממשלה הסובייטית, באמצעות שגרירה בניו-יורק. לאחר מ' כן התגלה, במישפט על ענייני-מס, כי למוסקבה היתה שליטה רבה בחברה, גם אם לא היתה הבעלים. היא מינתה שניים ממנהלים, שקולותיהם היו שר-וים לכל שאר הקולות, קבעה את המ' חירים של סחורות-הייצוא והשתתפה ברווחים.

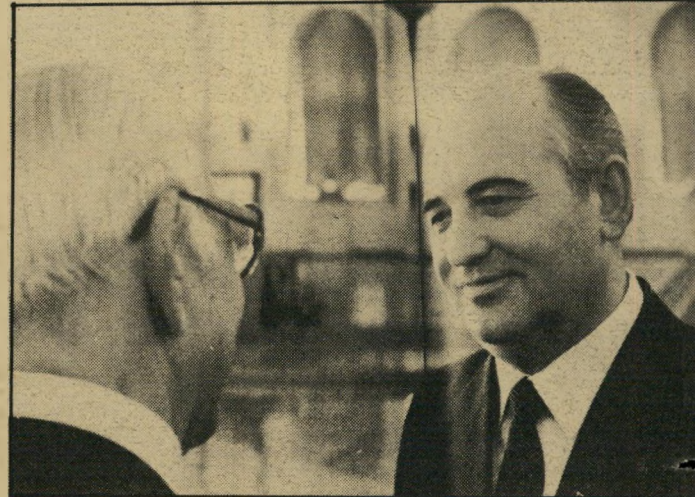
בתמורה נתנה מוסקבה לחברה זו מונופול מעשי על רבות מסחורות-הייצוא שלה לארצות-הברית. פירוש ה' דבר היה שאנשי-עסקים אמריקאיים, שרצו לייבא מרוסיה פירות, יהלומים וסחורות אחרות, נאלצו לתת לחברה של האמר אחוז מהכנסותיהם. זאת היתה הנגיעה היחידה של ההאמרים במיסחר בחיטה ובפירות. נראה כי האמר האב היה מעין איש-קש של המימשל האדום.

יהודיים. זה לא הפריע לפרס, וכנראה גם לא לבן-שחר, וגם לא ליצחק שמיר ולמנחם בגין. תכן כי חוות-הדעת של הביון נבעה ממחקר מקיף על עברו של איליהון המופלא בן ה-89. כאשר הג' דיר כתב-העת האמריקאי פורבס את האמר כאחד מ-400 האנשים העשירים ביותר בעולם, הוא גם סיפר כיצד יצר האיש הנערץ את עושרו העצום. בין השאר: "ארמאנד הצעיר נסע לרוסיה, אחרי שסיים את בית-הספר לרפואה ב-1921, עסק בסחר-חליפין של חיטה תמורת יהלומים, פירות ומונופול סוב' ייטי לעפרונות... ידידותו עם לנין מכ' טיחה לו עד היום כניסה לברית-המר עצות... הוא חזר כשבדין אוצרות-אמי נות בשווי של מיליונים..."

והי אגדה יפה. המציאות נראתה אחרת. האמר לא התחיל בקריירה של מיס'

האמר עם ניכסון
כסף בלתי-חוקי במזומן

האמר עם גורבאצ'וב

ווטרגייט, איראן = קונטרס ומישפט דמיאניוק

אולם יוליוס האמר נכנס לצרות כא' שר מתה פאציניטית שלו אחרי שהוא ביצע בה הפלה מלאכותית בלתי-ח' קית. זה היה ב-1919, וארמאנד האמר טוען כי האישום בוים מטעמים פולי' טיים. זה סביר בהחלט.

יוליוס האמר הורשע בהרי' גה, ונשלח לשלש שנים לסניג סינג, הכלא האמריקאי הזכור לדראון. בערך באותו הזמן ג' רש הבוס שלו, השגריר הסוב' ייטי בניו-יורק, העסקים הש' תבשו.

פגישה עם לנין

חר בחיטה תמורת פירות. הוא פשוט נכנס לנעלי אביו. כשזה הלך לבית' הסוהר.

האב, יוליוס האמר, רופא משכונת ברונקס בניו-יורק, הי' יה תומך נלהב ומוקדם של המ' הפכה הכולשווית.

בשעה שממשלת ארצות-הברית סירבה להכיר בברית-המועצות והטי' לה איסור על הסחר עימה, עוד הדי' יוליוס האמר לממן את "המישרד ה' סובייט" בארצות-הברית, ואף התמנה כ"נספח מיסחר" סובייטי בניו-יורק. בתפקיד זה הקים חברה, שעקפה את איסור-הסחר על-ידי שליחת הסחורה לאסטוניה, שהיתה אז מדינה עצמאית הגובלת עם ברית-המועצות. באותה ש' עה למד בנו ארמאנד כבית-הספר מוסדות הביון האמריקאים היו סק' רנים לרעת למי בעצם שייכת חברת' הסחר של יוליוס האמר, מיסמכים ב' גינון הממלכתי האמריקאי מראים שני' עשו ניסיונות לחרור לחברה. רוחות-ימ'

ערב פתיחת מ'שכטו הסודי של מרדכי וענונו, מספרים

מ'שכטו וענונו

הכל, הילדים היו משחקים ביחד ברחוב. אוספים גולות. המישחק האהוב היה לגזור את החלק הפנימי של צמיג המכונית לרצועות, לקשור את כל הרצועות ביחד למין חבילה קטנה, שאותה היו מקפצים בעזרת רגליים. מי שהצליח להקפיץ יותר פעמים — זכה במישחק.

בבית דיברו ערבית מארוקאית. את הילדים הגדולים, אלברט ומוטי, שלחו ההורים לבית-ספר אליאנס. בית-ספר חילוני רגיל. הלימודים התנהלו בשפה הצרפתית. אחריהצהריים היו הולכים ללמוד תורה בחדר של הרב ראובן. כולם חבשו או כיפה שחורה לראשם. כך היה מקובל.

במשך השנים הסתובבו בשכונה שליחים של הסוכנות היהודית. אנשים מארץ-ישראל. הכל היה סודי. סביב השליחים היה מיסתורין, שהצית את דימונם של הילדים. אסור היה שיודע על קיומם של אלה.

קובעי-קש

עם נוצה

ל' **אמילאט** התרוקן הרובע מאני שיו. עלו לארץ בקבוצות קטנות וגדולות. גם בני המשפחה הקרובים התחילו לעלות לארץ.

האח משה, בן 20, רווק, חייל בשרות חובה בצה"ל ביחידת נ"מ, בחופשות מגיע לבית ההורים בבאר שבע.

האח דני, בן 17 וחצי, מתגורר בבית-ההורים בבאר-שבע, סיים את לימודיו ועומד לפני גיוס לצה"ל.

עשרה אחים ואחיות, לכל אחד הסיפור שלו, לכל אחד החיים שלו, מישפחה שלו. מישפחה שמגוללת סיפור של עלייה ממארוקו, של מאבק עם ארץ חדשה, עם שפה חדשה, מאבק להחזיק את הראש מעל למצוקה, מאבק בשכונה, שרבים מבניה מצאו

מרדכי וענונו, כבר כמעט שנה בחדשות. כבר שנה שהוא מופיע בעמודים הראשונים, כבר כמעט שנה שהוא יושב בכלא אי-שם בארץ. בעוד 10 ימים יפתח מישפט.

עם ישראל והעולם מקבלים את סיפורו של וענונו כמנות קטנות וגדולות. מדי פעם, באופן לא סדיר.

מישפחת וענונו הגדולה חיה את הסיפור של האח מרדכי יום-יום ושעה שעה כבר חודשים ארוכים.

לפני שבועיים פירסם סאנדיי טיימס את סיפור חטיפתו של מרדכי וענונו, כפי שסופר על-ידי מאיר, אחיו הצעיר. "אני שמח שפורסם הסיפור בסאנדיי טיימס", כתב מוטי לאחיו הצעיר, אשר, הנמצא בארץ. "לא הכל מרוקני, אבל זה בסדר". כך במכתב האחרון, הנושא את התאריך 12 באוגוסט ואת המספר הסידורי 42.

ועוד הוא כותב: "עוד שבועיים ה' מישפט, לא גורא כל-כך כמו שהיה לפני שמונה חודשים. עכשיו אני מומי, חם, וכמוכן גם הם למדו את כל העניין, אבל אני יודע יותר טוב מה לעשות ומה לומר... לא יהיה להם קל. לי אין מה להפסיד, רק להרוויח ולהשתחרר מוקדם יותר... ואני אשתחרר, עם כל מה שעשו, ועם כל החטיפה שלהם. אני אשתחרר ואגיע חזרה ללונדון ולרומא ולאוסטרליה, כך שהכל עניין של זמן והצדק ייצא לאור. זאת הנקודה הח' שובה — שהאמת והצדק ייצאו לאור. תמיד הצדק יעמוד וימתין עד שיגלו אותו... לא יעזור להם שום דבר.

"חץ מזה, אין חרש בתנאים הקשים שלא משתנים. האוכל נעשה יותר גרוע. אין פירות ואין ירקות, והגבניות מסריחות. מזל שאני לא עובד קשה ולא צריך לאכול הרבה. חם בתא ומזיע, אבל לא גורא. יש מספיק ספרים ועיתונים ורדיו, ומעל לכל, האל הגדול והאוהב. זה קיים בכלא. חץ מזה, לא חסר לי דבר. הכל בסדר. גם בשני הכי קשה מסתדרים..."

ארבעה צברים

בארץ

מ' **ישפחת וענונו**. זוג הורים וע' שרה ילדים. מישפחה מארוקאית. מוצאם במראקש, עלו לארץ ב'1963. באר-שבע.

האח אלברט, בן 36, נשוי, אבא לשלוש בנות, מתגורר בבאר-שבע, בעל נגריה בעיר הדרומית.

האח מוטי, בן 33, רווק, יושב בכלא ונאשם בפירסום סודות האטום של מדינת-ישראל.

האח מאיר, בן 31, רווק, נמצא כרגע בלונדון שבאנגליה, פועל כדי שעניינו של אחיו הכלוא בארץ לא יירד מסדר-היום הציבורי העולמי.

האחות נינט, בת 29, נשואה, אם לשתי בנות, מתגוררת בבאר-שבע, עובדת במשרד-ממשלתי.

האחות ברוריה, בת 28, נשואה, אם לבת ולבן, מתגוררת בבאר-שבע, עובדת כמוכרת בחנות-תכשיטים בעיר.

האח אשר, בן 25, רווק, התגורר באירופה עד מעצרו של אחיו, כיום נמצא בתל-אביב, פועל בארץ לקידום ענייניו של האח הכלוא.

האחות שולמית, בת 23, נשואה, אם לשני ילדים, מתגוררת בקהילה החרדית בבני-ברק, לא עובדת.

האחות חביבה, בת 22, נשואה, אם לשני ילדים, מתגוררת בקהילה החרדית בבני-ברק, אינה עובדת.

מרדכי, מאיר ואלברט במארוקו לקשור את כל הרצועות ביחד, למין חבילה קטנה...

מרדכי וענונו במדידת-חבלה בצבא אסור היה שיוודע על קיומם של שליחי הסוכנות

נאשם מרדכי וענונו

למה לא נותנים לבן-אדם לדבר? ממה הם מפחדים?"

לאבא וענונו היתה במראקש חנות מכולת. במשך היום היה יושב על כיסא בחנות ולומד תורה. כך זוכרים האחים הגדולים את אבא במארוקו. אמא היתה בבית, מטפלת בילדים, בסדר, בבישוי לים, שם, במארוקו, איפשר להם מצבם הכלכלי להחזיק בבית עוזרת ערבית, שסייעה לאמא בעבודות-הבית השור נות. בבית לא חסר דבר. להיפך, היתה אפילו הרגשה של רווחה כלכלית.

בעיקר לאור ההשוואה עם המצב בארץ, אחרי שעלו.

עם התרוקנות הרובע היהודי במראקש מאנשיו, ועם עלייתם ארצה של כל שאר בני-המשפחה, החליטה גם מישפחת וענונו לחסל את ענייניה במארוקו ולעלות לארץ-הקודש. לא היה בצעד זה הרבה אידאולוגיה

את עצמם בשלב זה או אחר של חייהם בכלא כחשודים וכנאשמים בעבירות פליליות שונות. מאבק של הורים ועשרת ילדיהם להשכלה ולהתקדמות בחיים.

המאבק, מבחינת ההורים, הצליח. כל האחים והאחיות למדו בבתי-ספר מסודרים, לכולם תעודות-בגרות, לחלקם תעודות של מוסדות אקדמיים גבוהים.

אשר, הילד השישי במיספר, היה בן שנה כשהמישפחה עלתה לארץ ממארוקו. בארץ נולדו עוד ארבעה צברים.

בעיר מארקש שבמארוקו גרה מישפחת וענונו בשכונה יהודית בעיקרה. בית-אבן מרווח, קומה ראשונה, רובע יהודי. הכל הכירו את

לפנימית שרה-חמד של אגודת-ישראל ליד ראשו-לציון.
ברוריה למדה גם היא בבית-הספר לבנות בית-יעקב בכאר-שבע ואחר-כך נשלחה לאולפנה, תיכון וסמינר למורים בירושלים. היא גרה שם בתנאי פנימיה.
נינט נשארה בבית, אך למדה גם היא בבית-ספר רתיים לבנות.

הילדים שלמדו בפנימיות היו באים הביתה רק פעם בחודש. לא תמיד היו ביקוריהם בבית מקבילים. כך קרה לעיתים שעברו חודשים רבים שנבם לא התראו האחים מהפנימיות האחד עם השני.

את החגים בילו תמיד ביחד. לפני ראשיה-שנה ופסח נהגה האמא לתפור לילדים בגדים חדשים לחג. אז גם קנו לכולם נעליים חדשות. היא היתה תופרת גם את הכיסויים למיטות ואת הווילונות והשמיכות.

"לפני החגים" מספרת ברוריה, "היא היתה תופרת כל הלילה. אני זוכרת שמלות מרגטל עם פפיונים ונע-ליילאק שחורות. היא היתה מוציאה אותנו פיקס אחד-אחד."

במשך השנים עברו הבגדים מן האח הגדול לזה שבא אחריו. "אני, אומרת ברוריה, קיבלתי את הבגדים של נינט. כשהייתי כבר בת 16 או 17, אני זוכרת שהייתי מחכה שהבגדים שלה יגיעו אליי. היא היתה כבר גדולה וקני תה בגדים לעצמה. היה לה טעם טוב, והיא היתה קונה בגדים יפים, לכן חי-כיתי להם."

בבית דיברו בעיקר ערבית מאד-קאית. עד היום מדברים רוב האחים מאורקאית עם ההורים. את העברית למדו הילדים בגן ובבית-הספר. בשנים הראשונות הלכו הילדים הקטנים לגן כלנית, ששכן בדיוק מאחורי הבניין שבו גרו.

זמן קצר אחרי שהגיעו לארץ חגגו לאשר הקטן יום-הולדתו. בגן, ברוריה זוכרת אותו: "אני זוכרת שאמא אפתה עוגת שזיפים גדולה ולקחה אותה לגן. אז גם היה נהוג שהמישפחה במאה לאן (המשך במידה 34)
ענת מרגוסטי

מרדכי, משה ומאיר וענונו ושני אחיינים

כל מה שהדליפו עלי לעיתונים - בא מהשב"כ. כדי להשפיל אותי... אבל לא הצליחו.

מיקצועות - טקסטיל, מסגרות, שרברבות, עד שהגיעו לנגרות, שם הוא נמצא עד היום.

כשהיה בן 18 התגייס לצה"ל ושירת בבסיס בצריפין. אחרי שסיים את שירותו הצבאי נסע אלברט לצרפת. "רציתי לראות אנשים אחרים מחוץ למדינה. אבל חזרתי, כי הייתי בורד שם, לא היה לי אף אחד."

לאלברט היה תחביב: צילום. שלב מסוים הצליח לרכוש מצלמה ונהג לצלם את בני-מישפחתו בהזדמנויות שונות. עד היום, רבות מהתמונות הממלאות את האלבומים המישפחתיים, צולמו על-ידי אלברט.

בגדים חדשים לחג

מאיר ומאיר נשלחו לבית-הספר בית-יעקב בכאר-שבע. אחרי כמה שנים החליט האבא שבית-ספר זה אינו טוב דיו. הוא שלח את מוטי לישיבה רתית יותר באזור המרכז, מאיר נשלח

במכון וולקני בקטיף בוטנים, עבודת-אדמה שונות, עבודות עפר. מונחים, בניינים אפורים ומתקלפים שנבנו במהירות ובלא שימת-לב כדי לשכן בהם כמה שיותר יוצאי-מערבות. שכונות כאלה, שנבנו אחרי קליטת אלפי העולים יוצאי צפון-אפריקה, מצויות בכל רחבי-הארץ. שכונות אלה הפכו תוך זמן קצר לשכונות-מצוקה ולחממה לפושעים.

האבא ניסה בשיניים לדאוג לפרנסה ראויה למישפחתו הגדולה. הוא נאבק בעיקר כדי שילדיו ימשיכו בלימודים סדירים. הוא חשש שאם יישארו בשכונה ידרדרו לפשע.

בשלב זה או אחר נשלחו כל ילדי וענונו לפנימיות שונות ברחבי-הארץ. האב, אדם דתי, שלא היה לו עניין מיוחד בפוליטיקה, חיפש בתי-ספר ופנימיות של אגודת-ישראל. באווירה כזאת, כך האמין, יקבלו ילדיו אפשרות טובה ללימודים, משולבת בתורה ובמיצוות.

האבא עבר בתחילה בעבודות-דחק

מצעירי השכונה הם עבריינים. הפשע משתולל שם ברחובות. רחובות מונחים, בניינים אפורים ומתקלפים שנבנו במהירות ובלא שימת-לב כדי לשכן בהם כמה שיותר יוצאי-מערבות. שכונות כאלה, שנבנו אחרי קליטת אלפי העולים יוצאי צפון-אפריקה, מצויות בכל רחבי-הארץ. שכונות אלה הפכו תוך זמן קצר לשכונות-מצוקה ולחממה לפושעים.

האבא ניסה בשיניים לדאוג לפרנסה ראויה למישפחתו הגדולה. הוא נאבק בעיקר כדי שילדיו ימשיכו בלימודים סדירים. הוא חשש שאם יישארו בשכונה ידרדרו לפשע.

בשלב זה או אחר נשלחו כל ילדי וענונו לפנימיות שונות ברחבי-הארץ. האב, אדם דתי, שלא היה לו עניין מיוחד בפוליטיקה, חיפש בתי-ספר ופנימיות של אגודת-ישראל. באווירה כזאת, כך האמין, יקבלו ילדיו אפשרות טובה ללימודים, משולבת בתורה ובמיצוות.

ציונית. היו בצער הרבה געגועים לאלה שכבר היו בישראל, וגם מניעים דתיים. המישפחה במאורקו היתה רתית, הסבא, כך זוכרים האחים הגדולים, היה רב ידוע בקהילה. ותמיד היתה סביבו חבורה של תלמידים.

ההחלטה לעלות ארצה התבשלה אצל ההורים כמשך תקופה ארוכה. הם לא שיתפו את הילדים בהתלבטותם. הם לא עזבו את מאורקו עם הגל הגדול שבא ארצה בשנות החמישים. המישפחה נשארה שם, מכיוון שהסבא היה זקן, חולה ובודד. כוחו לא היה עומד לו בתלאות הדרך, והם לא רצו להשאיר אותו לבד מאחור. אחרי מותו, ב-1963, החליטו לעלות לישראל.

העליה נעשתה בצורה מסודרת. האבא חיסל את עסקיו במאורקש, מכר את רכושו, ארו את מיטלטליו ויצא לדרך עם כל המישפחה.

ביום שבו עזבו את מאורקש הלבישה אמא את הילדים בבגדים חדשים וחגיגיים כסיגנון צרפתי. לראשיהם חבשו כובעי-קש, שעליהם נוצת-ציפור. את תחילת הדרך עשו ברכבת לקובלנקה, ומשם באוניה למרסיי. שם קנה האבא את כל הציוד הדרוש לבית. הוא רכש מקרר, מכונת כביסה, רדיו, ואפילו פטיפון ומכשירי הקלטה ושטיחים גדולים לבית החדש. את כל הציוד העמיסה המישפחה בארגונים ונסעה לישראל. בארץ הובילו את מישפחת וענונו למעברת חצרים בבאר-שבע, הביאו אותם לצריף קטן ואמרו להם: "זה הבית שלכם!"

צריף קטן, נשארה, וזכר מאיר וענונו, כמו קופסת-עץ, ללא מחיצות מפרידות בין חדרים. לך תשים שם את השטיחים היפהפיים או את המקרר החשמלי המשוכלל."

למרבה המזל, בילתה מישפחת וענונו בצריף-העץ רק תקופה קצרה יחסית, וממנו עברה לדירת-שיכון קטנה בקצה שכונת דלת בצפון באר-שבע.

עזר לפרנסת המשפחה

הרוש כונה דלת, נחשבת כשכונה הקשה ביותר בעיר-הנגב. רבים

רוב הגילויים של וענונו לא חידשו דבר למדענים

הגרעינית השישית. שעומד לרשותה כוח גרעיני צבאי מוג-ו. המאפשר לה להגיב על מיגוון רחב של מצבים שאינם בגדר איום לחשמדה טוטאלית. ובכלל זה השימוש בשדה הקרב בנשק גרעיני במילחמות מוגבלות."

● גילוי וענונו: ד"ר טיילור צוטט כמי שאמר שתצלומי וענונו מראים פצצה המשתמשת בעיקרון ההיתוך, וכנראה שהרכיב עשוי מליטיום-דיטריום, חומר של היתוך. וענונו נתן פרטים על ייצור ליטיום 6, דיטריום וקריטיום, שיוצרו במכון 2 בשנים 80-1982. ספקטור: "יתכן כי ניסויים גרעיניים אינם עוד חיוניים כפי שנחשב עד כה, לאור התקדמות המחשבים וטכנולוגיה אחרת."

(11) כושר טרמו-גרעיני.
(12) טילים: טיל קרקע-קרקע יריחו 2 יכול להיות מצו-ייד בראשי נפץ גרעיניים (ספקטור).

מקורות:

1. Spector, Leonard S., Nuclear Proliferation Today (New York: Vintage Books, Random House, 1984).
2. Spector, Leonard S., The New Nuclear Nations (New York: Vintage Books, Random House, 1985).
3. Spector, Leonard S., Going Nuclear (Cambridge, Mass: Ballinger Publishing Co., Harper & Row, 1987).
4. Jabber, Fuad. Israel and Nuclear Weapons (London: Chatto and Windus, 1971), International Institute of Strategic Studies.
5. Weissman, Steve, and Herbert Kronsney, The Islamic Bomb (New York: Times Books, 1981).
6. Pringle, Peter, and James Spigelman, The Nuclear Barons (New York: Holt, Rinehart, and Winston, 1981).
7. Feldman, Shai, Israeli Nuclear Deterrence (New York: Columbia University Press, 1982).
8. Pean, Pierre, Les Deux Bombes (Paris: Fayard, 1982).
9. Beres Louis Rene, Security or Armageddon: Israel's Nuclear Strategy (Lexington, Mass.: Lexington books, 1986).
10. Beker, Avi, "A Regional Non-Proliferation Treaty for the Middle East," in Beres, Security or Armageddon, sudra, pp. 119-132.
11. Weston, Burns, "Israel's Choice: Nuclear Weapons or International Law," in Beres, Security or Armageddon, pp. 159-172.

ביר ביותר" שהחומר הועבר לישראל. "על-סמך מיגוון של ראיות נסיבתיות" (ספקטור).

(6) פרשת לומבאט 1968. 200 טון של "עוגה צהובה" (עופרות אורניות מועשרים) היו אמורים להפליג מאנטוור-מן לגנואה אולם. "נעלמו". הדבר נחשף ב-1977 (ספקטור).
(7) החל ב-1972. ישראל יצרה עוגה צהובה במיפעל לי-חומצה פוספורית. צימו לייצור של 100 טון לשנה החל ב-1981 (דוח האו"ם, "חימוש גרעיני ישראל")

(8) תדריך של הסי-איי-איי משנת 1976 לוועדה לוויסות גרעיני (אן-אר-סי). "כמות הפלוטוניום המצויה (בידי ישראל) מהמפעל היא כח גדולה עד שהסי-איי-איי סבור עתה כי אין משמעות להעברת האורניום המועשר מנומק" (ספקטור) איש הסי-איי-איי קרל דוקט, קצין בכיר, בעדות של המנכ"ל לוועדה לוויסות גרעיני.

● גילוי וענונו: מומחים שבעוון סאנדייטימס נועץ בהם: יתכן ייצור של 100-200 כלי-נשק (גרעיניים) במהלך 20 השנים האחרונות.

(9) כמה פצצות: ספקטור העריך שמצויות בידי ישראל 25-20 פצצות. וכי הייצור השוטף מגיע לפצצה אחת או שתיים לשנה. דוקט (סי-איי-איי) העריך שהיו בידי ישראל 20-10 פצצות גודל פיצצת הירושימה בשנת 1976 (ספקטור). המצטט את של פלדמן שציטט את קאנינגהם (סי-איי-איי) לישראל 20-10 פצצות" (ווינגטון-פרסט 15.3.76).
ואולם, אירו-ספינס דייל, במאמרים מ-1.5.85 ו-17.5.85 קבע שהמצבור הגרעיני של ישראל גדול הרבה יותר. מח-בר המאמרים. ריצ'ארד סייל, רואין על-ידי רשת אר-בי-סי וחזר על כך. באותה תוכנית אמר מומחה אנטוני קורדסמן שיש לפחות 100 כלי-נשק גרעיניים במלאי הישראלי, ואו-לי יותר מ-140."

● גילוי וענונו: הכתבים של סאנדייטימס מעריכים שהיכולת הישראלית הגיעה ל-150 מגאוואט.

(10) כמה מגאוואט! תחילה. 24-26 מגאוואט (ספקטור) ואו-לס מורייר-פרוט ב-13.8.80 קבע שיש יכולת של 70 מג-וואט (דוח האו"ם, שהוסיף כי זה מספיק ל-25 קילוגרם פלוטוניום לשנה. כלומר שלוש פצצות לשנה). ספקטור קבע: לדיברי פין, מערכת הציון של המיפעל כפי שנבנה מלכתחילה היתה פי שלושה גדולה מהרגיל, ויש בכך רמז שמלכתחילה היא הופעלה ברמה גבוהה יותר. ספקטור: "אם... הדוחות מדויקים, ישראל היא למעשה המעצמה

ע-ווד"הדין אמנון זיכרונ, שניהל את ההגנה על מרדכי וענונו עד שהוחלף. קיבל על עצמו באחרונה לרכז סמי-נר על החימוש הגרעיני במרחב הישראלי-ערבי מטעם אחד ממוסדות האו"ם. לקראת הסמינר יזכו זיכרונ את החומר שפורסם בעבר במקורות שונים על החימוש הגרעיני הישראלי, תוך הוואות עם גילוי וענונו. הוא ביקש להוכיח כי למעשה, לא גילה וענונו אלא דברים שפורסמו קודם לכן (אגב, דברים דומים נאמרו גם בבריטניה על-ידי אנשים הטוענים כי וענונו אינו אלא סוכן המוסד. הם רואים אישור לתיאוריה זו בכך שוענונו לא הביא גילויים חדשים. אלא רק אישר דברים שהיו ידועים מפרסומים שונים קודם לכן).

● גילוי וענונו: מיתקן לעיבוד מחדש (הפקת פלוטוני-יום) במכון 2 של מיפעל דימונה. ממוקם מתחת לפני הקר-קע, קירות כוזבים. מעליות וכו'. תצלומים, מידע כבד (תמי-סת חומצה ניתרת ממסה דלק משומש. הפלוטוניום מר-פק).

● דיווחים קודמים:

- (1) הסכם סודי משנת 1957 בין צרפת לישראל (ג'אבר). התפטרות של חבר הוועדה לאנרגיה אטומית ברגמן. (ג'א-בר) גם זו היתה סודית. ההסכם משנת 1957 היה רוויזיה של הסכם קודם משנת 1954 לשיתוף פעולה גרעיני.
- (2) הכור המאפיץ הופעל בשלהי 1963 או בראשית 1964 (דוח מזכ"ל האו"ם). המים הכבדים הגיעו על-פי הדיווח ממורווייה, והאורניום ממקורות שונים (ספקטור).
- (3) קיום מיתקן לעיבוד מחדש (פרני, ראש הוועדה הצר-פתית לאנרגיה אטומית). חברה צרפתית סיפקה לישראל תוכניות, בידיעת הממשלה הצרפתית, ואחר-כך החברה הצרפתית. השתתפה בבניית המיפעל. הממשלה הצר-פתית העלימה עין. (ווייסמן וקרוסני, הפצצה האיסלאמית. ספקטור. פרינגל וספיגלמן). מתי הוא נבנה? השוועון טיים ציין את השנה 1969, ההחלטה התקבלה על-ידי דין ב-1967 (אזי השנה ישראל את הפצצה. טיים. 12.4.76).
- (4) חילופין שאישים של דלק גרעיני בין צרפת וישראל שכללו עיבוד מחדש על-ידי צרפת לפני שישלח השיגה את היכולת לבצע זאת בעצמה. (הפצצה האיסלאמית. ניו-יורק טיימס 18.7.70. ג'אבר)
- (5) החברה לחומרים גרעיניים ולציוד (לומק) קבעה שח-סר לה אורניום. 1962-65. הסי-איי-איי קבע ב-1968 ש-ס-

במדרינה

העם זכר מן העבר

**תליית שני הסמלים
הבריטיים היתה מעשה־טרור
מובהק. הוא גם היה נחנין,
על פי הגיון המחותרת**

בישראל החמה שוררת עונת המלפפונים. העיתונים מיואשים: אין יריעות, מילבד הוויכוח המשעמם (ראה להלן), והאינסופי על הלביא. התכתשות שיגרתית עם החרדים וסיכסוכי־עבודה.

במצב כזה אפשר תמיד להוציא מן המגירה כמה אירועים נשכחים, ולגלות לגביהם גילויים מרעשים. בדרך כלל אלה הם גילויים שכבר התגלו לפני 30 שנה.

השבוע הגיע תורם של שני הסמלים הבריטיים (הסרג'נטים), שהוצאו להורג על־ידי אצ"ל כתגמול על תליית לוחמיהמחותרת.

הגילוי המרעיש לא חידש הרבה, זה מכבר היה ידוע כי הסמלים שנתפסו נכחרו במיקרה, וכי מתו עוד לפני שנתלו על העצים בפרדס ליד נתניה. **הגיון ששוט וברוטאלי**. בכל זאת היתה תועלת באיזכור פרשה עגומה זו, כדי לשפוך אור על הוויכוח האקטואלי על "הטרור הבינלאומי", שכמה מראשי "המחנה הלאומי" הישראלי מצטיינים בו. כדאי לזכור כי הם עצמם, או אבותיהם הנערצים, היו טרוריסטים מובהקים, על פי כל הגדרה אפשרית.

יתכן כי תליית הסמלים היתה הפעולה הבוטה ביותר של המחותרת העברית. יש מקום להנחה שזיא השפיעה יותר מכל פעולה אחרת — ובכלל זה אף פיצוץ המלון המלך דויד

ורצה הלורד מוין — על הבריטים, וגרמה להחלטתם לנטוש את הארץ. היה בה הגיון פשוט וברוטאלי:

● תפיסת בני־ערובה והריגתם היתה הדרך היחידה שבה ניתן לשכנע את השליטון לחדול מלהוציא־להורג את אנשיהמחותרת שנתפסו.

● כשיא של מילחמת־מחותרת, אין אפשרות לכרוך בין בני־ערובה. תפיסם את מי שיש.

● כאשר רבבות חיילים ושוטרים מחפשים את בניהערובה, אי־אפשר להחזיקם אלא במקומות־מיסתר שהם תנאים בהם איזמים ועלולים לגרום למותם.

וכך אכן קרה: נתפסו שני סמלים חפים מכל פשע, אנשי־שירותים, שנפגשו בפרהסיה עם יהודים. לא היתה ברירה, כי שאר החיילים נהווה

מלהיכנס לשכונות יהודיות מבלי לנקוט צעדי־זהירות חמורים. השניים הוחזקו בתנאים בלתי־אנושיים, וכנראה מתו מחוסר־אוויר במקום־המיסתר התת־קרקעי. תלייתם ומיקוש גופותיהם באו כדי להסתיר עובדה זו.

מה זה טרור? היתה זאת בלי ספק פעולת־טרור מובהקת. קשה להעלות על הדעת פעולת־טרור מובהקת יותר מאשר תפיסת בני־ערובה.

העובדה ששני הצעירים האלה היו להלכה אנשי־צבא לובשי־מדים אינה משנה הרבה: גם ישראלים אינם מבחינים כיום בין הריגת קצין צה"ל בעזה לבין הריגת אזרחים שם.

פעולת־הטרור השיגה את מטרתה: השליטון הפסיק את ההוצאות־להורג, המוראל שלו התמוטט והוא החליט לצאת מהארץ. הישוב כולו הפיק את התועלת ממעשה־הוועה — גם כשגינה אותו.

זהו ההגיון של פעולת־טרור מסוג זה. אותו ההגיון פועל גם כיום — אך בכיוון ההפוך.

מי שמצדיק בריעבד את תליית שני הסמלים, יתקשה לגנות את הפיגועים המבוצעים כיום על־ידי אנשי־מחותרת פלסטיניים. ומי שאינו מצדיק אותה, יצטרך להסתדר עם עצמו לגבי העובדה שהוא נהנה מן התוצאות.

יחסי חוץ סחורה ושמה השפעה

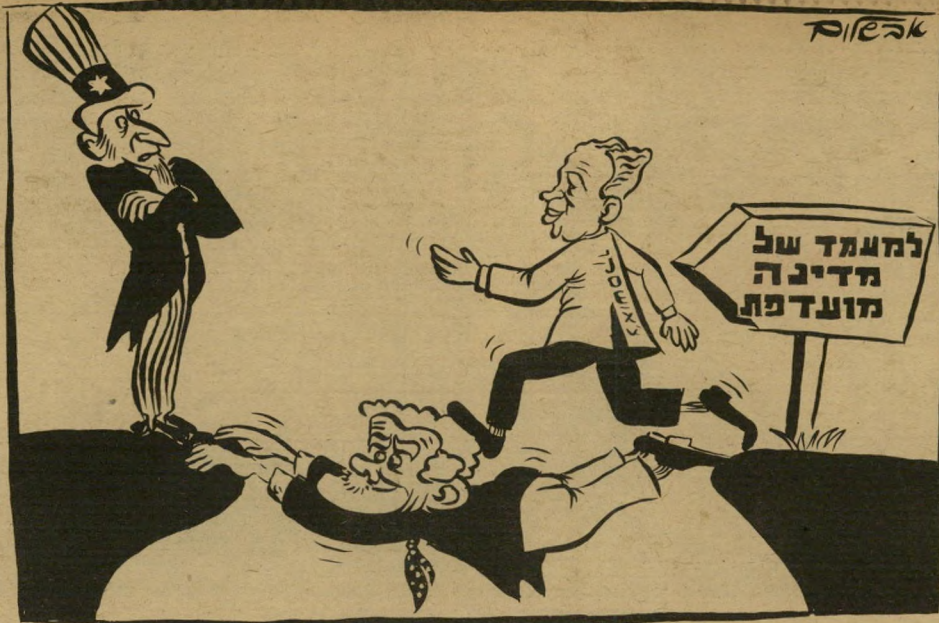
**שמיר הזיל דימעה, אך
מאחורי הביקור ברומניה
עמדה עיסקה מיוסחרית**

כל פגישת־פיסגה של מנהיגי מדינות היא עיסקה מיסחרית של קח ותן. כל צד במיפגש מעוניין ברווח שהוא מתכוון להפיק מן האירוע. המטרה המוצהרת אינה חשובה. הפגישה הממלכתית בין נשיא רומניה וראש ממשלת־ישראל לא היתה חריג מן הכלל הזה. להיפך: האופי המיסחרי של הפגישה בלט עוד יותר, מפני שהיה ברור מראש כי לא ייתכן כלל הסכמה בין ניקולאי צ'אושסקו ובין יצחק שמיר בנושא המרכזי שהיה אמור לעמוד על סדר־היום: כינוס ועידה בינלאומית למיזרח התיכון.

שמיר כבר אמר "לאו" לגדולי־העולם. לא היה שום מקום להניח כי דווקא כוחהשיכנוע של המנהיג הרומני, קומוניסט המקיים בארצו מישטר נוקשה, יצליח לסכר את אוזנו של מנהיג־חרות.

אולם נושא זה לא שימש אלא ככסות לעניינים האמיתיים, שענייננו את שני המנהיגים. כל אחד מהם רצה להרוויח משהו.

צ'אושסקו רצה להשיג, בין השאר: ● **מעמד של "מדינה מועדי־פת" בארצות־הברית**. רומניה פורשת רגל, והיא זקוקה מאוד לתואר

זה, הכרוך בהטבות כלכליות מפליגות בארצות־הברית. את התואר מעניק ה־קונגרס האמריקאי. מקובל בעולם להניח כי לישראל יש במסד זה השפעה גדולה יותר מאשר לבית הלבן. ישראל יכולה למכור השפעה זו, ששוויה כסף.

● **תרומות של בעל יוזמות פוליטיות בינלאומיות**. צ'אושסקו קו נהנה בעבר מתרומות יוקרתיות זו. בין השאר מילא תפקיד כלשהו ביוזמת־השלום של אנוור אל־סאדאת. במצבו הרעוע הנוכחי, כדאי לו לרענן תרומותיו. כדאי לו להוכיח לעם הרומני, השקוע בצרות כלכליות, ושאין בארצו זכר לגלסנוסט הסובייטי, שמהיגו הוא דמות עולמית חשובה.

● **קיום הגשר הרומני־ישראלי**. עד כה היתה רומניה המדינה הקומוניסטית היחידה שקיימה יחסים גלויים עם ישראל. עכשיו פועלת ברית־המועצות לחידוש היחסים, והמדינות הקשורות בה הולכות בעיקר בותיה. צ'אושסקו רוצה להזכיר שהוא קדם להם.

כל אלה הם יעדים חשובים, ובייחוד הראשון שבהם. מולם עומדים היעדים של יצחק שמיר. בין השאר:

● **שיפור מעמדו הבינלאומי**. מאי אחרי המסעות הרבים של שימעון פרס, שהסתיימו כולם בהסכמה תיאורטית בינו ובין מארחיו על קיום ועידה בינלאומית, היה שמיר מעוניין להוכיח שגם הוא יכול לנסוע, להתקבל בזרועות פתוחות ולהכריז על "הסכמה" עם מארחיו.

● **שיפור מעמדו המיפלג־תי**. גם במאבק הפנימי בתנועת־החרות, היה חשוב לשמיר להוכיח שהוא פעיל, ושהוא מצליח בעולם מבלי לזוז אף במילימטר אחד מן ה"לאווים" של תנועתו.

זה היה על כן מיסחר רומני־יהודי, שבו כל אחד משני הצדדים הרוויח. בעיקר: ישראל מכרה את השפעתה בקונגרס האמריקאי לרומנים, הרומנים שילמו לשמיר במטבע של יוקרה בינלאומית.

שמיר שילם את המחיר מייד עם שובו לישראל כשקרא לאמריקאים פומבית להעניק לרומניה מעמד מיסחרי מועדי. צ'אושסקו הקדים ופיסס את הערכים על־ידי הומנת יאסר ערפאת לרומניה.

הממשלה C'EST LA VIE בישראל

**המטוס עצמו כמעט נשבה.
הוויכוח סביבו הפך
להתכתשות פוליטית, שבו
משמש המטוס רק כאמליח
להשגת יעדים אישיים**

זה מוכרח היה לקרות. כאשר המערכת הפוליטית דנה זמן כה רב

בבעיה כלשהי, מוכרח הדיון ללבוש, במוקדם או במאוחר, ציביון פוליטי. לכאורה זה נמנע בדיון הארוד־ארוד על גורל המטוס לביא. למראית־עין "הוצה הוויכוח את הקווים המיפלג־תיים". אבל זהו רושם מטעה.

כל המעורבים בוויכוח פועלים כעת על פי מניעים מיפלגתיים, חיצוניים ופנימיים כאחד. הדבר מסבך את הפרשה עוד יותר. גם בלי אינטרסים פוליטיים, היתה ההחלטה קשה מאוד. כי משני צידי המיתרס עומדים שיקולים כבדי־מישקל, שקשה לתרגם אותם לשפה של כמויות וכסף. עכשיו הוויכוח הסתבך בלא־מוצא. החזיתות כרגע:

● **פרס־שמיר**. השניים רבוקים ביחד כמו זוג מתאגרפים, שאינם יכולים להיפרד זה מזה מבלי לספוג מהלומות. הראשון מבין השניים שיתמוך בהפסקת הפרוייקט ימשוך אל עצמו ואל מיפלגתו את זעם העוברים ושינאתם.

● **פרס־רבין**. בהתייצבו בראש המתנגדים למטוס, ליכר יצחק רבין סביבו כמעט את כל מיפלגתו. זה מהווה סכנה ישירה על ההגמוניה של פרס במיפלגתו. פרס, הרואה את עצמו מבודד במיפלגתו, בעודו נהנה מתמיכת שריהליכוד דווקא, מוכרח להשיג את תמיכתם של שרים נוספים במיפלגת־העבודה. הוא מפעיל לחצים כבירים. אחרי שושנה ארבל־אלמולילנו, הצטרף אליו גם משה שחל. אך מצבו נשאר מסוכן. הוא עלול לאבד בוויכוח זה את מנהיגותו במיפלגה לטובת רבין. המגבש לעצמו תרומות של איש חזק, בעל־עקרונות.

● **רבין־צה"ל**. עמדתו הדו־משמעית של רבין בשלבים קודמים של פיתוח הלביא נבעה מכך שבראש צה"ל עמד רמטכ"ל פשרן, שלא העניק לו גיבוי. משה לוי רצה להיות "בסדר עם כולם". עכשיו עומד בראש צה"ל דן שומרון, אדם הרבה יותר חזק, שהחליט חדי־משמעות ליירט את הלביא, מטעמים צבאיים מובהקים (ראה הנדון). לצה"ל יש רק קול אחד: קולו של הרמטכ"ל. השילוב של שר־הביטחון והרמטכ"ל, כששניהם נחושי־החלטה, הוא חזק מאוד.

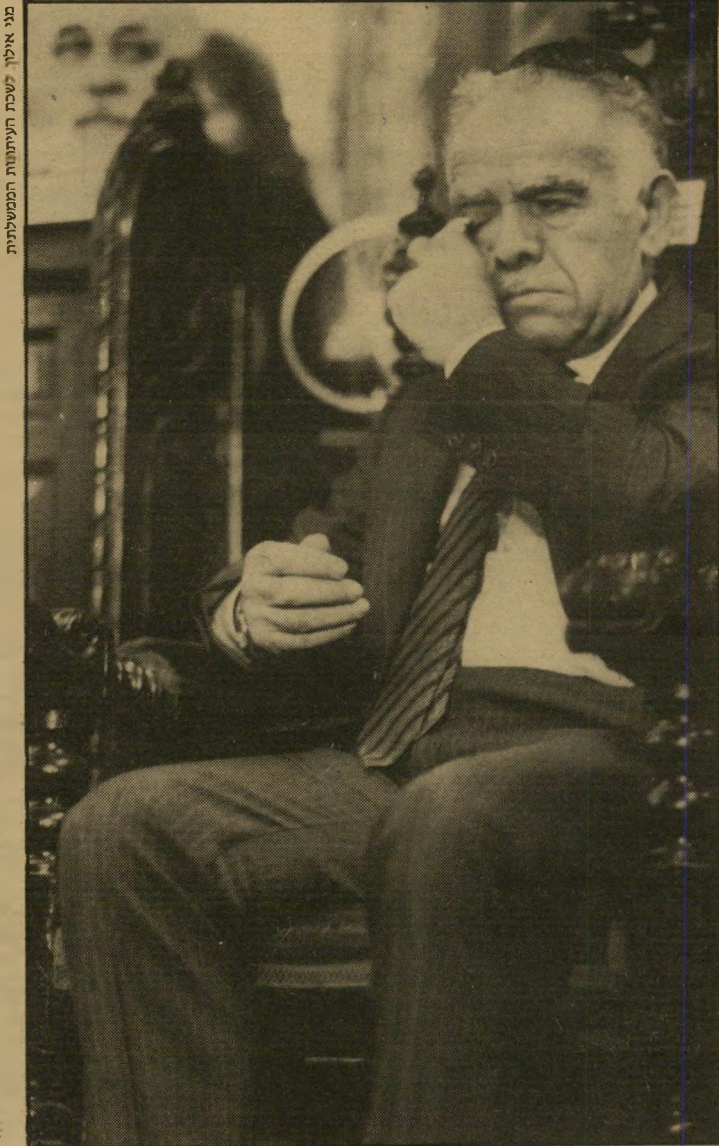
● **שמיר־שרון**. שמיר אינו יכול לזוז מתמיכתו בלבאי, שמא יבודד את עצמו במיפלגתו. אריאל שרון, התומך בכל כוחו במטוס, נושף בעורפו.

● **שמיר־ניסים**. הכוח היחיד בליכוד המתייצב נגד המטוס הוא משה ניסים. הוא מבטא בכך את דעתו הנחרצת של מישר־האוצר. עמדתו העיקבית והקשוחה עוזרת לניסים לא רק לחזק את מעמדו במישרדו שלו, אלא גם מעלה אותו למעמד של יריב שווה־ערך של שמיר.

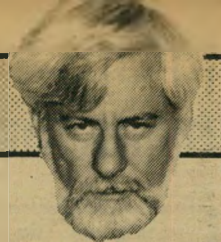
● **ניסים־מודעי**. שמיר ניצל את היעדרו הזמני של ניסים, והטיל על יריבו המושבע, יצחק מודעי, קודמו בתפקיד שר־האוצר, "לחקור ולהמיר ליי". בכך הכניס את הלביא גם למאבק הפנימי על השליטון במיפלגה הליברלית.

● **העיקרון הפרסי**. כל זה הפך את הוויכוח לתיאטרון־אבסורד. שימעון פרס הציע הצעה, שנשמעה תחילה כבדיחה: לוותר על ייצור הלביא. ולתכנן לבאי חדש לשנת ה־2000. זה יעלה פחות כסף, האמריקאים לא יתרגזו, המהגנרים יישארו עסוקים, ולא יהיה צורך לייצר אף מטוס אחד. בשנת 2000 אפשר לתכנן את הלביא לשנת 2050.

הדבר פתח פתח לברחנים ולפיי־ליטוניסטים. אחד הציע (בגירסולם פוסט) להחיל את "העיקרון הפרסי" גם בתחומים אחרים. למשל: תחת־ל־בזבו אדמה, כסף ומים יקרים בייצור כותנה, כדאי לתכנן את ייצור־הכותנה לשנת 2000. החקלאים יקבלו את הכסף עבור התיכנון, האדמה והמים ייועדו למטרות כדאיות יותר, והכל יהיו מרוצים.

ראשי־הממשלה שמיר בבית־הכנסת בבוקארשט מיסחר לחוד. דמעות לחוד

הוויכוח האמיתי הוא על „שדה הקרב העתידי“. מה יקרה שם?

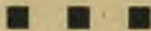
הקלע והשירי

לעמוד במשימה זו. הוא לא נועד להילחם על השמיים (לכך מתאים יותר מטוס אמריקאי) אלא לחזור לשטח אויב מוגן היטב, להשמיר מטרות ולחזור בשלום.

אם את איתנה המשימה יכול לבצע טיל זול-יחסית, מדוע לסכן בה מטוס בעל מחיר אסטרונומי (שלא לדבר כלל על הטייס שבתוכו)?

זוהי הטענה הנחרצת, המונחת ביסוד הוויכוח על הלבאי.

הוא מתנהל בכל העולם, אם כי בלי רעש דו-מה. הצבאות תובעים כסף ל„חלופות“ — חלופות שיהפכו את המטוסים היקרים למיותרים חלקית, ושיעבירו חלק ממישמות חיל-האוויר לחיל-התותחנים או ליחידות טילים.

ש לווירכוח הוא בין המטוס והטיל השלכות מרחיקות-לכת, הרבה מעבר לקרב-האיתנים על הלבאי ולוויכוחים דומים בעולם.

יתכן שאנחנו עומדים לפני מיפנה במאבק הניצחון בין המיגננה והמיתקפה.

זהו מאבק שהחל בשחר ההיסטוריה, ושבו יש תנועה של מוטוטלת. פעם גר בר כוח המיגננה, פעם כוח המיתקפה.

עקרונית, המיגננה היא השיטה החזקה יותר. קל יותר להגן מאשר לתקוף. ררושים פחות חיי

לים להגנה על עמדה מבוצרת מאשר לכיבושה. אולם מזה אלפי שנים פועל המוח האנושי

להמצאת אמצעי-לחימה חדשים. יש אומרים שוור הי תמצית הגאונות האנושית.

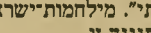
כאשר שם רודי ביישי את האבן בקלע והיכה את גולית, הוא חולל מהפכה באמצעי-הלחימה.

ההתקפה גברה על ההגנה, כאשר המציאו כאירופה את גדר-התיל והמיקלע, גברה ההגנה על ההתקפה. לכן קפאה מלחמת-העולם הראשונה

בפטריות במשך ארבע שנים נוראות. המצאת הטנק נתנה להתקפה רחיפה חדשה.

המטוס הגביר את התנופה. במשך שנות-דור ויותר חגגה ההתקפה בשדה הקרב ה„שגרתי“. מלחמות-ישראל תרמו תור

מה מאוחרת לתגובה זו. יתכן כי ההגיגה עומדת להסתיים.

אם אכן צורקים הוגי-הרעיונות החדשים, עומדת המיגננה לגבור שוב על המיתקפה.

בעזרת אמצעי-לחימה זולים יחסית, יוכלו מדינות לעמוד מפני איומים חמורים. ניתן יהיה לעצור ממרחק רב כוחות-שיריון עצומים השוע

טים קדימה, לסגור את השמיים מפני מטוסים, לחסום את החלל מפני טילים גרעיניים.

כל הדברים האלה חבויים בחיקה-עתידי. אך הם כבר אפשריים כיום מבחינה תיאורית — והמוח האנושי הופך בימינו את התיאוריה לפראקטיקה

במהירות רבה. **זהו, אם כן, הוויכוח האמיתי על הלבאי.**

לביא על רגל אחת, בצורה פשטנית מאוד. אם אין ללבאי חלופה אמיתית, הוא ינצח. אם יש לו חלופה הרבה יותר זולה, ואולי גם יותר יעילה ובטוחה, יקצצו כנסיו עורד לפני שימריא.

ש לווירכוח זה השלכות גם בתחום המדיני, מעבר לוויכוח על הלבאי.

ההתפתחות המדימה של אמצעי-הלחימה, כי הווה ובעתיד הקרוב, היתה צריכה להשפיע גם על הוויכוח הלאומי שלנו, אילו היתה המחשבה הצבאית נחלת הכלל.

כאשר מתכננים הוגי-הרעיונות הצבאיים את השמדתם של כוחות-שיריון ממרחקים גדולים — הרי הביבורים על „עומק אסטרטגיה“ בגדה המערבית הם דיבורי-הבל. הדיבורים על „גבולות ביטחון“ מחזירים אותנו למאה ה-19, בשעה שהמתכנן הצבאי כבר חושב על המאה ה-21.

המציאות הצבאית החדשה („שדה-הקרב של מה“) מאפשרת לנו לחפש פתרונות לבעייתנו הלאומית, מבלי להיות משועבדים לאילוצים צבאיים צרים. אם ניתן לשגר טיל בנתניה ולהשמיר טנק-אוייב במיוחד עכריה-דור, אין ערך צבאי לשיבה בשכם וביריחו. הוויכוח יכול להתמקד בתחומים העקרוניים.

גם אם הלבאי לא ימריא, הוא יכול לטרף כמה תפיסות מיושנות.

בחלל החיצון היה קיים מאוזה-האימה. שתי מעצמות-העל יושבות על מיצבורים עצומים של נשק גרעיני, ומוכנות להמטיר זו על זו טילי-השמדה מן החלל החיצון.

התיאוריה ידועה: מעצמה א' (המעצמה הר"שעה, בפי יריבתה) תפתיע את מעצמה ב' ותהרוג במטח של טילים גרעיניים מאה וכמה מיליונים מתושביה. מעצמה ב' תשגר את טיליה, ששררו מתחת לפני הים או מתחת לפני האדמה, ותשמיר במטח-נקמה מאה וכמה מיליונים מתושבי מעצ'מה א'.

הוגי-רעיונות צבאיים אמריקאיים (ר) אולי גם סובייטיים, מי יודע?) התמרדו נגד תיאוריה זו של מלחמת גוג ומגוג.

הם טענו שיש אפשרות אחרת: לייצב ולהשמיר את טיליה-אוייב במעופם ב' חל החיצון, לפני שיספיקו לזרוע מוות ממוני.

זהו רעיון. מלחמת הכוכבים (או, בלשון סחות-ציורית, „יוזמת ההג'נה האסטרטגית“).

המשימה נראית כמדימה. מאות רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מאת רבות של טילי-אוייב יתרמומו בו זמנית אל החלל החיצון, בעל הממדים העצומים, וישוה בו במשך כמה דקות בלבד, טרם נחיתתם. תוך דקות מעטות

מת ששת-הימים (והמנצח האמיתי של אותה מיל-חמה, אף שכבר לא היה אז בחיל-האוויר). הימור על כוח אווירי שיוכל להשמיר את חיל-האוויר היריב על הקרקע, בשעות הראשונות של מיל-חתיפתע. ההימור יצר היסטוריה.

אני זוכר שיחה עם וייצמן לפני אותה מלחמה. הוא ביטא אז את ההשקפה האסטרטגית של חיל-האוויר: המטוס יכול לעשות כל דבר ולהיטיב לעשות זאת מכל גורם אחר. הוא המכשיר האיריאלי של מדינה כמצבה של ישראל, מדינה קט'נה המוקפת אויבים מכל עבר. כי חיל-האוויר יכול להגן על החופים ועל דרכיהם, במקום חיל-הים, ולהשמיר את הטנקים של האויב, במ'קום חיל-היבשה. המטוס יכול להלום בדרום, לח'זור, להצטייד ולהלום תוך כמה דקות בצפון.

המטוס היה מכשיר זול ורבי-שימושי, והיה כראי להשקיע בו את מיטב ה'משאבים.

אז השתנה הרבה מאוד. זה כבר היה ברור ביוס-הכיפורים, וזה התבהר מאז יותר ויותר. **שדה-הקרב השתנה מעיקרו.**

היו לכך הרבה סיבות מקבילות. בין השאר:

● **לסיוע לכוחות הקרקע בשדה-הקרב** וסמור לו, ולכוחות-הים בשדה-הקרב הימי.

● **להשמיר את חיל-האוויר והטילים של היריב בכל הוירות האלה, כדי לאפשר את ביצוע המשימות בלי הפרעות מהאויב.**

● **מכיוון ששום מדינה אינה רי עשירה כדי להצי'טייר במיספר כלתי-מגבל של מטוסים. יש צורך לחבר עד כמה שאפשר תפקידים שונים.**

● **אך בסופו של דבר חייבת כל מדינה לקבוע סולם של עדיפויות, ולהחליט מהי המשימה היותר-חשובה מבחינ'תה. ההחלטה תלויה, בהכרח, במצב ה'גיאוגראפי-פוליטי-צבאי המיוחד של כל מדינה.**

האמריקאים והבריטים, למשל, שמו לפני מיל-חמת-העולם השניה את הרגש על הפצצה „אס'טראטגית“ — כלומר, השמדת הפוטנציאל ה'מילחמתי של האוייב בעומק ארצו. הם הצטיירו במפציצים אשר יכלו להשמיר את בתי-החרושת וקווי-התחבורה של האוייב, יחד עם האוכלוסיה האזרחית שלו.

הגרמנים, לעומת זאת, שמו את הרגש על הסי'יע האווירי לכוחות-היבשה בשדה-הקרב. אדרי'כל חיל-האוויר הנאצי, הרמן גרינג (שהיה בעצמו טייסקרב מצטיין במלחמת-העולם הראשונה), בנה כוח שהתאים למשימה זו. כשנדרש להפצי'את בריטניה, התגלה שחיל-האוויר הגרמני אינו מתאים למשימה זו, ועל כן הובס ב„קרב על בריטניה“.

חיל-האוויר הגרמני התאים לאס'טראטגיה של „מלחמת-יבוק“ — עביר רת-צוות של המטוס והטנק, שדהרו ק'דימה והכריעו בשדה-הקרב. המיגננה הובסה, והמיתקפה חגגה.

דינת-ישראל ירשה מן הגרמנים את ה'אס'טראטגיה של מלחמת-היבוק. זו הוכיחה את עצמה במלחמת-סיני ובמלחמת ששת-הי'מים.

היא התאימה לצורכי-הביטחון של מדינה קט'נה, מוקפת אויבים. הרגש הושם על מלחמת-ה'מנע. בשעת-סכנה היה על הצבא להגיח תחוצה, לנהל את הקרב על אדמת-אוייב, לשעוט קרימה ולהכריע את הקרב במהירות. לפני שהיה סיפק לארגן הערבות בינלאומית.

המטוס והטנק פעלו ביחד, אחרי שה' מטוס „ניקה את השמיים“.

עור וייצמן, אדריכל חיל-האוויר שלפני מילח'תנו.

● **המטוס השתכלל והתייקר יותר ויותר. מחי'רו מגיע עתה לסכומים אסטרונומיים.**

● **התפתח נשק נ"מ (נגד-מטוס) יותר יעיל והרבה יותר זול, לא רק בצורת סוללות-טילים, אלא גם בצורת נשק פשוט, ניתין להפעלה בידי חיילים פשוטים בשדה-הקרב.**

● **נוצרו מנגנונים לפגיעה מדויקת להפליא כמטרות.**

כל זה ביחד יוצר מציאות חדשה. כאשר טיל העולה גרושים (כלומר, אלפי דולארים) יכול להפעיל מטוס שמ'חירו מגיע להרבה עשרות מיליונים, ה'ר'פכת הפעלתו של המטוס בשדה-הקרב לבעייתית יותר ויותר.

נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים לה'שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים לה'שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים לה'שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים לה'שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים לה'שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים לה'שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים לה'שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

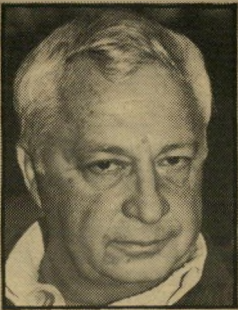
נוצר כאן פאראדוקס: ככל שהמטוס משתכלל, כן הוא נעשה פחות שימושי. שהרי צריכים לה'שוב פעמיים, וגם עשר פעמים, לפני שמפעילים מטוס שמחירו עולה על זה של בית-חולים גדול ומשוכלל, על כל צידורו.

מבחינת המחיר, כל מטוס הוא היכל מעופף. אם נער קטון, המחזיק בידו קלע, מסוגל להשמיר, היכן הכדאית?

אישיהשרירים סירב להתפשט והלהטוטן הגיע למונטה-קרלו. להקסים את המהמרים

אנשים

שרון הגן על דיין

נתן שרנסקי/העולם הזה

אריאל שרון
פעמיים. למען דיין

אחד הפסוקים המפורסמים ביותר על **אריאל שרון** נאמר עליידי **דוד בן-גוריון**, שקבע כי "אריק" היה ראוי לקידום, אילו היה מדבר אמת. השבוע, בחוג של ידידים, סיפר שרון איך נולד פסוק זה. פעמיים, כך אמר. אכן שיקר לבן-גוריון. שתי הפעמים נגעו למשה דיין. על הפעם הראשונה לא רצה שרון לספר אף למקורביו, מפני שנגעה לפרשה אינטימית של דיין. הפרשה השניה נגעה למאיר הריציון, האיש שביצע פעולת-נקם פרטית אכזרית ושחט כמו דיין כמה ברוכים חפים-מפשע, כנקמה על רצח אחותו בידי ברוכים באזור יס-המלח. לפי סיפורו של שרון, הוא פגש את דיין בצומת-ביל"ו, ובמקום נכח גם הריציון, שעמד בצד. הכל ידעו כי הריציון מתכנן פעולה. דיין אמר לשרון: רבר איתו ושכנע אותו שלא יעשה את זה. אבל אם יעשה, דאג שהוא יחזור בשלום. שרון, לדבריו, פעל כך. הוא ניסה לשכנע את הריציון לוותר על הרציון, אך לשווא. אז דאג לצייד את הריציון כראוי, וגם מסר לו מכשיר-קשר כדי שישמור על הקשר. הפעולה החרידה את הארץ והעולם, וראשיה-המשלה דאגו, **משה שרת**, תבע להעמיד את הריציון לדין. האיש נכלא. דיין הכחיש כל קשר לעניין, ושרון תמך באונו בן-גוריון בגירסה זו. אך בהתגבר הלחץ, הטיל דיין את האשמה על שרון, ופיטר אותו מתפקידו כמפקד הצנחנים. שרון לא שתק, הלך לבן-גוריון הביתה ושם סיפר לו את האמת. בן-גוריון ביטל את פיטוריו, אך לא שכח את השקר. לאחר-מכן שוב קירב אותו.

רק תנאי אחד העמיד בן-גוריון למחילה. בשיא הפרשה שכר שרון את **שמואל תמיר**, אז עורך-דין צעיר שגורע במילהמותיו בראשיה-השילטון, כפרקליטו של הריציון. הוא סבר, בצדק, כי הדבר יפחיד את הממשלה, כי תמיר היה בן-דוד מוגלה ברכים את כל האמת. אמר בן-גוריון לשרון באותה שיחה: "הבטח לי שתפטר את תמיר, ושלא תדבר איתו עוד לעולם" שרון ציית, ניתק את כל קשריו עם תמיר, ורק כעבור שנים, ביום הדחתו של בן-גוריון ב-1963, טילפן לתמיר וגילה לו את הסיבה לנתק פיתאומי זה.

■ **מר עולם**, מוחמד מקאווי, הנמצא בארץ במסגרת תערוכה של מוזון הבראות, סירב להוריד את חולצתו ולהפגין את שריריו

הגישה כתב-תביעה על הפרת חוזה נגד **עדה רבון**, דוברת נעמת. בבסיס התביעה המסיבה שנערכה בפורים עליידי נעמת. שנחשבה ככישלון גדול. רבון

ירושלים-תל-אביב, לכיוון המערכת שלו. מכשיר-הקשר שלו טיטר: המערכת הזדקקה לו בדחיפות. אך חוקי-המהירות הגילו את מהירות הנסיעה שלו. לפתע קלט במראה גוף המת-קדם לעברו במהירות. הכתב פינה מייד את המסלול השמאלי והביט בתימהון — אולי גם ב-קינאה — במכונית המשוחחרת מהגבלות-התנועה. המכונית התקרה לעבר ריכבו המוחל של הכתב, שגילה שזהו ריכבו של שר. בתוך הרכב התפרקד לו בנחת שריה-מיטרה חיים בר-לב: ביד אחת אחז במכשיר-הטלפון ודיבר בו, ואילו בידו השניה נופף לשלום לעבר ניידי-מיטרה בפאתי הכביש. שארבה לעבריינית-נועה. הנ-יידת לא עצרה אותו. שוטריה נופפו לו לשלום. ניפנופיהם הידירותיים נעלמו חישיקל מעיני השר, שכן ריכבו טס — על פי מדידות של הכתב — במהירות של כ-130 קמ"ש.

■ חבר-הכנסת **דוד ליבאי** הסביר לחבריו שהוא ממחר לחתונה בנו של ח"כ הרב **מנחם הכהן**, שכן בחתונה הקודמת במישפחת הכהן לא נכח, ומכיוון שאין מחותן פוטנציאלי נוסף במישפחת הכהן — הוא חייב לבוא הפעם.

■ הצירית **דניאלה שיי** נמנו ערכה לעצמה מסיבת-יום הולדת בביתה. בין האורחים בלטו חבריו של הבעל, עורך-דין **דן שניימן** — שותף-למיש-רד חבר הכנסת דוד ליבאי, **אלישבע ובנימין גיבלי** ואחרים.

■ אחרי שבועות של עוגמת-נפש, מסתובבת אלישבע גיבלי כשחיוך על פניה: היא סיימה לשפץ את דירתה החדשה בתל-אביב, אחרי תלאות רבות, וכעת

אח"מים בבית-המלון המלך-שלמה באילת: שריה-אוצר **משה ניסים**, שהגיע לחופשה עם משפחתו, ושריחיל-האוויר האמריקאי **אדוארד אלדריג**. חרף העובדה שלשניים יש נושא משותף, ואף בוער, על סדרה-היום.

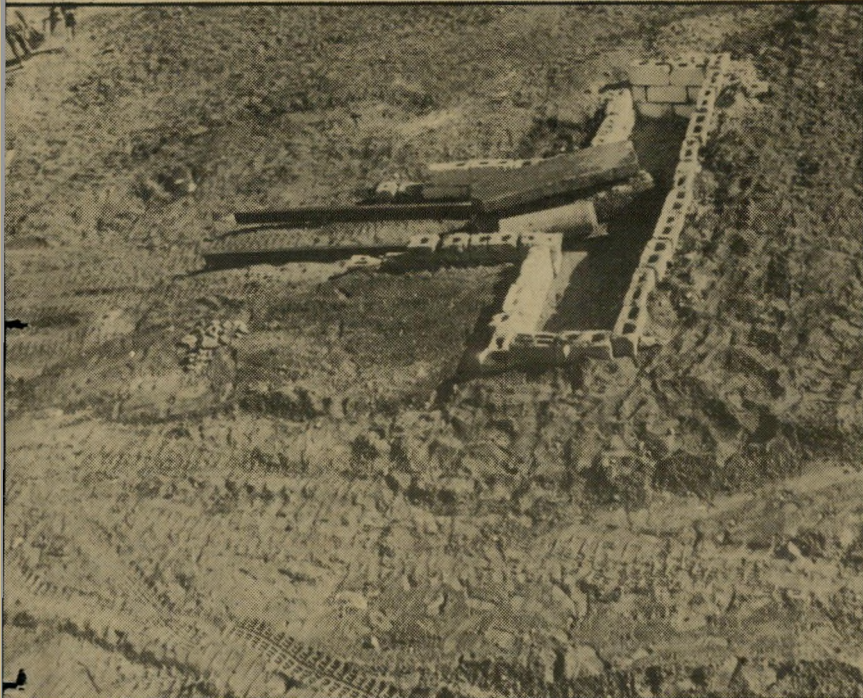
■ אישיה-עסקים האילתי **מוקי מלצר** סיפר השבוע על ניסיונותיו השונים לקיים קשרים עסקיים במצריים. תוך כדי שיחותיו עם המצרים הזכיר מלצר את המיליארדר הסעודי **ערבאן חאשוקג'י**, והתעניין

נועה לביא בתם הבכורה של אריק לביא ושושי שני, הגיעה למירקה ועומדת להתגייס לצה"ל. נראה שתצטרף ללהקה צבאית. לקראת הגיוס היא מרבה ללוות את הוריה, ואביה מציג אותה בכל מקום בנאוה כחיילת-לעתידי.

נמנעו השניים מפגישה או הידברות כלשהי. ניסים הסב בחררה-האוכל של המלון כשגבו לכיוון הכניסה, וכך לא ראה כלל את השר האורח. ■ **אלדריג** חגג בישראל את יום-הולדתו. במלון האילתי הכינו לכבודו עוגה ענקית, שהי-

אם אכן נכונה השמועה כאילו חאשוקג'י מקורב לבית-המלוכה הסעודי. מי שמקורב למלך הס-עודי נאמר לו במצריים, אין לו בעיות כלכליות, מה שקשה לומר על חאשוקג'י. מלצר הסיק את המסקנה. ■ העיתונאי ואישיה-טלוויזיה

בנה פסל זה, בעזרת נוער מתנדב מארצות שונות, במחנה עבודה ביפו. בשיתוף עם האגודה למען יפו הערבית. שמו רקוויאם ליפו. והוא בנוי מחומרי החורבות של שכונת עג'מי בדרום יפו. אורכו 6.8 מטר, רוחב 5.5 מטר, עומקו כ-0.8 מטר. מימין: נוער העושה במלאכת הפיסול, בהדרכת תומר-קין. משמאל: הפסל המוכן, שהתקבל בשמחה עליידי התושבים. הפסל בא. כמובן, לבטא את הנוסטלגיה ליפו כפי שהיתה, אחת הערים העתיקות ביותר בארץ ובעולם בכלל.

יגאל תומרקין בנה פסל זה, בעזרת נוער מתנדב מארצות שונות, במחנה עבודה ביפו. בשיתוף עם האגודה למען יפו הערבית. שמו רקוויאם ליפו. והוא בנוי מחומרי החורבות של שכונת עג'מי בדרום יפו. אורכו 6.8 מטר, רוחב 5.5 מטר, עומקו כ-0.8 מטר. מימין: נוער העושה במלאכת הפיסול, בהדרכת תומר-קין. משמאל: הפסל המוכן, שהתקבל בשמחה עליידי התושבים. הפסל בא. כמובן, לבטא את הנוסטלגיה ליפו כפי שהיתה, אחת הערים העתיקות ביותר בארץ ובעולם בכלל.

לפני מצלמות הטלוויזיה, במסיבת-ההוקטייל שנערכה לכבודו. אישיה-שרירים **גיל רוב**, שנכח במקום, הסביר שכדי להפגין את שריריו הוא

מאשימה את אלתרמן בכישלון האירוע, אך אלתרמן טוענת שהיא מלאה את כל התחיי-ביותיה, ושהטעות היא של רבון, שטעתה בקונספציה.

הדירה היא מקור לגאווה. בין השאר מפארות את הדירה יצירותיה של הפסלת **אילנה גור**, חברת-ילדות של גיבלי. ■ הבימאית **אלה אלתרמן**

גשה לו עליידי ארם בתחפושת של נשיאו, **רונלד רגן**. ■ זה קרה באחד הימים בשבוע שעבר: כתב רשות-השירות נסע לו לאיטו בכביש

עימונאל סרת סיכם את מיש-פטו של **איוואן דמיאניוק** לפי שעה: "ההגנה הגיעה אל שפטל המדרגה". ■ כשבוע שעבר שהו שני

רחל אבני, העולם הזה

נזקק לשעה וחצי של אימונים. כדי לנפחם למידה הרצויה, ואישימקצוע לעולם לא יפגין את גופו לפני האימון הזה.

■ אשת-החברה הנירורקית **מילרד רוזנברג** היא אחת הדמויות המרכזיות, העומדות מאחורי מסע-ההצלה של יהודי אתיופיה. רוזנברג, החיה בנפרד מבעלה השני, עוסקת בעניין האתייופי מאז 1975, והצליחה לעזור את אהדתם ותמיכתם של סנטורים ואנשיקונגרס רבים, המחזורים אחרי הקול היהודי. **אלברט גור**, הסנטור של מדינת טנסי, גרם לנושא האתייופי, וכחלק ממסעיהבחי רות שהוא עורך, כמועמד דמוקרטי לנשיאות יגיע ארצה בסוף החודש, כאורח של רוזנברג, עם מישלחת של 120 אנשי מימשל וחברה ממדינת טנסי.

■ איש הקסמים והלהטוטנים **יריני**, שעזב את הארץ לפני שלושה חודשים, עושה חיל בהופעותיו באירופה. אשת יחסי-הציבור של הזמר **סטינג**, סולן להקת פוליס, גילתה אותו וסידרה לו הופעות-קסמים בתייהמלון של עיריההימורים מונטה-קרלו.

■ עשירי תל-אביב אוהבים לערוך מסיבות-חוף זרוקות

חנן חובב

ידע לצל את הפיכת רחוב דיזנגוף בתל-אביב למידרחוב. ביום השישי אחריהצהריים. הדבר נועד לאפשר מכירת ספרים במקום. אולם הספרים היו מעטים - רק שני דוכנים בלתי-מרשימים. חנן, מתופף שזכה ב-1959 בפרס התופים מידי מרדכי נמיר, ראש עיריית תל-אביב דאז, ושנינו בין השאר עבור

אלי קניאל ואריס סאן, הוא אחד התושבים הקבועים של בתיהקה ברחוב דיזנגוף. כאשר מצא כי הכביש ריק מכל תנועה, ושהשמש בוקעת בין העננים ומאירה מקום אחד מסויים ברחוב, עמד במקום זה והשתזף. כשהוא מוקף צל מכל עבר. הוא הונצח בתצלום המזכיר את הסצנה המפורסמת של מחפשיהשמש בסרט נס במילאנו. שניים פליני.

רבים שלא היו באזכרות שנערכו בשנים הקודמות. אחרי הטקס הקצר נסעו אחרים מחולקי-הכבוד לביתה של ירקוני, כיניהם היה מבקר-המדינה, **יעקב מלין**, ואשתו, האמנית **רחל גרא**, וטל, בתו של השחקן המנוח "בומבה" צור.

■ אשת יחסי-הציבור לשעבר של הילטון, **נורית מנחמי**, שהתחתנה השנה עם **צבי פרייס**, מנכ"ל התאחדות בתייהמלון בירושלים, ילדה השבוע בן. מנחמי, הנשואה בשלישית, היא אם לבת מנישואיה הראשונים.

דפנה ברק, זוהר אדהיאב

שבתיאי קלמנוביץ הנמצא בלונדון להשמעת עדותו בדבר ההאשמות נגדו על זיופי המחאות בסך שני מליון דולר, הודיע לידידיו שאם יזוכה הוא יטוס ישירות לניו-יורק, כדי לטוהר את שמו גם שם, ורק לאחרמכן יגיע לארץ. לאפשר רות השניה סירב להתייחס.

■ כמלאת ארבע שנים לפטירתו של אישהעסקים **שייקה ירקוני**, ערכו בנייה המישפחה, הזמרת **יפה ירקוני** ובנותיה, טקס-אזכרה בבית העלמין. ירקוני היתה מופתעת ביותר מיספר האנשים שנכחו בבית-הקברות, כיניהם אנשים

צבי סל, העולם הזה

איש-האופנה הזמן לארוחת-ערב בחברתה של הדוגמנית תמי בן-עמי ובן-זוגה, הרומא קובי זר. רייכלסון, שסבל מהחום, הוריד את חולצתו ונשאר במיכנסיו. בן-עמי, שלא יכלה להשיל את חולצתה, הסתפקה בהורדת כל התכשיטים שענדה, שכללו שרשרות-זהב ארוכות. רייכלסון ענד את המחרוזות, בדק אותן מכל עבר זמן מה והחליט שהן לא מתאימות לו. כשבן-עמי שאלה אותו מדוע, השיב בהומור: "אני לא נוהג לענוד תכשיטים מזוייפים".

אז מה יעזרו השוטרים?

פאני עזיקרי בתו של ניסים עזיקרי, לא היתה בביתה ברחוב הירקון בתל-אביב. חברתה-לדירה, רחל לב, ישנה שנת ישרים. היא המשיכה לישון גם כאשר גבר זר - או גברים זרים - הסתובבו ליד מיטתה והפכו את הדירה. נראה כי סוממה, כי למחרת הבוקר לא התעוררה כאשר צילצל השעון המעורר. וכאשר התעוררה כעבור כמה שעות חשה בסחרחורת. הגנבים, שטיפסו מן הגג אל דירת שתי הצעירות, שהן מלצריות בקפה הבימה, לקחו עימם חמש שרשרות-זהב, שני שעונייד, שרשרת-פנינים אפורות ו-30 שקלים ב"מזומנים".

צפי, מנחת העולם הזה

כאשר טילפנו הצעירות למישטרה כדי שהשוטרים יבואו ויפתחו בחקירה, נאמר להן שאין טעם בכך. "הרי הגניבה כבר היתה. אז מה יעזרו השוטרים?" שאלה הצעירה במרכזית-המישטרה בתמימות. הצעירות הזומנו לבוא למישטרה ולהגיש תלונה, ואם המישטרה תמצא משהו - תתקשר איתן.

לחבריהם, כשהם משלבים את התפאורה הטיבעית בשפע של מאכלים ומוסיקה רעשנית. הגדיל לעשות האופנאי **גידעון אורבזון**, שחיתן את בתו קארין בחוף ימה של הרצליה. אישה-החברה **אילן אכסלרוד**, המתגורר לסירוגין במיגדלי-דויד בתל-אביב ובמנהטן, חגג השבוע את יום הולדתו ה-43 בחוף-דבוש בהרצליה, כשהוא מארח את חני סרי ובעלה **צביקה סבו**, הדוגמנית **נמט רמון**, העיתונאית **גודי גיר** מוזס, את מארגנת-התצוגות דורית גת ואחרים.

■ הזמר הצעיר **אדם אליל**-המונים החדש של בנות העשרה, התרעם ביותר כשראה באחד המוספים השבועיים את תמונתו, כשהוא מחופש כאשה. התמונה צולמה לפני חמש שנים בחדרההלבשה של מופע האימים של רוקי. הזמר, המפתח כיום את תרמיתו המצ'ואית חושש מפני פגיעה בפופלאריות שלו.

■ אישהעסקים הבינלאומי

צבי סל, העולם הזה

בועז שרעבי הזמר יוצא בחברת ידידתו מזה חמישה חודשים. יעל לוי בת ה-20, שסיפרה כי החליטה לחזור לבית הוריה בניו-יורק, לוי טוענת שהקריירה שלה כזמרת לא התקדמה לפי הצפיות, ואין היא מוכנה להיעזר באהובה כמקדם-מכירות. היא מאוכזבת מהבטחות שניתנו לה ושל לא קוימו.

"מיבטחים" חקירה את עובדי "מלונות שיף"

קרו מיבטחים אינה נוקטת באמצעים לגביית חובות, המגיעים לה ממלונות חיים שיף, ומפקירה את עובדי המלונות שפוטרו. כאקטור 1986 הודיעה מיבטחים לשיף כי

חובו לקרו מתקרב למיליון שקל, וכי אינו מקיים את ההסכם שהושג עימו בבית-המשפט לתשלום החובות לקרו. חובות דומים יש למלונות-שיף גם למס ההכנסה ולביטוח הלאומי על אה-עברת ניכויים, וגם מוסדות אלה לא נוקטים צעדים לגביה.

באפריל, 1987 נחתם הסכם בין מועצת פועלי תל-אביב ובין מלונות שיף על פיטורי 22 עובדים בכירים, וביניהם כל חברי ועדה-עובדים. למרבית המפוטרים טרם שולמו פיצויי-הפיטורים. פניות יו"ר הוועדה לשעבר, חיים בלקין, למיבטחים וכן למועצת פועלי תל-אביב, נענות בתשובה כי אין להם הכוח לגבות את החובות. מיבטחים הודיעה למפוטרים כי כל עוד לא יעביר לה שיף את החוב, היא לא תעביר להם את המגיע להם.

מלונות שיף
חברי הוועד פטרו

אחרי חודשים של כהונה בתפקידו כמנכ"ל שחף, חברת-העופה הישראלית, התפטר עמירם גיא מתפקידו. בעלה-המנוח העיקרי בשחף, יוסף הדרי, חייב למנות מהר מנהל במקומו. מנהל-העופה-האזרחית חייב את שחף למנות מנכ"ל במקום הדרי. מאחר ומנהל-העופה-האזרחית מסרב לבוא עימו במגע, וכן גם משרד-התחבורה.

שחף, המנסה להפעיל שירותי-עוץ לאילת, והמקיימת גם בית-ספר לטיסה, הסתכסה עם משרד-התחבורה ושלוחותיו על רקע סירוב המישר לתת לה רישיון-מפעיל בק וויס פנימיים לאילת. החברה חייבת כחצי מיליון דולר לרשות-שדות-התעופה, על מיסים ואגרות-נחיתה, ועתה הרשות מכינה תביעה נגדה לבית-המשפט. בנסיון לאחות את הקרע עם משרד-התחבורה, שכר הדרי לחברה את פעילות-העמרים גיא כמנכ"ל, וכן את אילן רומן כסוכן-החברה בירושלים. רומן הוא מראשי מתנה-קורפו בסניף-חדות בירושלים, ומשמש כיו"ר מועצת המנהלים של חברת לרוס הממלית. הדרי נבחר כיו"ר סניף-הכרזגל של בית"ר בתל-אביב.

האם, הבת ונציב-המס

במישר פקיד-שומה של גוש-דן, האחראי לתיקי בורסה-ההלומנים, עברה עדינה גולדינר כאחראית על תיקי-ההלומנים. באותה העת עברה בתה, עדה פרידמן, כאחראית לתיקי-ההלומנים במישר מנהל-החשבונות ש. חסדאי, המטפל במרבית ההלומנים בבורסה.

סידור זה פעל יפה. כל עוד היה פקיד-שומה של גוש דן דניאל בריינסון, שגולדינר הייתה מקורבת ביותר אליו.

לפני כמה חודשים הואשם בריינסון בפעם שניה בקבלת-שחד, ונאלץ לפרוש מתפקידו ומשרות-המדינה. לנציב מסי-ההכנסה החדש, יאיר רבינוביץ, נודע סיפור האם והבת, והוא הורה מייד לראג לכך שאחת משתי-התפסיק לעבוד כענייני מסי-ההכנסה. הוא הסתמך על תקנה האוסרת על קרובי-משפחה ישירים של עובד מסי-ההכנסה לטפל בענייני-מס אצל העובד.

רבינוביץ הורה, עדה פרידמן יצאה לחופשת-לידה. יודעיהן עקבו בעניין לדעת האם תחזור לעבודה בתום שלושת חודשי החופשה.

לפני שבועיים נגמרה החופשה. לפנים למישר חסדאי, המבקשים את עדה פרידמן, נאמר שהתפטרה.

נמלי-הפחם - ה"לביא" של רשות הנמלים

מזח כמו בחדרה. אבל רשות-הנמלים היא גוף חזק ועשיר. היא גובה מס פריקה מכל המיטענים בנמלים, בשיעור של 2% מס זה הצטבר לקרו של 400 מיליון דולר, שהיא בקופתה. תחת להקטין את המס ולהווייל את העלויות של היבואנים, היא צריכה להוציא את הכסף בכל מחיר. אחת האוצר יקח את הכסף, או יקטין את המס, לכן לא איכפת לה לממן ב-200 מיליון דולר מזח יקר ובלתי-ייעיל.

לחברת החשמל, לא איכפת הרבה למרות היותה הצרכן (כמו צה"ל במיקרה הלבאי), שכן היא פשוט תייקר את מחיר החשמל לצרכנים.

על רכבת, שתוביל את הפחם לתחנה ליר אשקלון, ושם יש לפרקו ממנה. גם מערך פסירכת ומערכי ההטענה והפריקה עולים 20 מיליון דולר. סך כל ההוצאה הנוספת באשדוד, לעומת חדרה, במערך-ההובלה היא 50 מיליון דולר.

יוצא מכאן: מזח כמו בחדרה היה עולה 75 מיליון דולר ועוד חמישה מיליון דולר פריקה. מזח באשדוד עולה 150 מיליון דולר ועוד 50 מיליון דולר פריקה. נוסף על כך, כל טון פחם יעלה בשבוע דולר יותר בגלל ההובלה באוניות קטנות.

ברור כי זול וכדאי יותר היה להקים

מי שחושב כי המטוס לביא הוא דוגמה חריגה של פיל לבן, כדאי שיראה מה קורה בהקמת מזח-הפחם על-ידי רשות-הנמלים.

כאשר הוחלט להקים מזח לפריקה פחם לתחנת-הכוח החדשה באשקלון, היו האלטרנטיבות מזח קונבנציונלי באשדוד או מזח כמו בחדרה. המזח בחדרה פועל מזה שלוש שנים בהצלחה מרבית, ולמרות היותו יחיד במינו בעולם, הוכיח את עצמו ככלי רשות-הנמלים לחצה להקמת מזח באשדוד. כדי לשמור את כל נמלי המדינה בידה (המזח בחדרה מופעל על-ידי חברת החשמל), וכן כדי להרחיב בהודמנות זו את נמלי-אשדוד, עלות מזח כמו בחדרה היא 75 מיליון דולר. עלות המזח באשדוד היא יותר מאשר כפליים. המזח בחדרה משמש לפריקה מאוניות המעמיסות 170 אלף טון ויותר. המזח באשדוד יוכל לפרוק אוניות קטנות עד 60 אלף טון. ההפרש בעלות לטונה בין אוניה קטנה לגדולה הוא 7 דולר, מאחר והובלה באוניה גדולה מקטינה את העלות לטון. על פריקה מתוכננת לשנה של 2.7 מיליון טון, ההפרש בעלות-ההובלה בלבד יהיה 19 מיליון דולר לשנה לדעת אשדוד.

אילו היה מוקם בדרום מזח כמו בחדרה, היה הפחם מוסע מן האוניה על גבי מסוף על המזח לאתר-פריקה מיוחד, הנמצא ליד התחנה, והוצאות המסוף הן שוליות.

באשדוד יש לבנות מסוף-שינוע לאורך שני קילומטר, עד למאגר מיוחד ליד הנמל, שהקמתו תעלה 30 מיליון דולר. מן המאגר יועמס הפחם

התפטר מנכ"ל "שחף"

בישיבה של מנהל-התעופה האזרחית, שנערכה ב-26 באפריל השנה, בהשתתפות יוסף הדרי, עורכי-דינו וכן סוכנו בירושלים, אילן רומן, סוכם כי הדרי לא יוכל לייצג את החברה במגעים עם משרד-התחבורה או המינהל, וכי ימנה מייד מנהל כללי לחברה. שחף התחייבה שלא להפר בעתיד את תקנות טיסות-השכר ותנאי רישיון-המפעיל שלה. תמורת התחייבות אלה קיבלה שחף ממנהל-התעופה הקלות חריגות בהפעלת טיסותיה: למרות שמותר לה להפעיל טיסות-שכר, יוכלו נוסעיה לשנות את תאריך שובם מאילת. כן תוכל שחף להטיס ללא הגבלה את כל הנוסעים

בעלי-חברה הדרי
מסרבים למגע

שלא יהיה להם מקום בטיסות ארקיע. פירוש הדבר: אם שחף תביא 30 נוסעים לטיסת ארקיע, חצי שעה לפני הטיסה, ברור כי לא יהיה להם מקום, ואז ייקח אותם מטוס שחף, הממתין להם.

המנכ"ל גיא, שהתפטר בימים אלה, אמר כי התפטר מאחר ולא יכול היה לבצע את הסיכום עם משרד-התחבורה, שכן הדרי לא איפר לו לבצע זאת. הוא אמר כי הדרי החליפו בנייהול, למרות האיסור של מינהל-התעופה-האזרחית. אילן רומן אמר כי הוא בא ליישבות כסוכן-החברה בירושלים בלבד, ולא על רקע מיפלגות.

הש"ח חזק בלונדון

בנק לאומי לונדון קונה שקלים חדשים לפי שער של 2.74 ש"ח ללירה אנגלית. השער היציב של הל"ש הוא 2.59. מחיר ל"ש למי שנוסע לחו"ל הוא מעל לשלושה ש"ח. המסקנה: כדאי לקחת ללונדון שקלים ולא החליפם בבנק בלאומי. הבנק מקבל רק שטרות של 10 ו-50 ש"ח, ולא שטרות של 100 ש"ח.

"ג'נרל אלקטריק" אינה אחראית מחוץ לאמריקה

פרימור, אישר כי אכן ידוע לו המצב העובדתי, וכי תלונת ערוס לגבי איכות המקרר שרכש נבדקה על-ידי המישר. לפי החוק הקיים, אין חובה על יצרן מוצרי-צריכה חשמליים לתת אחראיות למוצריה, אלא רק לספק לסוכנו בישראל.

Please understand that there is not a warranty with the General Electric Company on any GE appliance that is removed from the U.S.A.

חלקי-חילוף במשך שבע שנים מיום הייצור. אביאור ציין כי עתה מכין המישר חוק חדש, שישינה את המצב הקיים ושיחייב מתן אחראיות למוצרים על-ידי היצרן המקורי. במיקרה של ערוס, אחרי שנדחה על-ידי היצרן, הגיש תביעה בבית-המשפט בתל-אביב נגד סוכן החברה, תחנת גנרל אלקטריק. השופט אסר"ם שלו קיבל את התביעה וחייב את הסוכן להחזיר לערוס את כספו, כולל ריבית, הצמדה והוצאות המישרוח של המקרר.

הוא מה-2 בינואר השנה, והוא תתום בירי מנהל מחלקת שירותי-קונים.

משמעות ההודעה היא כי מי שרכש מוצר של גנרל אלקטריק, או המשתמש בו בישראל, אין לו אפשרות לתבוע ולקבל מן החברה פיצוי או החלפה של חלק או של כל המוצר, במיקרה של פגם.

מנהל חטיבת-החשמל במישר-התעשייה, מרדכי

חמרורים

שחורה לבית הלבן

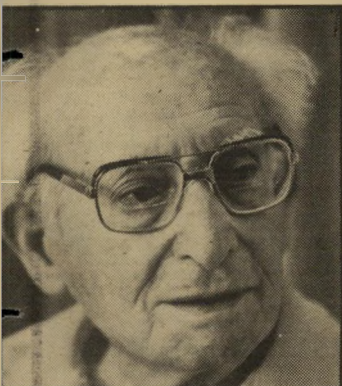
הצהירה ♦ בניו-יורק, על כוונתה להציג את מועמדותה לבחירות לנשיאות ארצות-הברית בנובמבר 1988, ד"ר (לפסיכולוגיה) לינורה פולאני, 37, האשה השחורה הראשונה המנסה את כוחה בדרך לבית הלבן. פולאני, גרושה ואם לשניים, כבר ניסתה את מזלה בחיים הפוליטיים בשנה שעברה, עת רצה לתפקיד מושל מדינת ניו יורק וזכתה בקצת יותר מ-25 אלף קולות.

הרב מחילהים

נישאו ♦ בירושלים. אביעזר הד, כהן, סטודנט למיטשפים ואלישבע, עולה חדשה מאנגליה. הכהן הוא אחד משלושת ילדיו של הרב מנחם הכהן, ח"כ המערך זה ארבע קדנציות ורב תנועת המושבים זה 20 שנה. שבעת שרותו הצבאי הספיק להיות גם רב צבאי בחיל-הים וגם קצין המטה הכללי לטקסים דתיים.

נימטריא צבאית

נחוג ♦ בתל-אביב, יוסף-הולדו 93, של לוי (אליעזר והגזר) קיסמון, סופר ילדים רב-תפוקה, שכמה מספריו תורגמו לערבית, כמה

סופר קיסמון
צבא-93

סדרו בכתב ברייל לעיוורונים וכמה הוקלטו על קלטות. קיסמון, אחד מעשרת ילדיו של חזן אוקראיני, מייחס את אריכות-ימיו לאורח-החיים הטבעי שלו (למרות שבשעתו ביקש ממנו אביו לעשותו שוחט) ולבדיחות הרעת המתמדת שלו. כך, למשל, הסביר קיסמון ביום-הולדתו, כי לפי הגימטריא גיל 93 פירושו שהוא מרגיש איתן כמו איש צבא.

אתיופי בגרמניה

נפטרה ♦ בפתח-חוקו, בגיל 79, יונה בוגאלה, מראשי יוצאי אתיופיה, אשר טופח, בשעתו, על-ידי חוקר תולדות היהודים האתיופיים, המיוחס ליד פולין, הר"ר יעקב נוח פייטלר. בן, שמימן, בסוף שנות ה-20, לבוגאלה ולכמה צעירים אתיופיים נוספים, רכישת השכלה רחבה באירופה. בוגאלה, שגם סיים לימודי-דק ביישיבה ירושלימית וגם לימודי בלשנות (הוא שי לט, בסופו של דבר, בתשע לשונות) באוניברסיטת היידלברג הגרמנית, היוקרתית, העדיף, בשעתו, לשוב לארץ ולעבוד במשרד החקלאות באוניברסיטה העברית על הר הצופים. הופיע בהרצאות כשהוא לבוש, דרך קבע, בתלבושת חסידיים מסורתית.

הכהן, שהוא אחיו של רב הטלויזיה שמואל אבידור הכהן, הוא אחד משיבעת ילדיו של הרב הירושלמי מרדכי הכהן. ששמו יצא לפניו לפני 60 שנה. כאשר, כאחד מעשרת הסטודנטים הראשונים באוניברסיטה העברית על הר הצופים, הופיע בהרצאות כשהוא לבוש, דרך קבע, בתלבושת חסידיים מסורתית.

מותו של ראש העיר

הפסוק בכל השפות: ניטוש את גביית החובות. (כך כתוב על אנשיו של דוד, בשעה שהיה מורד במלכותו: "ויתקבצו אליו כל איש-מצוק, וכל איש אשר לו נושא, וכל איש מרנפש, ויהי עליהם לשר").

והנה, בכל המהומה שקמה השנה בארץ סביב השמיטה, איש מבין החרדים לא הציע להנהיג גם את שמיטת החובות, שהיא מיצוה לא-פחות חשובה, ואולי אף יותר חשובה, משמיטת עבודת האדמה. זוהי מיצוה סוציאלית ראשונה במעלה.

מדוע? האם חרדים חרדים לכספם? האם שולטים מלווים הכספים בציבור החרדי? ומדוע אין שריהוצר הרתי נזקק כדי לכפות את הדבר על הבנקים?

לוח על הקיר

לפני כמה ימים הרציתי בפורום צבאי מסוים. אחרי ההרצאה הזמין אותי המפקד לשות קפה בלישכתו. היה זה משרד צבאי אופייני. על הקירות היו תלויים מיסמכיי הוקרה שונים. עיינתי בהם, ולפתע נדהמתי. היה תלוי שם לוח-מתכת יפה, ובו מפה של ארץ-ישראל (הש"למה). הגבולות היו מצויירים בצבע ירוק, הכתובת היתה באותיות שחורות, ובמרכז היה עיגול אדום. נדהמתי, מפני שראיתי לוח דומה מאוד בחדר שבו נפגשתי באחת הפעמים עם יאסר ערפאת בתוניס. אותה הארץ, אותה הג' כולות, אותם הצבעים, שהם ציבועי הדגל הלאומי הפלסטיני. לפתע שמתי לב שבלוח שלפניי מצויר גם רגל ישראלי קטן. בלוח התוניסאי היה רגל פלסטיני. אמרתי לקצינה הצעירה, שהיתה במקום: "אילו היה הלוח הזה תלוי על קיר ברמאללה, היה בעל-הבית נשלח לכלא לשנתיים."

זה מתחיל להשפיע!

אני כמעט מתבייש להביא עוד פעם את הבדיחה העתיקה הזאת. אבל אין ברירה — כיום כבר לא עושים בדיחות כאלה. אני מתכוון לסיפור על שני הפלמ"חניקים הקשישים, הנפג' שים בימים אלה. אומר איציק לרובקוב: "אתה זוכר את הסורה ששמו לנו בתה בפלמ"ח, כדי שלא נחשוב על בחורות? ובכן, זה מתחיל להשפיע..."

יש דברים חוקקים לזמן. כשבאתי בפעם הראשונה לכנסת, בסוף 1965, החלטתי להקדיש חלק ניכר ממירצי להעלאת רעיונות חדשים בשיטתי חיים שונים, שאינם נוגעים לפוליטיקה. כמה מהנושאים האלה הפכו למעין סמלים-מיסחריים של פעולתי הפרלמנטרית. למשל: נסיעה-חנינים של חיילים בכל כלי-התחבורה הציבוריים. או: הפ' קעת כל שפת-הימים מידי הרשויות המקומיות והעברתה לרשות ארצית לתחזוקה, שתפתח אותה כיחידה אחת. או: ביטול האיסור על הפלות מלאכותיות.

בין השאר בילבלתי את מוחם של חציית-רסר שריית-חכורה (משה כרמל, עוד וייצמן, שימרון פרס, גד יעקובי, חיים קורפור, ואולי שכחתי אחד או שניים) בעניין מוגני-האוויר. תבעתי לא רק לחייב את כל האוטובוסים והמוניות בהתקנת מוגנים, אלא גם לשחרר מכל מס או מכס את המוגנים למכוניות הפרטיות. באחרונה קראתי שרעיון זה התקבל סוף-סוף, אם כי בצורה חלקית.

באותה עת הצעתי להפקיע את כל שרותי-הכבאות מן הרטר' וית המקומיות, ולהקים חיל-כבאים ארצי. בדומה למיטרה, כדי לאפשר את ריכוז ויעול השרותים. עכשיו קראתי שגם הצעה זו התקבלה.

הוא שאמרתי: זה מתחיל להשפיע.

הזקן מעיין-חרוד

איש בשם אוסטרובסקי היה בעיין-חרוד. ותיק שבותיקים ש' ראשו בענגים. מה שנקרא כיום אסטרונאוט.

היתה לאיש מכונית מטעם המשק, שעברה אוברול. הוציא אותה מן המוסד ונסע לתחנת-הבנוי של המשק. מילא את המיכל, ניסה להתניע — ה'

שחל

באו אנשי-המוסד. בדקו. לא מצאו כל פגם. בדקו בתיסכול גור' בר כל חלק וחלק, פירוק. התי' קינו. לא כלום. האוטו מת. לבסוף היתה לאחר המוסכני' קים הברקק. הוא הכניס אצבע למיכל-הדלק, הריח, טעם וקבע. הכנסת מים במקום בנוי' פניו של אוסטרובסקי נפל. הוא גימגם כמה התנצלות. ואז לפתע אורו פניו והוא אמר: "אבל תארו לעצמכם שזה היה עובר! הרי זו היתה מהפכה!"

נוכרתי בסיפור זה כשקראתי את דבריה-התנצלות של השר משה שחל. לא-מכבר נאם נאום על הסיכוי הרב לגלות נפט בקידום מסוים. המניות ונקו אל-על. מישהו הרוויח 1.5 מיליון דולר במכה אחת (ראה עמודים 6-7). ואז התגלה שלא דובים ולא יער ולא נפט. המניות צנחו.

שאלו את שחל איך זה נשא נאום כזה. התמרמר שחל: אילו היו מוצאים שם נפט, הייתם גם כן באים בטענות אליי?

החיות בג'ונגל התכנסו והחליטו שיש לשים קץ להרג ההדרי. האריה הציע לבטל את הארס. הנחש הציע לבטל את המלתעות. הנמר הציע לבטל את הקורים. העכביש הציע לבטל את הצי' פורניים. הנשר הציע לבטל את הזנב. וכן הלאה. לבסוף קם הדוב, והציע: "הבה נבטל את כל סוגי-הנשק כולם, ונשאיר רק את חיבוק האחוזה והאהבה..."

מקץ שבע שנים

משהו מוזר קורה בשנת-השמיטה. החרדים הפכו את הארץ על ראשה. מוכרחים לקנות חיתה בחו"ל, ולשלוח לחו"ל את החיתה שלנו, זו שנורעה ושנקצרה בזיעת אפם של עובדי-ארמה חרוצים. משגעים את המרינה. שר' התעשייה-המיסחר, יהודי טוב האוכל רק שרימפים כשרים. נתן את ידו לכך.

ויש כאן משהו מוזר. אומנם, מיצוה השמיטה מעוגנת היטב בתורה. למשל, בספר שמות, פרק כ"ג: "ושש שנים תורע את ארצך, ואספת את תב' אתה. והשביעית תשמטנה, ונטשתה, ואכלו אביוני עמך, ויתרם תאכל חיתיה-השדה".

יפה. המחוקק התנ"כי רגא גם אפילו לחיות-הבר. כולי בעד. וכן בספר ויקרא, פרק כ"ה: "ושש שנים תורע שדך, ושש שנים תזמר כרמך, ואספת את תבואתה. ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארצך, שבת לה', שדך לא תורע וכרמך לא תזמר. את ספיח קציצך לא תקצור, ואת עינבי נזירך לא תבצר, שנת שבתון יהיה לארץ. והיתה שבת הארץ לכם לאוכלה, לך ולעבדך ולאמתך".

אורי אבנרי

יונה אישי

ולשכיר ולתושב הגרים עימן. ולבהמתך ולחיה אשר בארץ תהיה כל תבואתה לאכול."

חוק טוב. בימים שבהם לא ידעו את כוחם של דשנים כימיים ואחרים להשבת הקרקע, זה היה בוודאי כלל חקלאי חכם. מה גם שראגו לתושבים הלא-ישראליים, ואף לחיות-הבר.

החרדים תובעים לקיים מיצוה זו גם כיום, אף כי התפתחות הטכניקה החקלאית רוקנה אותה מכל תוכן מעשי. מילא. עליפי שיטתם הם צורקים.

אולם גם עליפי שיטתם קורה כאן דבר מוזר. כי החוק העיקרי של השמיטה נשכח מהם, איכשהו.

הנה, למשל, הדברים שנאמרו בספר דברים, פרק ט"ז: "מקץ שבע שנים תעשה שמיטה. והו דבר השמיטה: שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה ברעהו, לא יגוש את רעהו ואת אחיו, כי קרא שמיטה לה'."

כאן מדובר על שמיטה אחרת לגמרי: שמיטת חובות. המחוקק התנ"כי קבע כי כל החובות יתבטלו בשנה השביעית. "משה ידו אשר ישה ברעהו" — הכוונה היא לנושה, אשר לא יגוש את רעהו ("יגוש", בשין שמאלית).

אחרי זה בא פסוק לא-הכי-מפאטי: "את הנוכרי תגוש, ואשר יהיה לך את אחיך תשמוט ידך."

כלומר: מותר לגבות את החוב מידי הנוכרי, אך לא מבני-ישראל. יש המסבירים את ההפליה בכך שהמיצוה בנויה על מידה של הדדיות. מכיוון שהנוכרי אינו חייב לשמוט חוב של ישראלי ואי אפשר לחייב אותו, אין ישראלי חייב לשמוט חוב של נוכרי.

המחוקק לא הסתפק במיצוה, ואף הזהיר מפני עקיפתה: "הי' שמר לך, פן יהיה דבר עם לבבך בליעל, לאמור: קרבה שנת-הש' בע, שנת השמיטה, ורעה עינך באחיך האביון ולא תתן לו, וקרא עליך אל ה', והיה בר חטא."

כלומר: גם בשנה השישית אסור לך לסרב להלוות את כספך לאביון, מתוך מחשבה שהוא לא יחזיר את הכסף לפני שנת-הש' מיטה, ואז יתבטל החוב מאליו. גם אז אתה חייב להלוות.

הנה כי כן — מיצוה ברורה ויפה.

בניישראל אכן קיימו מיצוה זו. ולראיה: עוד בספר נחמיה, פרק י', כתרו ראשי-הציבור אמנה, ובה התחייבו: "...וניטוש את השנה השביעית ומשאל כל יד."

"משא" (שין ימנית) — שוב מלשון נושים. כך גם תירגמו את

גם אחרי מותו נשאר רודולף הס בגדר תעלומה. התואר הגראנדיוזי "ממלא-מקום הפירר" סתר את המציאות של איש צנוע, שלא היה אלא מזכירו הפרטי של אדולף היטלר בשנים הראשונות, וראש-לישכתו לאחר-מכן.

הוא נראה כתצלומים רבים מאחורי הפירר, רמות גבוהת-יקומה אך ממושטשת איכשהו. מעט מאוד נודע על פעילותו. גם כאשר נאמר עליו שבמיקרה שהיטלר ימות יבוא הוא במקומו, לא ידע איש להסביר מדוע, כעצם. באופן רישמי היה הרמן גרינג מחליפו המיועד של הפירר, במיקרה של מותו. אך לגרינג היו אויבים רבים. ואילו להס לא היו אויבים כלל. הוא לא היה שייך אף לאחת מן הכנופיות והכתות השונות שהתבצרו בצמרת המדינה הנאצית, ושלחמו זו בזו במחת-זעם.

נאמר עליו בשעתו שהוא היה "היטלראי, אבל לא נאצי". כלר' מר: שהיה מסור באופן אישי להיטלר. יותר מזה: שהיה משועבד לו לחלוטין. לא היתה לו אישיות משלו. הוא היה כל-ישרת בידי המנהיג.

היה זה הס שישב עם היטלר בכלא הנות, אחרי כישלון נסיון ההפיכה הנאצי של 1923. שם הכתיב לו היטלר את החלק הראשון של מיין קאמפף ("מאבק"). הספר המשעמם, הכתוב בגרמנית מסובלת, סוגנו על-ידי הס, כמיטב יכולתו.

פישעו של הס היה שהלך אחרי היטלר באש ובמים, מבלי לפקפק ולהרהר. לכן היה מסוגל לכל מעשה, וגם לכל פשע. נאמר עליו שהיה עולה עם היטלר גם לגרודם. אילו שהה בנוכר של היטלר בימים האחרונים, אין ספק שהיה מאבד את עצמו לדעת, כמו יוחף גבלס.

להלכה היה הס אחראי למנגנון המיפלגה הנאצית. תפקירו האמיתי שם היה ליישב סיכסוכים בין מנהיגי-המישנה ולדאוג לכך ששום דבר לא-ינעים לא יגיע לפירר. בכך ראה את משימתו העיקרית. כך, למשל, היה אחראי לחיבור סקרה-עיתונות היומי, שהונח לפני הפירר. הס דאג לכך שהסקר יכלול רק ידיעות חיוביות. את השליליות גנז במגירתו. יתכן שאפשר היה להשוות, בדור זה, לאוליבר נורת'.

הס נולד באלכסנדריה, בנו של סיטונאי גרמני שחי וסחר במצ' ריים. כמו רבים מבין הגרמנים שחיו ברחבי העולם, ושנקראו גרמני-חיוץ-לארץ, היה לאומני יותר מן הגרמנים עצמם. מעניין כי בצמרת הנאצים היו כמה וכמה שלא נולדו בגרמניה. היטלר נולד באוסטריה (וכמוהו, כמוהו, אדולף אייכמן). אלפרד רונברג, האידיואלוג של המיפלגה, היה באלטי מאסטוני. (ולהבדיל: נא' פוליון היה קורסיקאי לא צרפתי; סטאלין היה גרוזי, לא רוסי).

בפרוץ מלחמת-העולם הראשונה מיהר הס לגרמניה, כדי לש' רת את המולדת. הוא היה סגן-מישנה בצבא, ואז הכיר את רביטר ראי היטלר. הוא נשבה על-ידי אישיות, ואף כתב לו שירים.

היה זה הס, אז תלמיד לכלכלה, שקישר בין היטלר ובין ארם שהיתה לו השפעה רבה על המחשבה הנאצית: הפרופסור ואלוף-המישנה קארל האוסופר, יוצר המושג הגרמני "גיאופוליטיקה" וממציא המושג "מרחב-מחייה". האוסופר, שחי ומ'מה ביפאן, היה אדריכל הברית הגרמנית-יפאנית. הס קישר בין שני האישים, וכך עיצב את תמונת-העולם של היטלר, שהיתה עד אז פרוונית-ציאלית מרכז-אירופית.

איש מבני-גילי לא יכול לשכוח את הרגע הגדול, כאשר נודע כי "ממלא-מקומו של הפירר" נחת בבריטניה, בעיצומה של המל' חמה. עד היום לא ברור מדוע עשה זאת. היטלר טען שהוא חולד נפש, ואין ספק שהס אכן היה מעוררע בנפשו מאז ועד יום מותו. סטאלין חשד כי הס בא בשם היטלר כדי להציע לבריתים ברית נגד רוסיה, או לפחות להבטיח כי הבריתים לא יתקיפו את העורף הגרמני בשעה שהיטלר פלש לברית-המועצות. זה בהחלט התאים להשקפתו של היטלר עצמו, שדגל תמיד בברית גרמנית-ברית טית נגד הכולשוויקים. אני נוטה לגרסתו של וינסטון צ'רצ'יל, שראה בו אידיואליסט מופרע, בעל רצון טוב, שביקש לפעול למען השלום. "בעיה רפואית, לא פוליטית".

אילו זה היה תלוי בצ'רצ'יל, הס לא היה מועמד כלל למישפט. אבל התואר המרשים — "ממלא-מקום הפירר" — היה בעוכריו של הס. אי-אפשר היה שלא להושיב אותו על ספסל-הנאשמים של נירנברג. אבל הוא לא הורשע בפשעים נגד האנושות, ולא הוצא להורג. תחת זאת נכלא עד יום מותו, השבוע האחרון — איש עגום ובוורד שהפך, איכשהו, לסמל של מיטרה, מפני שנפל בגיל 25 כשבי אישיותו של אדם חזק ממנו.

הקץ לנשקו

יומנתו של מיכאיל גורבאצ'וב למען שיחרור העולם מן הטילים לטווח בינוני מזכירה לי סיפור. (אני מצטט מתוך הזיכרון המעורר פל.)

בשנות ה-20 של המאה נערכה ועידה בינלאומית למען פירוק הנשק, אחת מיני רבות. נאמו בה נציגי כל המעצמות ראו, וכל אחד מהם הציע לבטל נשק מסוים. בדקו כלל היה זה הנשק שלגביו יש יתרון למדינה ידיבה. ורק הנציג הסובייטי, מקסים ליטווינוב (שהיה, אנכי, יהודי) הציע לפרק את כל הנשק.

על כך העיר הנציג הצרפתי: "הרשו לי לספר לכם אגדה. כל

דני רוג'ר

„התגובות למכונת הקונדומים שהצבתי היו חיוביות!“

שיחת-היום באילת היא מחלת-האיידס בכלל ומכונות-הקונדומים בפרט. את המילה האחרונה בשטח זה קבע דני רוג'ר, מנהל מלון יוקרתי בעיר, שהציב מכונה למכירת קונדומים בחדר-האוכל של עובדי-המלון. המכונה קצרה הצלחה מיידית, והפכה משא חם ביותר. שאלתי אותו כיצד העסק עובד.

איידס

זהו מכונה שאם תכניסי לתוכה ארבעה שקלים — תצא קופסה המכילה שלושה קונדומים.

● **מדוע דאגת רק לעובריך? ומה עם אורחייך?**
בקרוב. אני שוקל הצבת מכונה דומה בשרותים הסמוכים לפאב של המלון. פשוט רציתי לבחון את התגובה למכונה, לפני שאני מתקדם הלאה.

● **איך התגובות?**
חיוביות! לא היו הלצות. האנשים די מבוגרים ואחראיים כדי להבין את המשמעות של הקונדום כאמצעי-ביטחון נגד האיידס.

● **מהיכן שאבת את הרעיון או האומץ?**
הרעיון נשאב פשוט ממוכר-המכונות, שהגיע אליי. התלהבתי ואימצתי אותו חישיקל. ללא חשש. הימנתי על כך שבהלתי האיידס תמנע תגובות שלא לעניין.
(דפנה ברק)

ירון דקל:

„לא ברור איך רגו הוא נשיא של מעצמה!“

מישלחת של עיתונאים צעירים יצאה השנה לארצות-הברית. זו הפעם השלישית שהעיתונאים יוצאים למסע-לימודים בארץ התיקשורת. ירון דקל, הכתב הפרלמנטרי של גליצה"ל, היה גם הוא בין הלומדים. ביקשתי שיספר מי הנוסעים. עיתונאים צעירים עד גיל 30 וסטודנטים הלומדים תיקשורת ועיתונות.

● **כמה זמן הייתם שם?**
חדש וחצי בניו-יורק, ושינגטון ואטלנטה.
● **ומה עושים כל כך הרבה זמן?**
זה היה ממש מסע לימודים ועבודה. הרצאות באוניברסיטת ניו-יורק, שתי הרצאות ביום של מרצים הקשורים לנושא העיתונות. היו גם סיורים ברשתות-טלוויזיה ובמערכות-עיתונות. החלק המעניין היה הפגישות עם עיתונאים, שדרים ועורכים.
● **למשל?**
למשל הפגישה עם ברברה וולטרס, שהיא כיום השדרנית המפורסמת ביותר בעולם. או פגישה, שהיתה ממש מרתקת, עם כתב הבית הלבן של אן-בייסי, וחו הכתב שתמיד צועק לנשיא את השאלה האחרונה, כשהנשיא עולה למסוק שלו. כולנו יצאנו בתחושה שלא ברור איך רגו הוא בעצם הנשיא של המעצמה הגדולה ביותר.

● **דוגמאות?**
הוא אמר שרגו משחק את תפקיד הנשיא. שהוא לא מעורה במה שקורה, ולכן גם לא נותן ראיונות. הוא סיפר לנו, למשל, שבכל שבוע השנים הוא רואה את רגו פעמיים, וגם אז רק על שני אנשים שמתו.

● **אחרי הפיזור הזה, איך נראית לך העיתונות הישראלית, לעומת האמריקאית?**

תיקשורת

אנחנו יותר אידיאליסטיים ויותר תוקפניים. באמריקה שם המשחק הוא כסף, והם עושים כל דבר רק בגלל הכסף. כאן זה אחרת. הוצ' מזה הם, למשל, סיפרו שעם רגו הם נזהרים, משום שהוא איש קשיש. כאן, בישראל, אף אחד לא יזהר עם שמיר משום שהוא קשיש יותר.
דבר נוסף: אנחנו יותר ביקורתיים. מצד שני אצלנו יותר מורחים, שם, ביזמני-החדשות, לדוגמה, מביאים כתבות קצרות, הקצב מסוחר, כתבה ורדפת כתבה.

● **איך התיקשורת הישראלית, וישראל בכלל, מוכרת באמריקה?**

הם מכירים אותנו מצויין. הם יודעים שהעיתונות שלנו ביקורתית, ומתייחסים לעניין הזה כהערכה רבה. הוצ' מזה, לראות כותרת בניו-יורק-טיימס, המרבית על החרפת-יחסים בין חרדים לחילוניים בבני-ברק, זה כלשעצמו מעיד על העניין שלהם בישראל.
(רונית אנטלר)

אמירה סרטני:

„אני בהחלט חושבת שזו חציית קו אדום!“

קיבוץ השומר הצעיר בית-אלפא מייצר מכוניות חדשות לפיזור הפגנות. אלה הן שיריוניות. המצויינות באמצעים כמו מים. גז וצבע. קיבוץ בית-אלפא מייצא מכוניות אלה גם לדרום-אפריקה.
ביקשתי מחברת-הכנסת אמירה סרטני, חברת קיבוץ השומר הצעיר מרחביה, לשמוע דעתה בנושא.
זו בעיה. מצד אחד קיימת בעיה קיומית לקיבוצים, מה שנקרא מצוקה כלכלית. ומצד שני אני חושבת שהקיבוצים צריכים להימנע באופן מוחלט ממכירת אביזרים כאלה, המשמשים לצורכי לוחמה או ריכוז, כפי שקיים בדרום-אפריקה.
● **את מתכוונת להעלות את הנושא בפורומים שלכם?**
העניין בטיפול מוסדות הקיבוץ הארצי, ואני מאמינה שהם יעשו מה שצריך לעשות בנידון.

● **זו לא חציית הקו האדום?**
למרות שאנחנו תנועה ומקימים דיונים משותפים, בכל זאת יש תחום שהוא בהכרעת הקיבוצים. התנועה מתערבת כשיש דברים המנוגדים לתפיסה, או דברים חריגים.

● **לדעתך, בית-אלפא היה צריך לשקול את מעשיו לפני שנכנס לעיסקה זו. אינני יודעת את השיקולים שלהם, ולכן אינני יכולה**

קיבוצים

לדבר בשםם או כגנותם. מבחינת, ומבחינת תפיסת-עולמי, אני בהחלט חושבת שזו חציית הקו האדום.

● **המכוניות לפיזור הפגנות מכוונות גם אל הגדה.**
יש בעיה. כאשר מרבנים על ייצור לצורכי צה"ל, וצה"ל זה אנחנו, או קיימת בעיה. את בעיית-הגדה לא יפתרו מכוניות אלה, וגם לא אם לא היו מכוניות כאלה. הפיתרון צריך להיות אחר. מצד שני, במצב כמו היום אין ספק שישנה בעיית-ביטחון, וצריך למצוא אמצעים להגן על החיילים שלנו, הנמצאים בגדה. כל שנת-כיבוש נוספת המצב בגדה יחריף, אם או בלי המכוניות לפיזור הפגנות.

● **כל שנת-כיבוש נוספת, והקיבוצים ימציאו פאטנט חדש.**

את זה לא אמרתי, ואני מקווה שלא כך יהיה.
(רונית אנטלר)

צפירה יונתן:

„חלק מהעצבנות נובע מהרעש הבלתי־פוסק!“

ביוס־חום נורא ברחתי לאחד המקומות הכי קרירים בתל־אביב, לדיזנגוף־סנטר. אחרי 10 דקות של קירור מאסיבי ברחתי משם. היה לי כאב־ראש אטומי ולא ידעתי למה תקף אותי. עד שפגשתי במיקרה את צפירה יונתן, שהסבה את תשומת־ליבי לסיבת כאב־הראש שלי.

קשה לחיות בארץ ישראל הרועש הזאת. בדיזנגוף סנטר יש רעש של מאות ילדים והורים. על הרעש הזה מלבישים מוסיקת־רקע, ועליה תשרירי פירסומת בלתי־פוסקים, שאי־אפשר להבין אף מילה מהנאמר בהם. בגלל הרעש.

● **נו, אז בורחים החוצה.**
כן. לאנ? לרעש של הרחוב או לאוטובוס נעים וממוזג־אוויר, שנהגו, בדרך כלל, אוהב איזו שהיא מוסיקה, ובקול רם מאוד. הרבה פעמים מתלווים למוסיקה הזאת קולות הנוסעים, המתווכחים עם הנהג. ודרך־אגב, שמת לב למה שקורה עכשיו בבתי־הקפה ובפאבים למיניהם. בכל אחד מהם שר זמר או זמרת. יש איזו תיזמורת או לפחות מוסיקת־רקע בלתי־פוסקת. בן־אדם מגיע עם חברים כדי להחליף כמה מילים, ומרוב מוסיקה לא שומעים האחד את השני.

● **העניין הזה מעצבן גם אותי. אני רואה שאת גלאי־רעש רציני. איפה עוד יש רעשים?**
החידוש האחרון זה הטלפון המנגן. את מתקשרת, מבקשת

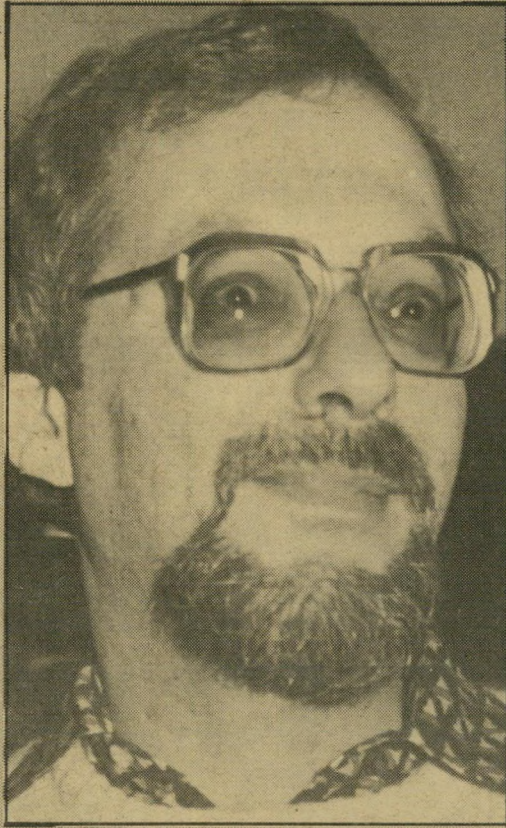
רעש

לדבר עם אדון או גברת מסויימת, ועד שהאדון או הגברת מתפנים לשוחח איתך, מכניסים לך מוסיקה באוזן, אם את רוצה או לא רוצה. ועל הטלוויזיה כבר דיברנו?

● **עוד לא. הטלוויזיה הרי מיועדת להראות ולהשמיע, לא?**

אני לא מדברת על התוכניות עצמן. האם שמת לב כמה אותות מוסיקאליים יש לכל תוכנית? אני ספרתי באחד הערבים, ולא האמנתי. כל הזמן רעשים.

● **יש לך איזה רעיון איך להקטין את הרעשים?**
קודם כל לדבר על זה, להפנות את תשומת־לב האזרחים לכך שחלק מהעצבנות שלהם היא מהרעשים. שמעתי שיש איזה חוק שנהגיהאוטובוסים לא ישמעו רדיו. שיתחילו לאכוף את החוק הזה. אולי צריך לצאת במסע פירסומי בשם „תנו לשקט יד!“ שכל אחד יעשה מה שהוא יכול בעניין זה, אבל בשקט. (דניאלה שמי)

יריב בן־אליעזר:

„גם הילדים יודעים שראמבו זה לא מציאות!“

בשבוע שעבר רצה מטורף אנגלי 16 איש, ואחרי־כך התאבד. יומיים לאחר־מכן חודיעה הטלוויזיה הבריטית שהיא מפסיקה לשדר סרטי־אלימות, ותשדר רק סרטים לכל המישהפה וקומדיות. שאלתי את הד״ר יריב בן־אליעזר, מרצה לתקשורת באוניברסיטת תל־אביב, מה דעתו על ההחלטה של הטלוויזיה הבריטית.

אלימות

רווקא לא אופייני להם, החלטה כזאת מתאימה לרשות־השידור שלנו. אבל לא אלמן ישראלי.

● **אולי תגדיר מה זה סרט אלים?**
יש בעיה להגדיר מה זה סרט אלים. כי כמו שאת יודעת, אלימות יש אצל צ׳רלי צ׳פלין, וגם בחבובות, וכמוכן בסרטי פופאי, ויותר מכל בחדשות המשודרות בכל יום. אני לא יודע מה יותר אלים, הרמבואים למיניהם, שאפילו ילדים יודעים שהם רמזון ולא מציאות, או אריק שרון ומאיר כהנא, שאפילו ילדים יודעים שהם מציאות. ● **אתה מאמין שדאנאגלים יעמדו בהבטחתם, וישרדו רק קומדיות?**
אם הם יעשו את זה, זה כמו לסגור את מיגרשי־הכדורגל. אני מאמין שאם יפסיקו לקהל האנגלי את המותחנים האהובים עליו, הם יראו באמת מה זאת אלימות, מצד הצופים כמוכן. (דניאלה שמי)

שרה אלספקטור:

„המורים והילדים לא ייהנו מקיצור שבוע־העבודה!“

אם יורשה לי, רק לכמה דקות, לשכוח מהלביא הייתי רוצה לחזור לעניין חמשת ימי־העבודה בשבוע, אשר תהיה להם השפעה גדולה על חיינו.

יור המחלקה לרווחה ולעבודה באגף לאיגוד מיקצועי של ההסתדרות, שרה אלספקטור, הגישה השבוע הצעה למזכ״ל ההסתדרות, מה חדש בה, שאלתי את שרה.

ההצעה עוסקת בצורך להיערך לעניין קיצור שבוע־העבודה באופן רציני. יש שם הצעות כיצד להדריך את ההנהלות של המפעלים, את ועדי־העובדים ואת העובדים לגבי המעבר משישה ימי עבודה ו־45 שעות לחמישה ימים ו־40 שעות.

● **נראה לך שהעם יהיה אבוד, כשיזכירו לו חמש שעות פנויות לשבוע?**

למעשה, המעבר לחמישה ימי־עבודה מכניס אותנו לעידן של סוף המאה ה־20. באחרות מארצות־אירופה כבר עוברים מחמישה ימים לארבעה. קיצור שבוע־העבודה מצריך היערכות אחרת, והכשרה של האדם לניצול נכון של שעות־הפנאי שלו.

● **את מדברת על תוכניות מרחיקת־לכת. מה יקרה ממש אחרי המעבר משישה לחמישה ימי עבודה?**

צריך כבר עכשיו ליוזם תוכניות ליום הפנוי בתוך מקומות־העבודה.

● **כלומר, בן־אדם מקבל סוף־סוף מקום פנוי, ואת מציעה למלא אותו בריקודים במקומות־העבודה? אני לא אתפלא אם יוציאו עליך חוזה!**

צריך לתת לעובדים למלא את הפנאי שלהם, לא לחייב אותם. צריך לדאוג שלא ישתעמם מי שמשעמם לו.

● **כרגע מדברים על מקומות־העבודה במיגזר הציבורי. מה יהיה על המקומות הפרטיים? הפקידה של עורך־הדין תמשיך לעבוד שישה ימים?**

מה שנהוג לעשות, כמו בעניין של תוספת־היוקר, למשל, הוא

עבודה

ששרה־העבודה, הממונה על החוק, מוציא צו־הרחבה. כלומר, מחיל את החוק על כל המשק.

● **שבחתי משהו חשוב. מה עם התלמידים? גם הם ילמדו חמישה ימים בשבוע?**

לגבי המורים יש החלטה שלא לשנות דבר. הם ימשיכו ללמד שישה ימים בשבוע.

● **אתם מסדרים להם עוד סיבה לחיות מקופחים?**

הם לא בדיוק שייכים לעניין. מדובר בקיצור שבוע־העבודה לעובדים העובדים 45 שעות בשבוע, והמורים לא מגיעים לזה.

● **תודה שהרגעת אותי. אגב, מתי כל זה יקרה לפי דעתך?**

את יודעת למי ניתנה הנבואה, אבל הניחוש שלי הוא שההסכם יחתם בזמן הקרוב ביותר, והמעבר יקח חודשים אחרים.

(דניאלה שמי)

הליכים ברבנות נמשכים כבר זמן רב. חווה אמרה הרבה פעמים: "אהוד רוצה גימל (גירושין) אני אתן לו זיון" המריבות ביניהם כיום הן על ענייני כספים. חווה משוכנעת שאהוד סידר אותה. היא איננה מאמינה שהדירה שיש להם נמכרה בסכום כליכך נמוך כפי שנמסר לה, והיא מבקשת את הקבלות עבור כל דבר. לא רק באהוד חושדת חווה בענייני כספים. גם אל רוב עורכי-הדין שייצגו אותה בעבר היא באה בטענות בענייני כספים. באפריל השנה הגישה תלונה

היא מחכשת ראיות חדשות ומחלונות שגזלו כספה

למישטרת ישראל נגד עורך-הדין בצל-אל הוכמן, שייצג אותה בענייני הגירושין שלה. היא האשימה אותו במעורבות וגניבת כספיה שהיו מופקדים בידיו. היא פנתה גם ללישכת עורכי-הדין נגדו.

במאי התלוננה במישטרה ובלישכת עורכי-הדין על עורך-הדין ארנון שוטלנר, שאמור היה לייצג אותה במקום הוכמן וטענה שהוא רוצה לבזוז את כספה. מכיוון שהיא אסירת-עולם, עורכת-הדין כרמלה חנוך היתה היחידה שביצעה את המשימה. נגד שוטלנר, שאמור היה לייצג אותה במקום הוכמן וטענה שהוא רוצה לבזוז את כספה, מכיוון שהיא אסירת-עולם, עורכת-הדין כרמלה חנוך היתה היחידה שביצעה את המשימה.

עורכת-הדין היחידה שיצאה נקייה מידיה של חווה היא הד"ר עדנה קפלן. אותה היא מעריצה. נגד דודר מקרין, שהשתתף עם קפלן בהגנתה של חווה בבית-המשפט המחוזי, טענה כי שיתף פעולה עם עורך-הדין הוכמן, שמעל וגנב מכספיה בתיאום עם בעלה, אהוד יערי.

נראה כי אהבת הכספים, שסיכנה את חווה עם התיירת מלה מלבסקי,

ביום מתן פסקי-הדין שהרשיע אותה ברצח, וגזר עליה מאסר-עו"ם, היתה חווה יערי מסוממת לגמרי מכדורי-הרגעה. היא לא יכלה אפילו להעריך את גודל הצרה שנפלה עליה. היא היתה עדיין תחת הרושם כי תור-שע רק בהריגה, ולא ברצח. ההתפכחות היתה קשה ומכאיבה.

לאחר גזרי-הדין, באה אליה בתה לי בקרה בכלא. אחרי שהבת הלכה, החליטה חווה כי עליה לשנות את תר-מיתה ואת אישיותה. היא החליטה להי-גמל לחלוטין מכדורי-הרגעה אליהם

חווה מחכשת תדמית חדשה והפסיקה לקחת כדורי-הרגעה

התמכרה מאז ידירותה עם אביבה גר-נות, וללחום לזיכוי מהרצח בו הורש-עה.

במשימה הראשונה עמדה חווה הי-טב. היא נגמלה לחלוטין. ואינה מוכנה כיום לקחת אפילו כדורי-שינה. אבל היא עדיין נאבכת כדי לקיים את הח-לטתה השניה, לצאת זכאית מרצח התי-יירת מלה מלבסקי.

החיים בכלא אינם קלים לאשה המ-פונקת, שהיתה רגילה לחיי-חברה עלי-זים, למיסעדות-יוקרה ולשמלות יפות. מלבד החופש, היא מתגעגעת לבגדים סגנוניים, וזהגבלה ללבוש רק ציבועי כחול. תכלת ושחור מדכאת אותה. היא היתה רוצה להתאפר, דבר האסור בכ-לא, ולפעמים חסרה לה הבירה שהיתה נוהגת ללגום עם אביבה וחברים אח-רים.

תתן לו זין

אבל הקושי הגדול ביותר שלה בכלא הוא היעדר החברה. היא חושבת את עצמה אשה משכילה וער-ינה, והוולגריות של חברותיה לכלא מפריעה לה מאוד.

חווה אחריה

והביאה בסופו של דבר לרצח, חורה לי-העסיק אותה באופן קבוע. הפעם הכי-ספים ררושים לה כדי לשכור עורך-דין שיקבל את קוגהגנתה החדש וייצג או-תה בעירעור לפני בית-המשפט העל-יו.

חווה יערי מנסה להוכיח שבית-המשפט המחוזי, שהרשיע אותה ואת

מכין חברה הרבים בעבר לא נשאר לחווה אפילו אחד. איש אינו מבקר אותה בכלא מלבד אמה, אחותה וילדיה. אהוד, המביא לעיתים את הילדים לכלא, אינו נכנס לשם. הוא מחכה לילדים בחוץ.

היחסים בין אהוד לחווה אינם טר-כים. השניים טרם התגרשו, למרות שה-

שלקחו את השתיים לצינוק. לראשונה בילתה חווה 3 ימים בצינוק, למריבה עם אורלי היה רקע נוסף. כאשר נכנסה חווה לכלא-הנשים, היא הסתכסה עם מי שנחשבו אז למני-היגות הכלא, אורית ארביב ושרה (שמוליק) אנג'ל. שתי אסירות אלה הן לקוחותיו של עורך-הדין התל-אבי-בי דודר יפתח. בתחילה ניסו השתיים לפתות אותה להחליף את עורכי-דינה, הד"ר עדנה קפלן ודודר מקרין, ולש-כור את שרותיו של יפתח. כאשר לא הצליחו בכך, ניסו השתיים להתנכל לה בכל עת.

היו ביניהן מריבות, וחווה קיבלה מכות משמוליק. גם אורלי סוסטר היא לקוחה של עורך-הדין יפתח.

בחודשים הראשונים שלה בכלא חי-שה חווה לחייה. היא היתה הולכת כאשר גבה אל הקיר ופחדה פן יתקע מישור סכין בגבה. אטיאט עברה הרג-שה זו, וכיום היא חיה חיים רגילים בכלא.

בנות הוגז בחדרה של חווה מתחל-פות לעיתים קרובות, על פי מדיניות-שילטונות הכלא. כאשר שוכנה איתה עורכת-הדין אילנה לב, שהורשעה בע-בירות-מירמה שונות, היו חייה של חווה טובים. השתיים הסתדרו היטב, אבל כאשר הוחלפה אילנה באורלי סוסטר, החלו שוב בעיות.

ושלא נראו לחווה. התוצאה היתה מר-יבה אלימה.

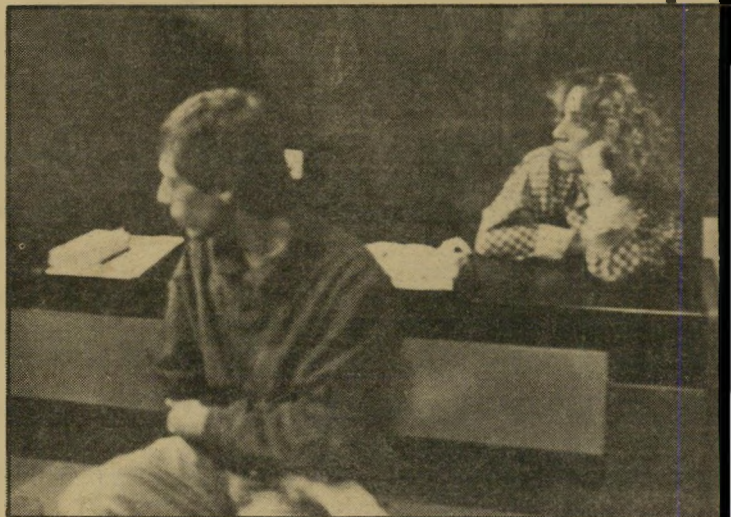
אורלי הייתה את חווה, חווה נשכבה על המיטה כשהיא מחזיקה בידיה חול-צה של אורלי, ומאיימת שלא תחזיר לה את החולצה עד שזו לא תפסיק להכות אותה.

המריבה הופסקה עלידי הסוהרות,

לפני שבועיים היתה לחווה מריבה קשה עם חברתה האחרונה לתא, אורלי סוסטר, צעירה מהודו-השרון, שהור-שה בהברחת סמים לישראל יחד עם בעלה האמריקאי. חווה טוענת, כי אורלי איימה עליה שהיא תצא מהכלא רק באורן-מיתים. חווה העירה לאורלי על דברים מסוימים שעשתה בחר-

חווה עם בעלה אהוד
כעס ומריבות

אסירה סוסטר (עם בעלה בבית-המשפט)
מכות בכלא

חוה עם אחותה ציפי (מימין) בבית-המשפט רבו והשליו

ומפוררת, שוכנת בתוך בור-פיש, בור תחתיות. נחתתי נחיתת-מוות. עמרו לפני שתי אפשרויות. האחת שענתה על מערכת הציפיות של כולם — ההתאבדות. השניה היתה מילחמה. כנראה שאני היא ציפורה-פניקס האמיתית, שצריכה לבעור ולבעור עד תום, ואז לקום לתחייה. החלטתי לקום לתחייה. אספתי את שיברי גופי ונפשי, הפסקתי מייד את הטיפול הקונבנציונלי במירפאה וקמתי על רגליי. יש לי כוח! אני חזקה!

יתכן ולוא היו מאשימים אותי בסחר-סמים, אולי מילחמתי לא היתה הופכת לעצם קיומי, אולי המילחמה לא היתה הופכת ליסוד מהותי, ליסוד (המשך בעמוד 20) **אילנה אלון**

במישחק של עורכיהדין, של בית-המשפט ושל העיתונות. הייתי השחקן שבעבור מכרתי את כל רכושי ונשי ארתי ערום ועריה. כשחזרתי מבית-המשפט, לאחר הקראת פסק-הדין, עריין לא הבנתי כי דיוק מה קרה. הייתי מלאה כדורים. כדורים ל-Dignity (כבוד עצמי) — א"א, שגלגלו על ידי ולפי בקשתי, הכל במיזיות אנשים מלומדה, מיזיות עורכיהדין.

פיתאום הבנתי איך נדרדרה עגלת חיי, נהרסה ונרמסה עליידי אלה שאמורים היו להיות אוהביי ודורשי טובתי. פיתאום הבנתי שלא לחצתי בזמן על דיושת הברקס. נתתי לכולם לנהל את חיי, והנה כולי מרוסקת

שולחנו של חדר. מאז הפסיקה לקחת את כדוריה-הרגעה היא חזרה לעצמה, וכיום היא שוכן אשה חברתית, בעלת חוש הומור ושיקול-דעת. היא קוראת הרבה מאוד, שומעת באריקות את מישפטו של ג'ון איבאן דימאניוק ב"דריו וכותבת על הנעשה בכלא. היא רוצה מאוד לקבל מכשיר טלוויזיה לי חדרה.

לאחר שחווה הסבירה לוויניצקי את טענותיה המישפטיות, ראתה כי גם הוא לא שוכנע ללכת בקו החדש שלה. אבל, בעוד שבעבר אמרה כי אם לא תמצא עורכיהדין שיערער לבית המישפט העליון לפי קריאה-הגנה שלה היא תבטל את העירעור, היום היא התפשרה.

היא קיבלה את עצת עורכיהדין ויניצקי להמשיך בעירעור על פי החוץ, מר שהיה לפני בית-המשפט המחוזי, וכאשר יהיה מספיק חומר-ראיות חדש, לבקש מישפט חוזר.

חוה רוצה מאוד להעלות שוב את מצבה הנפשי בפני בית-המשפט, כדי לקבוע שהיא נורמאלית. היא איננה רוצה שלילדיה תהיה סטיגמה של אמא מטורפת. היא מקווה מאוד שיימצא חר מרדאיות חדש שיזכה אותה.

בינתיים היא דואגת שכאשר תשי תחרר מהכלא, אחרי שתרוצה את מלוא עונשה, תיאלץ להישאר בישראל, מכי וון ששום מדינה אחרת לא תהיה מוכנה לקבל אשה שהורשעה ברצח.

ההצגה "לא שלי"

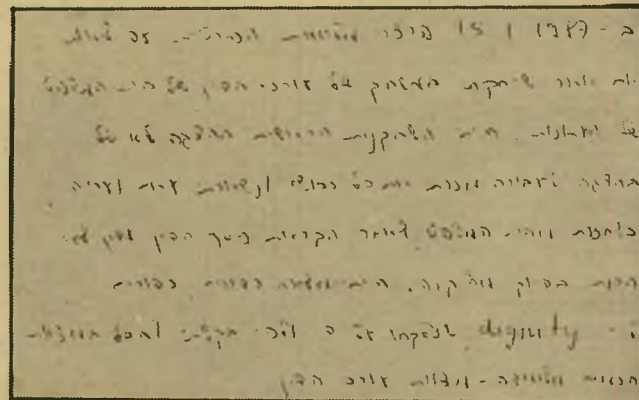
הגמילה מכדורים גמלה את חוה גם מאמונתה בכשפים וקסי מים. בעת שהתגלה מישפטה, ביקשה מעורכיהדין ראו לשאת עימם קמיע למזל. כעת היא רק מכינה מפות הורוסקופיות לעורכיהדין ולחברותיה לכלא.

אחרי שאחותה, ציפי קבלו, פירסמה ראיון באחד הצהרונים, כעסה עליה חוה מאוד. "אני גמרתי איתה כל קשר! אמרתי לה לא להתראיין ולא להביע דיעה בעיתונות", סיפרה אז חוה. אולם נראה כי האחיות התפייסו וציפי חזרה להיות אשת-סדרה. היא המקשרת בינה ובין עורכיהדין והעולם החיצוני. אמה של חוה אומנם בקשר איתה, אבל היא אשה זקנה ושבורה ואיננה יכולה לעזור לה.

חוה כתבה ל"העולם הזה" על הרגשתה ועל תובניותיה: ב-15.1.87 (יום פסק-הדין ברצח מ' לה מלבסקי — א"א) פרצה מילחמתי הפרטית. עד לאותו יום ארור שיחקתי

תבים להרבה עורכיהדין פליליים ש שמעה עליהם. המצב הגיע לידי כך ש-י ישבנה יום אחד בחדר המיועד לפי גישות עם עורכיהדין ושוחחה עם שני עורכיהדין תליאביניים. הסוהרת הגיעה ואמרה לה: "יש לך כאן שני עורכיהדין? השלישי מחכה לך בחוץ!"

חוה גילתה את עורכיהדין החד-שים מקריאה בעיתונים ומהמלצה של חברות לכלא. בעקבות מישפטו של האנס שלמה חליונה, הכירה את עורכיהדין שימעה שובר ושמואל סף. היא הזמינה אותם לכלא ונתנה להם יפוי-כוח. הם הספיקו להגיש בקשה לבית-

קטע ממכתב של חוה ל"העולם הזה" פרצה מילחמתי הפרטית...

המישפט העליון שחווה כלל לא היתה במקום הרצח. החלה לחפש עורכיהדין אחר שיסכים ללכת בקו שלה. בתחילה פנתה לעורכיהדין קצוצת-השער, כרמלה חנוך, וביקשה ממנה לקרוא את החומר בתיק. כרמלה עברה על החומר, חיכתה לאנט סקירה שתבוא להיבדק במכונת-אמת, אבל חוה לא הגיעה.

בינתיים צצה לחוה בעיה מישפטית חדשה. היא התנגדה להסרטה סרט על-פי הספר מעורר, שכתב העיתונאי גבי ריאל שטרסמן על מישפט רצח מלה מלבסקי. מרדכי לנצ'נר, שותפה של כרמלה חנוך, הופיע בבקשת צו המי-ניעה.

לאחר שכרמלה חנוך קראה את כל החומר, השתכנעה שאין מקום לנקוט בקו החדש של חוה. הומן הרב שעבר בין ביקוריה של עורכיהדין בכלא הרגיו את חוה, והיא ביקשה מכרמלה להחזיר לה חלק מהכסף שקיבלה ממנה ואף פנתה בתלונה נגדה למישטרה ול-לישכת עורכיהדין.

אביבה גרנות ברצח התיירת, טעה. היא חזרה לגירסה שאותה העלתה בתחילת חקירתה, שהיא לא היתה נוכחת כלל בעת הרצח. לפני שחווה נשכרה ו-שיחורה את הרצח אצל פקד מישל חדר, היא טענה כי ביום הרצח לקחה הרבה כדוריה-הרגעה ובאה לביתה של אביבה בצהריים. שם לגמה כמה כוסות בירה ודקה ונרדמה שיכורה. כאשר היתה בתרדמת שיכורת, לקחה אביבה את מכוניתה ורצחה את התיירת, ללא עזרתה. חוה טוענת כי רצתה להעלות גירסה זו גם על דוכן-העדים, אולם סניגוריה ואהוד מנעו זאת ממנה. הם שיכנעו אותה שאיש לא יאמין לגירסה זו, אחרי שסיפרה כמה גירסות מאוחרות מפורטות וסותרות.

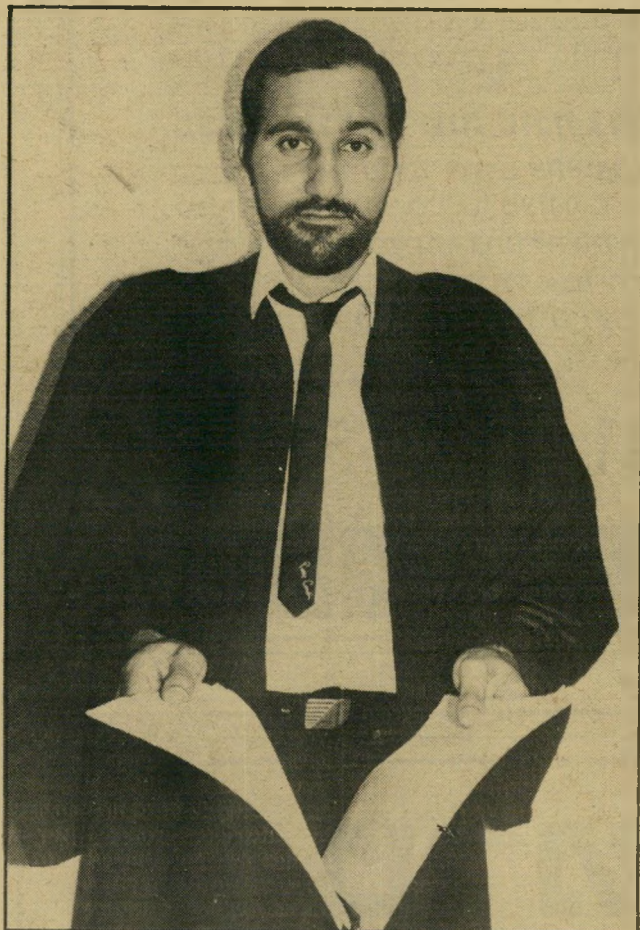
השליו בחוץ

הגירסה הסופית, אותה העלתה חוה בבית-המשפט, היתה כי נס-עה יחד עם אביבה להביא את התיירת, הן התווכחו בדרך על הכסף שהתיירת גנבה מחוה, ואביבה איימה על התיירת והיכתה אותה בראשה. התיירת הנפחדת ניסתה לברוח מהמכונת, ולבסוף נפלה על סלע ונפגעה בראשה. אביבה הכניסה את התיירת בחורה למכונת, שיכנעה את חוה כי היא מתה. השתיים השאירו את הגופה על החוף וברחו מהמקום.

כדי להוכיח את גירסתה הראשונה, כי היא כלל לא היתה במכונת כוון הרצח, הצליחה חוה לקבל תצהיר מאנט סקירה, וזנה נרקומנית, העובדת לעיתים בחוף תל-ברוך. הזנה מסרה בתצהירה כי ביום הרצח ראתה מכונת לבנה ליד החוף, אשה קטנה ורזה ברחה מרלת אחת של המכונת ואשה גדולה, שמנה וממושקפת רדפה אחריה כשי מקל בירה. האשה הגדולה החזירה את הרזה למכונת והן נסעו מהמקום.

זה מוכיח לדעתה של חוה, כי היא כלל לא היתה במקום הרצח, כפי שמסרה בגירסתה הראשונה, וכי אביבה ביצעה את העבירה לבדה.

כאשר התברר לחוה כי עורכיהדין קפלו מקוריה לא יהיו מוכנים להיעזר בראיה חדשה זו ולטעון לפני בית-

פרקליט ויניצקי רצה להיות רופא

קיומי כאדם. אבל האשימו אותי ברצח, וירי לא היתה במעל!
רציתי לעמוד ולצעוק לשאוג ולהתריס כלפי כל העולם: לא אנכי! אני אדם לא אלים, מעולם לא הרמתי יד על אדם. אותי מאשימים בעבירה שלגביי היא יתרה ולא יעבור. אני, שדם אינני יכולה לראות. אני?
במשך כל השנה שבמהלכה התקיים המישפט — לא המישפט שלי — הייתי בטוחה, היתה לי תחושה חזקה, אם לא רצחתי, אם ירי לא היתה במעל, לא יתכן שיאמרו לי: „כן רצחת.“ מבחינתי, היתה זו שלילת אישיותי כאשה וכחווה. כאילו אמרו לי באותו יום: „לא קוראים לך חווה ואת לא אשה! קוראים לך X ואת גבר!“ והרי זה לא יתכן. הרי אני אשה, הכיצד יאמרו שאני גבר? עובדה, זה יכול לקרות! זו מציאות חדשה שנכפתה עליי.
ואז יצאתי למילחמה להוכיח לכולם שהם טעו, הם שגו. אני לא רוצחת.

„ויוי כרתה קבר“

ראשית, רצתי לקרימינולוגיה, בי שביל להסיר כל ספק מליבי. לור מר את האמת, החלטתי לנהוג לפי הפיתגם: אם אנשים אומרים לך שאתה שוכר, אז לך לישון.
הצלחתי לברר לעצמי את כל האפי שרירות, אולי אני סכיופרינית, אולי יש חווה אלף, הרוצחת, וחווה בית, שמת כחשת לה. אולי אני באמת שקרנית חולנית, אולי אני אינני מבחינה בין מציאות ודמיון; בין אמת לשקר.
כשנשללו כל האפשרויות הנ"ל עלי ידי אנשי מיקצוע, כמו הר"ר שרה כן דוד, הפרופסור טיאנו והפרופסור שבד והר"ר מני. אני ידעתי בביטחה שזו תהיה התוצאה. אין לי כל מחלתי-נפש. אני יודעת היטב וכבירור מי אני ומה אני רוצה. מהי המציאות ומה הדמיון, מהו שקר ומה אמת.

הבנתי מה קרה לי אייכולתי להר כיח את האמת שלי, גררה אותי למצב של חוסר אונים, שבו היה לי מאוד נוח לשחק את המשוגעת, את המפנטזות, מתוך ידיעה שבטוח שירחמו עלי. שחקתי את המשוגעת כדי לקבל רחמים. כדי שלא ידרשו ממני לקבל אחריות על אמת שאיני יכולה לספר אותה, שאינני יכולה להוכיח אותה. אמת שתוביל אותי לדרך ללא מוצא. לגיהנום, למאסר עולם. ואז, כשכבר מצאתי את עצמי במצב שאני לא רוצה, שאני לא יכולה להחליט, הרשיתי לאחרים להחליט.

קיבלתי את חוות דעתם המיקצועית של עורכי-הדין שלי, שהיו אמורים להי יות מגדולי עורכי-הדין. אני באה בי טענות אליהם, משום שאני אשמה. אומנם נלחמתי, התעקשתי והתווכחתי, אבל לבסוף קיבלתי את דעתם של שלושת יועצי-האיתנות. עורכי-הדין ד"ר ערנה קפלן, עורך-הדין דרור מקי רין ו„בעלי היקר“ אהוד יערי.

רצתי לד"ר שרה בן-דוד (הקריי מינולוגית העובדת בכלא נווה-הירצה — א"א) שחיוקה את דעתי ואמרה לי כי גם איהחלטה היא החלטה. היינו, להחליט שאני לא רוצה להחליט, ונותנת לאחרים להחליט עבורי — הינה החלטה.

רק בעת הסיכומים, כאשר שמעתי את ערנה קפלן דורשת עבורי עונש הריגה, הבנתי ששגיתי. שגיתי את שגיאתי-חיי. כשתשובתה היתה: „אבל אהוד הורה לנו להעביר אותך מרצה להריגה.“

נתתי להם להוביל אותי באף בהכרה מלאה. אבל אינטואיציה וחוש פנימי אמרו לי שהם יהיו אלה שיקברו אותי סופית. ויוי גרנות כרתה לי את הקבר ואהוד עזר.

עד כאן מיכתבה של חווה יערי. היא עדיין יושבת בכלא וחושבת. יש לה מספיק זמן לחזור על כל רגע מהשנה האחרונה, על כל מילה מיותרת, שאמרה ועל כל מילה ששכחה לומר. והיא ממשיכה לכתוב, כדי לשנות את תדמיתה ולצאת זכאית מהרצח המ- כוער והשפל שבו הורשעה.

המבחר העצום שלנו והבחירה היא שלכם

חבילות שי מכל הסוגים הגדלים והמחירים, הכל לפי בחירתכם, מתוך המבחר העצום של הדברים הטובים שלנו בקו-אופ.

קו-אופ רשת הריבוע הכחול - הבחירה שלכם!

אלפי מוצרים, אין סוף של צירופים, מתנות מכל הסוגים, תוי קניה בערכים שונים, ב־200 סניפי קו-אופ ו־20 בתי הכל בו של המשביר לצרכן בכל הארץ.

מבצע הגרלות "שנה טובה בריבוע"

השנה אנו חוגגים יחד אתכם את יובל ה-50. השנה כדאי יותר מתמיד לקבל שי לחג של קו-אופ, כי לכל שי מצורף כרטיס הגרלה המאפשר לזכות בפרס כספי מידי, ובנוסף להשתתף בהגרלה הגדולה ולזכות באחד מהפרסים הבאים:
• מערכת קומפקט • מיקרוגל • מדח כלים • טיסה לאירופה • מכשירי רדיו טייפ ניידים • טרנזיסטורים ועוד.

צלצלו עכשיו ליוסי סומך טל.

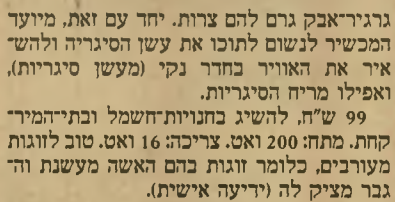
03-7551111, 03-7551321

תן טרמפ לחייל

והרי

★ ★ ★
מכשיר קטן וקומפקטי לטיהור אויר התחיל להיות משווק בארצנו. המכשיר מיועד לעזור לאנשים שיש להם בעיות בדרכי הנשימה, וכל

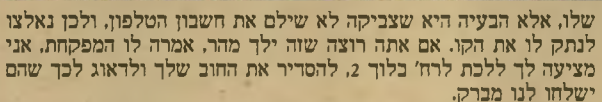

מכשיר להכנסת סורה יש לכם בבית? בטח
יש. עכשיו כל מה שאתם צריכים לעשות זה
להוציא מהכיס 21 שקלים ולקנות תמורתם
סודנית, ציידנית מיוחדת לנשיאת שני בקבוקי
סודה תוסס, כאשר בין שני הבקבוקים מרחם
לצינון המשקה.

צלם וזרוק

נו, אז אם בליכך טוב, מה בכל זאת לא טוב?
או, טוב ששאלתם. מה שלא טוב זה המחיר. 25
ש"ח למצלמה חד-פעמית, כשרק סרט אפשר
להשיג כאן ב-7 ש"ח.

נ"ב
בעורֵי כותבת שורות אלו, נכנס הביתה בעלי
שיחיה, וכידו איזה לורנל תוצרת חזק. היתה שם
פירסומת למצלמה חד-פעמית ב-6.95 דולר. אבל
שם זה אמריקה וכאן זה ישראל, ואיפה הירקות
שלם אופה ולנו.

צביקה הלך לרח' בלור בפעם השלישית. שם מצא שלט שאין קבלת קהל עד ה' 1.9.87. חזר הביתה, טיפל לשרות 16, ביקש מפקחת. המפקחת ניצח, שהסכימה להודרות ולחקשיב למכאוביו, אמרה לו שהיא תברר הכל ושיתקשר אליה בעוד יומיים.

אחרי יומיים טילפן צביקה. המפקחת ניצה אמרה לצביקה שקשה לה לעזור לו, כי המחלקה ברח' בלוד לא מקבלת קהל (את זה ידע צביקה בעצמו), אבל היא מציעה לו להתקשר אליה שוב בעוד יומיים, אולי אפשר יהיה לעשות משהו.

צביקה אמר תורה והוריד את שפורפת-הטלפון והלך לישון. צביקה הוא לא טיפש. הוא מבין עכשיו, שבלי פרוטקציה רצינית לגד יעקובי הוא יכול לשכוח מהטלפון שלו. נכון להיום, ה-24 באוגוסט, אין כל חדש תחת שמי בָּזָק.

אז אם מישוהו מכם מכיר את גר יעקובי, אנא דברו איתו. תגידו מילה בקשר לצביקה.

ליעקובי,

צביקה חיכה בסבלנות ארבעה ימים. ביום הרביעי התקשר שוב לשרות יקונים 16. ענו לו שהמספר שלו נרשם והתקלה תטופל בהקדם. אבל צביקה התעקש, וביקש לדבר עם המפקחת. המפקחת אמרה לו שיחכה על הקו, ואחרי רגע הורייקה לצביקה המספר שאין שום תקלה בטלפון שלו. אלא פשוט הוא לא שילם את חשבונית הטלפון. צביקה ניסה להסביר שדבר כזה לא יתכן מאחר ויש לו הוראת יקבע בבנק. המפקחת אמרה שגם עם הוראת יקבע זה קורה, ושלחה את צביקה לברוק בנקם שלו מדוע הם לא העירו את הכסף לבזק.

למחרת הלך צביקה לבגה, עמד בתור, ביקש את רפיהחשבונו שלו, בדק היטב ושם הסתבר לו שחשבונו הטלפון שלו שולם במועדו. צביקה היה מאוד מאושר, כי חשב שבכך באו תלאותיו לקיצוץ. הוא

טילפן, מטלפון ציבורי כמובן, וביקש לדבר עם המפקדת איתה ריכר יוס קודם. מאחר שהמפקדת לא מזההת בשם, היה קשה למצוא אותה, אבל בסוף גם זה הצליח. הוא סיפר למפקדת כי היה בכנן וראה שם שהחשבונין המפקדת אמרה שצביקה צריך עכשיו להתקשר למחלקת התשלומים של בזק, ולהגיד להם לשלוח מיברק שאכן החשבונו משולם. אחרי כמה שעות של נסיונות לקשר טלפוני, התייאש מידורנו וצעד לו למחלקת התשלומים של בזק, אשר כרוחו בלוד 2 בתל-אביב, שם קיבלו אותו יפה מאוד, שמעו את תלונתו ומיד ניהשו למחשב. תוך דקה נראו הרבה אותיות על המחשב, והפקידה בישרה לצביקה שלושה דברים חשובים: 1) הוא לא חייב לבזק אף אגורה. 2) הם מעולם לא ביקשו שינתקו מצביקה לא חשטלפון. 3) הם מיד שולחים מיברק לשרות תיקונים ומודיעים שאין סיבה לניתוק הקו.

כצִיָּקה שמח מאוד. אומנם כבר שבוע הוא חי בלי טלפון, ובמיקצוֹע שלו כצִל־עִיתונות זה דבר מאוד מסוכן. אבל הנה הוא כבר ראה את האור בקצה המִינהרה.

עברו עוד יומיים והטלפון שתק. צביקה התקשר לשרות 16 ושאל
בנימוס מדוע לא חובר הקו שלו. אמרו לו שהם מחכים עדיין למיברק
ממחלקת השלומים. צביקה התחיל להתעצבן.

מרוב עצבים הוא שם פעמיו שוב לרח' בלוך 2, ושם הוא עמד על כך שיראה במו עיניו איך הם שולחים מיברק, המודיע שצביקה לא חייב כלום ושבתקשה יחברו לו את הטלפון.

עברו עוד יומיים. צביקה כבר היה עצבני מאוד. הוא טיילף לשרות 16 ויושאל אם הם קיבלו מברק ממחלקת השלום. כבר איהחוב שלו. בכשרות 16 אמרו לו שאכן הם קיבלו מברק כזה, אבל הם לא מבינים מה. נשלח מברק כזה. ירוע להם שצביקה לא חייב כלום. בטלפון שלו פשוט יש תקלה. ואין לה שום קשר לאית"ש שלום, והם מאוד מקווים שתתקלה בהקדם.

צביקה התיאש. ארבעה־חמישה ימים הוא לא עשה כלום בעניין זה. אבל אחרי כמה ימים הוא הכין שביל טלפון החיים שלו הרבה יותר קשים, והוא שיפלן שוב לשרות 16. למוד נסיון הוא ביקש מייד לדבר עם מפקחת. קורה מטר למפקדת את מיספר ההטלפון הדרושם לשל ושאול אותה מה קורה. המפקדת ביקרה במחשב והודיעה לצביקה כתגייסות שאין שום בעיה בקו

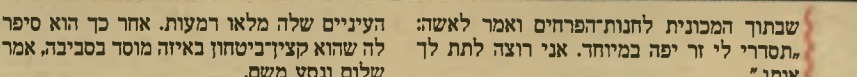
צל"ש

לא מכיר אותי בכלל?" שאלה.

„אני עובר כאן כל יום בדרך לעבודתי,“ אמר
הבחור, „אני רואה איך את עושה זרים יפים
ונותנת אותם לאחרים. פתאום חשבתי לעצמי,
שהנה אשה שאוהבת פרחים, ובטח אף פעם אף
אחד לא קונה לה ורפרחים.“

היא סירבה לקבל את הפרחים ממנו, אבל

היא סירבה לקבל את הפרחים ממנו, אבל

רק תנסו להגיד לאשה הזאת מילה רעה על הגבר הישראלי. היא בטוחה שהגבר הישראלי הוא הדבר הנפלא ביותר, החכם ביותר, הרגיש ביותר. החם ביותר שברא אלוהים על פני האדמה.

שבתוך המכונית לחנות הפרחים ואמר לאשה:
"תסדרי לי זר יפה במיוחד. אני רוצה לתת לך
איתו"

הגברת חשבה שהוא צוחק וצחקה גם היא. אבל תוך כדי הוצאת פינקס'הצ'קים, הוא המשיך לטעון שהור הוא כשבילה.

הבחור הנייד הקי הופיע בשימלה מעל המיכנסיים ★ הישראלים התישו את הבראזילים

בראזיל במיכנסים ברמודה

את הכניסה למועדון הרבי סמס שבמלון ימית קישטו בעצי כננות. לקהל חילקו משרוקית ופירות עסיסיים בסלסלות-קש. חנוך רייבלסון, יחצ"ן המקום, זקף לזכותו הרבה נקודות כזה שהצליח לשכנע את מתי כספי לערוך מסיבה במועדון.

כספי ישב במקום נסתר, בחברת הבראזילאים המקיפים אותו, כשהוא מלווה את המוסיקה בכלים שונים, אותם אחז בידיו.

ברחבת-הריקודים השתוללו ישראלים ובראזילאים, כשהם מלווים את המוסיקה במחאות כפיים ושריקות. לעיני המתבוננים זה נראה כמו תחרות ריקודים פרועה. בשעה 1 עלו האורחים הבראזילאים על הבמה המאולתרת שרו ורקדו, ונראה שהישראלים ניחנו במרץ לא פחות מאשר הבראזילאים.

זרוע. דונסקי, שנפגעה מהדברים שכתבה עליה ה' דוגמנית פינצי מור באחד העיתונים, סירבה להגיב על הכתוב. בן-זוגה לאירוע היה המנחה, רן קובלנץ.

קריין דונסקי אלגאנטית ומאופרת בקפ"י, דה, היתה אנטי-תיזה לתיקו דיין (בתצלום משמאל). שהופיעה ללא איפור בלבוש

דורי נאומיקו בת 24, סט בבית צבי כישוריה בריקוד. ברחבה רקדה

גל גרין רקדנית-ג'אז מיקצ להתנופף בחברתו (איתה בתצלום). שנהנה לחשוף א

מתי כספי היה אדיש ו' נשאר אדיש במשך כל הערב, למעט קטעים שבהם חייד בנימוס למצלמות. (למטה: הגיטריסט חיים רומנו).

דבי יעקובסון היתה החתיכה הישראלית הלוהטת ביותר במ' סיבה. היא בת 32, מדריכת-ספורט וריקוד, גרושה ואם לשניים. יעקובסון השתוללה בחברת בן-זוגה מזה חמש שנים. איש-הביטוח צביקה בר-לוי, השניים, מקווים להגיע בשנה הבאה לקרנבל בריו.

גלית ורטהיימר

בת ה-18 היא חברתו של בעל-המקום, אדם דרוקר. היא גילתה באחרונה שאפ"ר שר גם לעשות קאריירה בעזרת פניה היפות והחליטה להיות דוגמנית.

ציפור אייזן מוכרת בהופעותיה יוצאות-הדופן, עוד מימי ה"רקדן בועז תורג'מן ומופע האימים של רוקי. היום היא ממוסדת יותר, לומדת מישחק ותיאטרון, ונמנעת מחיילילה.

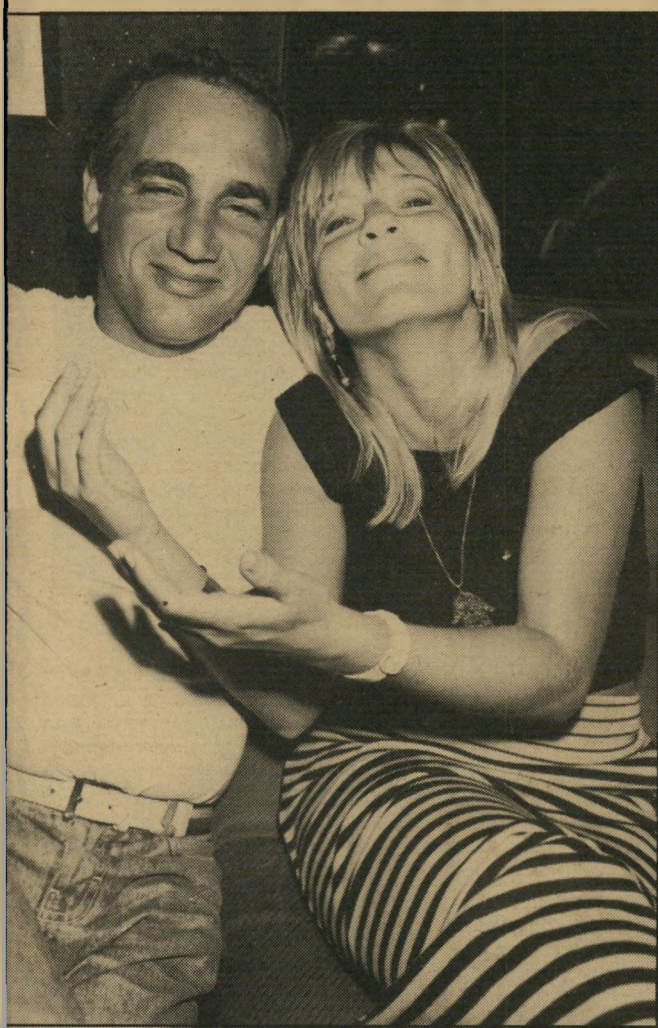
היא לא נזקקה לבן-זוג כדי להפגין את עצמה. גובהה ומוזרותה בלטו ביותר.

סטפס ב"150 דציבלים

בחברתו של אורי שטרק — החבר שלה, שימעון פריאנטה, נשאר בבית. המעצבת **ליאת נישורי** לבשה מערכת בגדים תוססת וצבעונית, אנטי-תיוה למקום. **אלעזר קמיצה**, המתגורר בניו-יורק, חשב שהוא נמצא בפלאדיום, הופיע בשימלה מעל מיכנס, גרף מבטים וצחוקים מהמרוכזים. גם **צבי לירסקי**, העורך-הדין הכי בליין בעיר, הגיע, הציץ והמשיך ברכו. לקראת השעה 2 הגיע השחקן **אלון אבוטבול** בחברת ידידים.

אנשים באו ואנשים הלכו, אך הרציבלים הגבוהים נשארו מבלי להתחשב באיש, עד השעות המאוחרות.

מאות הצעירים והיפים שכאו לפתיחת סטפס כלל לא נראו מוטרדים מהעוצמה האדירה של הרמקולים, שהנחיתו צלילים מר-עשים. מסתבר שלבני-ארם מתחת לגיל 22 יש אוזניים חסינות-רעש. במקום הגדול, שדומה לליקוויד בגירסתו הראשונה, פיזו ורקדו עשרות יפים ויפות, הנמנים עם ציפורי-הלילה והבליינים הקבועים של תל-אביב. אך הקהל במקום כזה שייך לעצמו בלבד — כרחבה הגדולה רקדו בסיגנון המנוכר, בלי הצורך להשתייך, וזה אולי היחוד של המקום ושל כל אלה שאוהבים להיות כעניינים של אחרים מבלי לערב את עצמם. השחקנית **רי רז** קיפצה במרץ

אילנית

ובעלה, עורך-הדין אלי טמיר, יפים ושזופים. ישבו כשעה על הכורסות במועדון, ואז נסחפו בקצב הסאמבה הברזילאית וחוללו במשך שעה רצופה. כשאיילנית מפגינה קצב וחושפת טבור.

מאוריצי ויאהר ממלא-מקום שגיר ברזיל בישראל, הפתיע את הנוכחים כשהופיע במיכנס-ברמודה ורקד עם הזמרת סילביה מריה היבראו (בתצלום לצידו).

גית, לא כל-כך אוהבת סמבה. היא העדיפה אל בעלה-לעתיד, איש-העסקים משה אביב, גופה של אשתו לעתיד לעיני המצלמות.

רחל מרחלת על כל העולם

ארכיטקט + דוגמנית = חתונה

מה הדבר היפה ביותר שיש לארכיטקט הצעיר עגנון גרנר? התשובה: החברה שלו, הדוגמנית סמדר גנזי. גרנות וגנזי, האהבים זה את זה כבר יותר משנה, החליטו למסר את

סמדר גנזי

ירחיהם באירופה

היחסים ביניהם. בחודש אוקטובר הקרוב, קצת לאחר החגים, הם יינשאו בטקס מסורתי, ולאחר מכן יערכו מסיבה לכל היפים והיפות בתל-אביב. הזוג הזה מתגורר כעת בביתה של סמדר, אך אחרי החתונה יעברו לדירה גדולה ויפה, כיאה לזוג מצליחים.

גרנות בן ה-25, שעיצב את הסינרמה, ועתה הוא עסוק בעיצוב ביתו של איש העסקים 'שלום פנסטר', הוא יליד כפר-שמריהו. גנזי, המוגדרת כדוגמנית המצליחה ביותר של השנה, היא ילידת חיפה. השניים מתגוררים בתל-אביב. את ירחיהם יבלו אישם באירופה.

סמדר גנזי וסמדר גנזי

לאה שלמון עם עודד שפיר
סגרה עניין, פתחה מכוון

לקחה פסקיזמן מהגברים, ופתחה מכוון העמלות לנשים בלבד. כעת היא מרוצה, אך המחזורים עצובים.

להפעלת שריריה הפה בקוקטיילים. שלמון, שראתה שחוף מלהפיעל את אבריה לא יוצא תכלס מהקשרים הללו, סגרה עניין.

לנשים בלבד

מה חסר לאשה שהוא ספורטאית שיש לה חברים ומאהבים מעולמי הספורט והיא מנהלת אורחיים מאוד ספורטיבי וקיצוני? התשובה: מכוון ספורט.

לאה שלמון, ג'ינג'ית סוערת, סכסית, יותר נמרצת ממרבית הספורטאים המקיפים אותה, הגיעה למסקנה שמניחול רומאנים בקצב אירובי אי אפשר לשלם את חשבון כרטיסייהאשראי, ועדיף לה להפוך את כישוריה לעסק. שלמון, שניהלה רומאן עם הכדורסלן לשעבר ואיש העסקים בהווה טל ברודי, ואחר כך ניהלה כמה רומאנים חשאיים ופחות חשאיים, נראתה בתקופה האחרונה לצד המציל של בריכת הילטון, אורן טבקוב, ולאחר מכן עם היהלומן עודד שפיר.

באירועים אלגנטיים היא הסתובבה עם שפיר המעונב, וכשהזמנה למסיבות דיקורים ולחבר'ה היא הופיעה בחברתו של טבקוב הקיבוצני. בקיצור, ממש כמו בהתעמלות, האחד מתאים להפעלת שרירי הרגליים במסיבות דיקורים, והאחר, המעונב, מתאים

VIVA ITALIA!!!

יונה לחוביין. מירי, שהיתה מזכירתו של נורי מוזס, מבעלי ידיעות אחרונות ומנכ"ל העיתון, עשתה לאחרונה הסבה מיקצועית ועברה לתפקיד אחר בעיתון. קצת אחרי שהכיר את מירי, הכיר פנסיירו עוד חתיכה בשם זוהר זוהר, המוכרת כדוגמנית הבית של חברת אופנה וכיח"צנית לשעבר של מכוון ספורט יוקרתי, ועוד ועוד. פנסיירו עשה חושבים וגילה שהוא אוהב את מירי, וחבל שבחורה מקסימה כמו זוהר תישאר

כשנזריו פנסיירו היה ילד קטן, הוא אוהב מאוד את שיעורי הגיאוגרפיה והטבע, ובאחד השיעורים למד שהגברים היפים בעולם חיים באיטליה, ושהנשים היפות בעולם נמצאות בישראל. בו במקום גמלה בו ההחלטה: כשיגיל יבוא לבקר בארץ, יחפש לו את נערות החלומות. אחרי שרתו הצבאי הוצעה לו משרה מעניינת בשגרירות האיטלקית בישראל. פנסיירו ארז את עצמו ואת מטלטליו והגיע לארץ. אך כאן נכונה לו הפתעה: מרבית הבנות

נזריו פנסיירו ומירי לחוביין
יש עוד חתיכים באיטליה -

בזרדה, או הוא הזעיק ארצה את חברו הטוב, סביל דהקיראו, דוגמן איטלקי יפהתואר, ושידך בין השניים.

מאז רואים את שני הזוגות היפים האלה מסתובבים בתל-אביב, כשמדי פעם ניתן לשמוע את מירי או את זוהר אומרות באיטלקית סי סי, או אריבדרצ'.

אז אם אתן מחפשות חתך איטלקי, חפשו את נזריו בשגרירות האיטלקית, והוא יסדר לכם את אחד מחבריו היפים.

היפות היו נשואות או תפוסות בצורה זו או אחרת. הוא לא התיימש, ולפני שבועות אחרים הכיר את מירי לחוביין.

להזכירם: מירי היפה היתה נשואה בעבר לגלי לחוביין, בנה של אשת החברה התוססת

דבר אחד ברור. היא עדיין לא שאלה אותו אם הוא אוהב פנטומימה.

ללא מילים

כשהפנטומימאי חנוך רוזן נסע לארצות הברית לסידרת הופעות ממושכת, הוא השאיר את השחקנית ליאורה גרוסמן (30), חברתו

ליאורה גרוסמן
יש שוקולד

לחיים מזה זמן רב, שבורה. גרוסמן, שהופיעה בתפקידים בולטים בסרטים עירית אירית, רומאן בהמשכים ולא שם זין, התגרה בביתה ועסקה בכתיבת מיכתביאהבה לרוזן ובשיחות טרנסאטלנטיות ארוכות לתוך הלילה.

באחד הימים כשהיה לה מר ועצוב, היא ירדה לרחוב, ובחיפושה אחר משהו מתוק שיעשה לה קצת טוב על הנשמה, היא נכנסה למינימרקט השכונתי, מול בניין מגר'דודי-אדום בצפון תל-אביב, ומה רואות עיניה? עלים חמודות, גברי ויפה.

גרוסמן ביררה את מחירי השוקולד אצל הגבר השרמנטי, בן ה-22, ששמו רנני אמסלם, בירר כמה פרטים אצלה, והם נדברו להמשיך לברר עוד פרטים בטלפון אחרי שעות העבודה. מאז עברו כמה חודשים, והם עדיין עסוקים בכיוריים. היא שואלת אותו אם הוא עדיין אוהב אותה, והוא שואל אותה באיזה שעה נפגשים וכו'.

יבוא פטור ממכס

שלא יודעת עברית, עדיין אין לה חבר'ה, וחוק מזה היא סתם בחורה דיסקרטית. **שוקי בן-סורת**, שהיה נשוי עם נערת-הזווה לשעבר **ציפי לוי**, ולאחר מכן התחתן עם **ענת זמיר**, שהתחתנה אחרי גירושה עם רופא-השיניים **עמי ויזנסקי**, גילה את קים בת 35 בלוס-אנג'לס, והביא אותה ארצה. קים

לבנות המין החלש-לשעבר עדיין חזקה, והיא גם שכנתה את תרמיתו. אז הוא בבעיה. אם ינהל רומן עם יפהפיה מקומית, העניין ידלוף לעיתונות במהירות. כי בארץ גם הבחורות רצות לספר לחבר'ה עם מי הן בילו, ואין זה היה, ולכל יפהפיה מוכרת יש קשרים בעיתונות. אז מה שנותר לו זה לייבא חתיכה תוצרת-חוץ, אחת

כשפלייבוי מגיע לגיל מסוים, הוא אוהב לשנות תרמית. הוא רוצה להיראות יותר מכובד ויותר רציני, כי זה טוב לעסקים ולבריאות. אך מה לעשות, והנשים עדיין ממשיכות לעניין אותו באותה המידה כמו לפני 10 שנים, כשהיה צעיר ורענן יותר? את זה אין הוא יכול לשנות. המשיכה הזאת

שוקי בן-סורת וציפי לוי
- שלא יודעת עברית

השאטנית מסתובבת כל היום בג'ינס וטיישרט, ואוהבה שוקי מפנק אותה. שניהם יחד מגדלים ירקות אורגאניים, ואף מתפרנסים יפה מזה. פלייבוי אחר הוא **טדי שאולי**, אחיו של **רפי שאולי**, מבעלי המועדון לשעבר. שאולי הצעיר הביא עימו חתיכה משגעת בת 18 בשם **אנג'ליק**, הנראית מאוד מאוהבת בטדי שלה, והשניים עושים גיחות ליליות למוקדריהבילוי בעיר.

איך בכל זאת גילו אותם? פשוט מאוד. כמה כבר אפשר לשבת בבית ולראות וידאו, לעשות אהבה בחדר ממוגן, לקרוא ספרים - מבלי לספר לחברים הקרובים ביותר? אלה מספרים לחברים הקרובים שלהם, וכך הלאה.

רפי שאולי עם חזרה לוי וטדי שאולי עם אנג'ליק
כשפלייבוי מגיע לגיל מסוים, הוא מחפש אחת -

אם הבנתם, לא הבנתם

במדרוז זה לפני שבועיים הבאתי סיפור על גבר, שראה אשה יפה נוסעת במכונית, רשם את מיספר-המכונית שלה, טרח ובירר את שמה, כתובתה ומיספר-הטלפון שלה, וטילפן אליה הביתה. לסיפור היתה מצורפת תמונת האשה, **מיכל בקר**, כשהיא עומדת לצדו של **אריה ויכנסקי**.

אם מישוהו מכס הבין שוויכנסקי הוא האיש שראה אשה יפה נוסעת במכוניתו... הרי הבנתם

ההורים לחצו על מוטי

בצבא, ולא כליכך אוהבת את הנגיעה הצבאית. מסתבר שנגיעתו של הרוגמן יפה-התואר **מוטי רייפ** קסמה לה יותר, והשניים החליטו להינשא כדת וכדין. הוריו של מוטי, שלא מכבר מלאו לו 23, החליטו שהם עדיין לא מוותרים עליו, והם רוצים להמשיך לגעת בו בביתם ולא רק לשמוע את קולו בטלפון. בנייהמישפחה ל- חצו ולחצו, ומגעם הלוחץ הכניע את הגבר הצעיר, שפיתאום הסתבר לו שהוא צעיר מדי ותמים מדי לנישואין.

בשעה 2 לפנות-בוקר, כמה שעות לפני

"אני אוהבת שהם נוגעים בי" כך הכריזה הרוגמנית **רונית ויגלר** בפירסומת פרובוקטיבית, שקישטה עשרות שילטי-חוצות ברחבי הארץ.

זה קרה לפני כמה שנים. כיום היא משרתת

מוטי רייפ
פתאום הסתבר לו -

רונית ויגלר
- שהוא צעיר מדי

ההרשמה, התקשר רייפ עם ויגלר והודיע לה שמהרגע הזה הוא החליט שלא לגעת בה עוד, וכל ענייני-החתונה מבוטל. ויגלר, שנוכחה לדעת שקל יותר לבטל חתונה מאשר צ'ק, נשארה המומה לרגע-קט, עשתה חשבון פשוט והגיעה למסקנה שהיא מעדיפה את מגע המדים על מגעו של גבר המושפע ממגעם של הוריו.

עוד 20 אחד עולה ארצה

סיפור-חייה של האופנאית **ג'קי בינג** יכול לשמש רקע לאופרטיב-סבון נוסח דאלאס ושושלת - בהברל אחד: בינג יכולה לגלם את כל התפקידים בעצמה.

בעבר לפני נישואיה לאישה-פירסום **איתן**

ג'קי בינג
ילד מבראזיל

בינג, בן למישפחה יקית עתירת-נכסים מחיפה, היא נקראה **ג'קלין פילוסוף**, והתפרסמה במסיבות המשגעות שהיתה עורכת על גג ביתה בשיכון-למר. בעבר הרחוק יותר היתה חלוצת

מיכל בקר עם אריה ויכנסקי
אין לו ראש

לא נכון. אריה ויכנסקי נשוי מזה שנים ל**סבינה**, הוא אב לשלושה ילדים, ואין לו ראש להסתכל בנשים יפות במכוניות, ועוד אחריכך להתחיל לברר עליהן פרטים.

צפריר גוטליב מקרה של פיצול

בספרו ההיסטוריה של המין העלה מישל פוקו הצרפתי סברה חריפה ומעניינת. לרבריו אין זה מן החכמה לראות בסגנונו של המרקוזי רה סאר ביטוי מובהק של התרת מוסרות. העדר עכבות ופריקת עולן של החברה והמסורת. דווקא התיאור המפורט והמצמצם כליך, הכפייית בעצם של מין אורגיאטי מעיר על משהו אחר. כתביו של סאר אינם אלא וידויים שכל בהם היפוך (אינברסיה) — אבל במתכונת לא חל כל שינוי. מה שגראה כלפי חוץ כניבולפה, שבירת מוסכמות, או שאי התפלקות החילוניות, מעיר דווקא על דפוס רגש ומחשבה קאטולגית-שמרני. כמובן, דה סאר אינו פונה אל הכומר ומעלה על הכתב פאנטאסיות מיניות בלתי שגרתיות. אבל היסודיות והשיתיות, הצורך לומר "הכל" ולא להחסי פרט — משום שכל שחוב — מעידים על הדפוס המקורי הקודם: תרבות הווידי הכנסייתי.

ההקשר הישראלי שלעלה בדעתי (קיימים ודאי הקשרים נוספים) הוא התרופפות המעצורים בשפה המדוברת והתכנסות, נושא שכבר זכה לתשומת-לב במדור זה. לסיגנון החדש יש טעם מיוחד. חל שינוי מסוים בשפה, מעין פיצול פנימי. הדפוס המקובל במחנה החרדי: ההפדה בין שפת קורש, העברית, ושפת חול, היידיש, הופנם, תופעה המזכירה את השפה הערבית. מי שמצוי בשפה וזה אחת לפחות יודע שלא קיימת שמיציה מסוג זה בכל התרבויות. כאשר אומרים באנגלית: "אני מחבב אותה" (איי לייק הר) אין הדברים נשמעים מוגבלים ולמשפט אין אופי "ספורתי". למרות ההבדלים המפרידים והוצצים בין מעמדות ואוריים גיאוגרפיים שונים, להם יש כידוע ביטוי כלשון ובמבטא. יאמרו כולם: "אני מחבב".

במילים אחרות, אפשר אולי להסביר את הנממה של השפה העברית, אם בררר של ניבולי פה כפייית, אם עלידי יצירת, "עברית חדשה" המוקה את ריקוד הברייקדאנס בסניגונה המרוסק (כמדומני המצאה של "עיתונאי בוגר ישיבה") ואם עלידי שבירת העברית התיקנית והחלפתה במעין עגה אינפנטילית — המלווה תמיד בנגינה "צברית" אופיינית, כתופעה-לואי של משבר החילון. דיינו, האיסור המסורתי על השימוש בשפת הקודש, חלק ממערכת שלמה של הברלים והברדות המקיפים את החיים ומכתיבים אותם בכל תחום ותחום ובאינספור פולחנות (חמץ/כשר לפסח, בשר/חלב שבת/חול, נידה/טהרה וכיו"ב) של חג, שבט ויומים. איסור זה לא פג לגמרי (גם אצל מי שרואה עצמו חילוני למדריך) — והוא הוא שהתגנב כחשאי אל תוך השפה ופיצל אותה.

בכל מקרה של פיצול אין גם כאן תרופה פשוטה שניתן להצביע עליה. אבל אולי צריך לציין שזו תופעה שלילית. מרוע לא משום שהעברית הגששית צורמת או אינה עומדת בקריטריונים של האקדמיה, העגה של אתמול הופכת לעיתים לשפה התיקנית של המחר. אולם הבקיה אינה לשונית גרידא. גם אם ההשערה המועלית כאן אינה נכונה או אינה מספקת, כלומר, אם להנמכת השפה יש סיבות נוספות או אחרות מאשר האיסור הפנימי, הצנוורה הלא מודעת, המקשים עלינו לבטא מחשבה ורגש בשפה חילונית בהירה וישירה — התוצאה היא אחת: השפה המדוברת, החילונית לכאורה (ולכאורה משום הצלע הסמויה שלה — היא אינה אוטונומית, החול מרמז כי מעבר לו שוכן "קודש"), פורקת מעליה את עול הצורה הקשיחה (Form) ויחד עמו גם את היכולת להכיל בכליה כל מה שחורג או מתנשא מעבר לרגש והמחשבה העממיים. במקביל, השפה הספרותית ניתקת מהחיים והופכת ערטילאית, מלאכותית, משונה, פליה ריקים והיא מבטאת רק את עצמה (קורצויל כינה זאת פעם: "הליטראריאציה של החיים").

את המחשבה המוצלחת ביותר של הדיפרנציאציה הזו אפשר למצוא לא בספרות העברית החדשה — אף שיש שם רזומאות למכירי לשוני הסיגנונות על מגבלותיהם (רומן השקשוקה, מחר, וכתיבה תמה מאריך גיאס, או סגנון "עכשווי" מול עברית נקיה הטובלת בשמיונות) — אלא דווקא במערכון ידוע של הגשש החיוור. העברית הנכונה, ה"הוטה", שבפי הפרופסור לבאטל נתפשת כמלאכותית. דווקא תקינותה מרמזת על עיוות: ההומוסקסואליות. העגה המסולפת שבפי הסירדים מעידה על בריאות המינית. הם מדברים "COMMON SENSE". בהקשר הפרופסורי, אני נזכר בפרופסורים

מהרור הקודם שעלו מגרמניה או ארצות-הברית. אצלם היה פיצול אחר: העברית שבפיהם לבשה תמיד חג ובבית דיברו וריכלו בגרמנית או באנגלית. לנו הורישו תרגומים נפלאים של אריסטופאנס ומונטייין שעברו ניקוי יבש ולא נותר בהם שמץ מהחושניות הבוטה שבמקור. אך זו כבר פירושה אחרת. אף שהשאיפה הכנה והתמימה "לטהר את השרץ" מקורה בדפוס הנדון כאן.

עולה בדעתי חיצוי נוסף, זה המאפיין כליך טיפוס יהודי (ופרוטסטנטי) הנפוץ באוניברסיטאות המערב: התפלגות השכל והרגש. הניתוח הרקטיבי-מפתח של יצירות גדולות תוך הסתייעות בדיסציפלינות מורכבות. לדוגמא, ניתוח פסיכואנליטי של האמלט ההפך, מנטיה, לסתם פאצינט נירוטי שנתקע בשלב הפרר-אדיפאלי. "ניתוח" כזה מרמז אף הוא על "שתי שפות".

אולם נשוב לענייננו. מסתבר אם כן כי שורש הפיצול בחילון החלקי הבלתי-מושג, של התרבות הישראלית. המגמה החינוכית השלטת — השיבה אל המקורות — הופכת את המחלה לאקוטית. לרגש העמוק במקורותינו יש קיום אנכי בלבר: שידושיג משמעותי מתקיים רק עם אלוהים, או מטעמו. כל מה שאינו מכוסה בכיפה הזו נתפש כמישיג ותפל. העניינים בורקות רק למשמע "דיברי אלוהים חיים".

אולם, אילו החלוקה השרירותית, שבמודע ושלא במודע, בין תחתונים ועליונים (במישבת "עליונים" ניתן לכתוב גם: "מדינה", "בטחון", "העם היהודי", "ארץ-ישראל" וכיו"ב) היתה מתבטלת או לפחות מפסידה מעוצמתה, יש לשער שאת מקומה היתה יורשת מערכת מראות אופקית. כלומר, ליחסים בין בניהם, בין אדם לאדם, היה ניתן משקל גדול יותר וגם הפיצול שבשפה היה מעלה ארוכה.

סחבק מדבר

מזל הרע של סחבק מדבר גרם לו שהגיע למערכת ממש באותו זמן עם רשימתו של צפריר גוטליב להנה נושא "שבירת העברית התיקנית והחלפתה במין עגה אינפנטילית" ו"בניבולפה כפייית". כימים כתיקונם הייתי מסתפק בעילעול בספר ואחר נותן אותו במתנה לכן של חברי שאניני טובל במיוחד (הפעם גם את החבר וגם את בנו — הה, שפת אנוש הבלתי-מושגת!). אלא שהימים אינם כתיקונם אצלנו ואניני וזכר מתי היו כתיקונם בפעם האחרונה. וחוזר מזה, כאומר, סחבק מדבר מהווה הדגמה מושלמת של דבריו הנאמרים ברשימה הנזכרת. לפיכך זכה והוא מוצג לפניכם בזה.

קודם-כל, מטעמי הגינות, נאפשר למחבר

להציג לפניכם את סיפרו בלשונו שלו, כפי שהוא עושה זאת על גבי הכריכה:

סחבק מדבר?
ועוד איך. לא סתם את הפה לרגע. ויש לו מה להגיד, ומה להציע — איך מעבירים פתקים בשיעור? איזה פארטיות מכניסים למסיבה, שתהיה (כף!) הפיצוץ של השנה? מה קונים לחבר/ה מתנה? איך מסדרים את החדר בשלושה שניות? איך חושפים מה זה "כנס לי לורידים" תוך שנייה ומחצה? שא לות קשות. התשובה פשוטה — הספר הזה.

סחבק. הסחבק של כולם. המילים הכי In בשפה של החברה עכשיו. הקריזות הכי שיעונויות. הרעיונות הכי מטורפים שרק יכולתם לחשוב עליהם... סחבק מדבר... אתם תאהבו את זה!

אשר לקביעה האחרונה: נחכה ונראה. אם כי מטעמי אותה הגינות יש להודו ולומר: אין להניח שאלינו ולשכמותנו כיוון סחבק את דבריו. אשר לסחבק עצמו, מתברר שהוא שמיניסט שהוא "בעל ניסיון של 9 שנים בכתיבה עיתון נאית" — כך כותבת לנו גילה אשר, המציגה את עצמה כ"אשת יחסי הציבור" של הספר. מכאן מתקבל שהסחבק שלנו, העונה לשם אורי ציבלין, התחיל לכתוב בגיל 8 לערך — לא רע בשביל אמביציה כתבנית. עוד נאמר לנו באותו מכתב בכתביו (ועוד לא יודעים לכתוב במכונת כתיב?) ש"ההגאה" (וכך כותבים השמיניסטים שלנו) לספר "נעשתה בידי מספר נערים. את הגרפיקה עשתה שביעיסטית, צילום תמונות השער בספר נעשה עלידי שמיניסט, הציר (הציר) שמיניסט, ואנוכי, אשת יחסי הציבור שמיניסטית".

שירותיו של דוגמן

במלים אחרות: חבורה של סחבים וסחבות שאין שום סיבה שבעולם לחשוב שאינם סימפטיים. אף על פי שלספר הבכורה שלהם הם קוראים באותו מכתב בשם "פרוייקט", מתהדרים

הצילו! - סחבק

שזכה "לחשיפה תקשורתית רבה ולמכירות רבות", ואף שכרו (בתשלום?) את שירותיו של "דוגמן" (שמוליק רזניק, שמיניסט אף הוא, שאת שמו כבר מצאתי פעם כאחד מטורי הרכילות של אתר-רעיוני-השכונות). כדי שיעטר בפניו הפוטוגניות את שער הקידמי של הספר בעל העטיפה הקשה וציפוי-המגן (מסתבר שיש כסף, שהרי גם שם ההוצאה — ליאב — נשמע כמו עור פרוייקט סחבי).

בקיצור, הכל כשורה וכמינהג הימים האלה. שהרי מי אנו כי נליץ על שמיניסטים צעירים אלה על שהם מדברים בספרים כב. פרוייקטים, או נעקם את חוטמנו נוכח הטעם הצלופאני-ציני-עוני-ממוסר השולט כאן בכל. אם בעולם המכור גרים כך — מה טעם לבוא בטענות דווקא אל בני הטיפש-עשרה.

אז אשלוונכם, קוראים/קוראות יקרים (העב רית, העברית: זכר ונקבה — זכר קובע). ואם אינכם יודעים מה זה "אשלוונכם" נערכו אתכם: הסחבים שלכם מבקשים לדרוש בשלומכם.

איך נאמר כאן, ברשימה על מגילת אסתר עפי' סחבק:

אשלוונכם חברים?

ששש... היום אין זמן לזיבובשים. היום סחבק יספר לכם את הגירסה שלו למגילת אסתר, ולכל המתחולל אצל העם היהודי במורים. אז קחו נשימה גדולה. פיתחו עוד נחיר ו...

זה היה מזמן לאללה. בחיי. מזמן. עוד לפני שסחבק בא לעולם בכלל. בארץ אחת (פרס נדמה לי) היה מלך מליאן נורא. אבל גם אהב לאללה. אותו מלך אהב מלך על איזה חצי-עלם לפחות. היתה לו אשה. קראו אותה ושתי (הא. נזכרת: לא המלך קוראים אחשוורוש). זאת ושתי היתה פצצה.

יענו חתיכה אמיתית! כל הזמן היתה הולכת עם ג'ינס משופשפים של "טופר".

איפה היינו? כן. אז אחשוורוש. או אנא-ערך איך קוראים אותו. היה חרמן גדול. יום אחד. כלומר לילה אחד. הוא וכל הגמעה שלו עשו מסיבה. עם טיפ על פול ווליום וכל השטויות...

וכו' וכו'. לא לשוא הזהיר אותנו הסחבק שלנו ציבלין על גבי העטיפה שלו, שהוא "לא סתם את הפה לרגע". ואם עדיין אינכם יודעים זאת, הרי עכשיו כבר צריך להיות ברור לכם שהוא גם "לאללה חכם. נורא-נורא. הרמב"ם. רש"י. והמורה שלו להיסטוריה ביחד. לא מדגדג גים את האינפורמציה האינסופית שלו. ממש נכון. שנו". כל זאת בלייית צילום צבעוני של עצמו על גבי השער האחורי של הספר, פשוט כדי ששמוליק רזניק "הדוגמן" לא ייגיש בורר.

ואכן, אם לא היה גם נכון וגם שנו, איך היה עולה בדעתו ללסס כך את העברית של סבא רן כ"אמוץ. ואפילו להוסיף ל"פרוייקט" שלו "מילון סלנג" ברווח האבדית או הסבאית של הנ"ל. אבל זאת לא בעיה שלנו, וב"ש"ו. ורק כהחזקה עד שסיפר. יא סחבק, "יפול לתשומת-לבו של הנ"ל: נדמה לי ש"אשלוונך" יהיה אז הרבה פחות טוב ואולי תהיה אפילו "אבוד" לפי הגדרתך שלך עצמך באותו מילון: "אבוד זה בנ"ם? אולי, עקרוני. נ"ל. לא נראה ככה. חסר סיכו".

והרי לנו הגדה יפה גם לספר שלפנינו. ספר "אבוד", אולי, עקרונית, נראה כמו ספר. אבל למעשה — פרוייקט. פרוייקט ברוח הימים האלה.

הכתובות על הקירות

לא. לא נכון ולא שנו במיוחד, גם לא חוש הומור מיידע-ימה. בעיקרו של דבר, סתם התפרחתות והתנסות של חבורת בני טובים, צברינו החמודים והעוקצניים "סטייל" 1987, שהם לא הרבה יותר חמודים מאבותיהם הרוחניים סטייל 1948 או 1950.

כי מה שאצל כ"אמוץ הוא הומור, פולקלור (שהוא במידה רבה, במקרה זה, יצירת ישימאיון), שנינה, כורש המצאה, סיגנון (אתה רשאי להאזין אותו או לא) וכו' וכו' — אצל יוצאי-חלוצי או יוצאי-ירכו, ליתר דיוק, הוא במקרה הטוב קשיניות ובמקרה הרע גסות-רוח. וגם סכנה משמית. סכנה של התבטות נוספת באקלים התרבותי שלנו, שבשנים האחרונות הוא דומה — כמו חדרו של מחברנו כאן, לפי הודאתו שלו, יותר ויותר ל"חיריה". והכוונה ליזובלה.

האם צריך להיות נביא כדי לדעת שחלק גדול מן ה"חוכמות" שבכאן מצאנה את דרכן למקר מונים, לעיתונות הנקראת משום מה "רצינית" ואף לספרים. הכתובות הראשונות הרי כבר כתובות על כל הקירות. האם לא מצאנו והלא-יכרו "פאשלה", "לפגז", "פריחה", "מבוא" ו"כרו" (בהוראה הסלנגית שלו) בתרגום העברי לסרטים שאותם אנו רואים על מסכי-מיקרועי הטלוויזיה שלנו. והאם לא שם מתרגם שהוא גם משורר סלנג ערבי רוחה כמו "קוס אוחתק" או בחורות שהן "קוסיות" כפי חייליו האמריקניים של גורמן מילר, שעה שהוצאה מכובדת בישראל מייחסת את המעשה לחיים גליקשטיין אנייה-הטעם שהלך לעולמו ולפיכך אינו מסוגל עוד למחות או להתגונן (וראה מכתב למערכת בעמודים אלה). פרויזם שטרנות של גיל העמידה? הגנה על הלשון העברית העתיקה? גם באלה אין אסון, מפעם לפעם. במצבנו. וייעלה על הרעת מיניסטר בקאבינט האנגלי או גנרל שאינו יודע לבטא משפט אנגלי אחד כראוי? אצלנו יש לכך יותר מדוגמה אחת. אבל לא בכך אנו עוסקים הפעם. כוונתנו לפרוזה של כל הנורמות, של כל מה שבעולם של אתמול נהגו לכנות בשם תרבות הריבור ועל-אחת-כמה-זכמה הכתיבה או טעם טוב או סתם "תרבות". בידי הסחבים שהיום הם "שנונים" ו"רידרי" ומחר יקראו לו הם או עמיתיהם ובני גילם יא-מאניאק, "מיקרוב" וחתיכת זבל בהפגנות של חסידי כהנא או אריק שרון.

דבריו של אותו חכם סיני קדמון על התבנהמות הלשון המשקפת את הידרדרות המידות והתנור נות סירי המימשל והמישפט יודעים מכדי שצריך יהיה לצטט אותם שוב. ומלבד זאת, גם עורא פאונד וגם קארל קראוס האוסטרי כבר ציטטו אותם פעמים רבות.

כתפאק איפוא אנהו בציטוט מכתב התשובה שכתב אותו "סחבק" שלנו לגבי נורית רייך, מן המוכירות המדעית של האקדמיה ללשון העב רית, שהעידה על עצמה במכתב שאף הוא מתפרסם כאן בספר, שהיא "גמנית עם נלהי סחבק" (מסתבר שיש או היה עוד מדור או פירסום כזה) והיא מבקשת מאורן ציבלין לשלוח

בעתיד את מדורו לכתובתה החדשה של האקדמיה שעקרה משכן. הרי לפניכם תשובתו של הסחבק מוכההדי ברת שלנו:

אשלונק, נורית! צ'פצ'ה? כיף? מה העניינים?
אצלי הכל סבבה. חייתי. משהו רצח. יודעה רבה ששאלת (לשלומי). טעות גדולה - (ז).

ת'אמת - ת'חרפנתי על כל הראש המסורב שלי שראיתי את המכתב שלך. ישר אמרתי - שחבק מריח פה משהו מכובד. אלק סטייל. יש לכם שם מגניב. את יודעת? האקדמיה ללשון העברית. אווה משדיר פחד. אבל מה - לא הבנתי אף מילה אחת מה כתבת לי. למה היו מילים ולא היה פירוש. בחיי את קצת לא בסדר כל-כך מאוד לפעמים נורא. קחי דוגמא אחת - יענו שחבק בכבוד וגם קצת בעצמו - כל פעם שאני מריץ כזה רייס של מילים חדשות - תמיד יש פירוש. אבל אצלך כלום. לא מנומס כל-כך, אבל נוותר לך. בכל-אופן - תודה על המחמאות. רסמי נגנבת. משדיר. סוטיל. ראש-טוב. קראתי ת'מכתב שלך - כל העולם אצלי היה על הזיין. אז באמת תודה. תמשיכי לתפוס איתי ראש. כמו כל החברה. חצי זיון המדור שלי, קחי מילה של שחבק...

יש עוד כמה שורות אבל מה שצוטט יספיק לעניינינו. הוא שאמרנו גסות סיגנון חייבת להוליד גסותירוח, אם לא להיפך. הא בהא תליא - וסליחה על הארמית. ולבסוף, למרבה ההפתעה אבל אולי זה צריך היה להיות צפוי מראש, המכתב המלווה את הספר שהגיע למערכת כתוב דווקא בעברית תיקנית - להוציא את שגיאת הכתיב הנזכרת - ואפילו תמשיכה (מתברר שהספר מתאים לכל אדם בעל נפש צעירה).

גא באוון!
לא, שמיניסטים יקרים, כפי שאתם מעידים על עצמכם, אלה שבאמת (ובתמים!) מדברים בלשון הסחבים שלכם אינם משחקים ב"גרמה ליי", בדוגמנים, ביחסי ציבור וב"פרוייקטים". הם גם אינם מודעים לכך שהם מדברים סלנג, עגתי רחוב, לעיתים בעלת חן ומשובה של גורמים ותכופות משקפת את ההתנהגות הכללית שמסביב. להם אין כלי מיבטא אחר, שפה אחרת, שבה מדברים על "אנשים בעלי נפש צעירה". בשבילם זאת לא בדיחה של "קייבנסטרומוס". בשבילם זוהי שפתם, השפה שלהם, היחידה.

וכולנו - גם אתם ומוריסם וה"פרוייקטים" שלכם בעיתונות - אשמים בכך שהיא כזאת. ושאלו להם - בניגוד לכם - שפה אחרת.

ובהערת אגב: שום סטודנט ערבי שלי, בן גילכם בערך או מבוגר מכם בשנהישנתיים, לא יאמר על נערות ערביות שהן "קוסיות". לא יקלל "קוס אמק" בכל דיבור שלישי ולא יכתוב לגברת מן האקדמיה שאצלו "כל העולם על הוויין".

מדוע?

מפני שהוא לא אהבל חנוק עם חצ'קונים עושה טררם ומפליץ פליצים להנאתו הגדולה של חברו הינטל.

או מה?

נתן זך

כרמלית" מתחרש

חברי אגודת הסופרים באזור חיפה והצפון קיבלו בימים אלה הודעה על חידוש הופעתו של השנתון הספרותי החיפאי כרמלית. לאחר הפסקה ממושכת. הכרך הבא, נאמר בהודעה, יהיה הכרך ה"א".

כעוצמה נבחרו הסופר והמתרגם הוותיק ד"ר אליעזר כגן והפרופסורים אדיר כהן ותיים שוהם - שניהם אנשי סגל אוניברסיטת חיפה. השנתון ימנה - כך מבטיחה המערכת - לא יותר מ-200 עמודים ויכלול רק יצירות "מוצלחות". העורכים מביאים לידיעת ציבור הסופרים כי הוחלט לוותר על שכר-הסופרים, שכן העריכה ושכר ההבאה לדרפוס. זאת, בהתחשב באמצעים המוגבלים שבידינו. ואם כך לעת פריצתה (בום) בלשון העיתונות לספרות העברית, מה יהיה לעת שפלי?

ואולי, אולי. עם הספר" אבל לא עם השנתונים אנחנו. כיום מופיע בישראל רק שנתון סיפורי אהרן: איגרא. בהוצאת "כתר". עד כה בעריכת נתן זך ודן מירון.

לא יונה וולך

בראיון לידידנו יותם ראובני (דיעות אחרות נות) מכריו שלומי ברכה מלהקת "משינה", כי "לא נוריד את התחתונים בשביל כסף". הצהרה מכובדת לכל הדעות בעידן הקפיטאליסטי שלנו. ניתן רק לקוות שיורידו אותם בשביל דברים/צרכים אחרים. אחרת יהיו באמת בצרות עם המ"שנה שלהם.

בינתיים הם עוד לא. וראייה לכך, שאפילו הסופר-המשורר המראיין קובע כי "קטעים שנר" אים אינפנטיליים מתבררים כנאוניים. כמדד ההצלחה. "שלומי ברכה, לעומת זאת, צנוע יותר. אגחנו לא יונה וולך". הוא קובע פילוסופית. רעיללהקה בנאי (איזה מהם?) צנוע הרבה פחות. הוא כבר יודע שאם הוא אוהב מה שהוא כותב - "יהיו כאלה שיאהבו את זה יחד איתי. ואני מר" צה".

אללי! באמת יהיו תמיד כאלה, מה לעשות. מכל מקום, בין "גאונים" לבין "לא יונה וולך" יש מרחב-תימרון לא-מבוטל. הלכנו איפוא לטקסטים של "משינה" כדי להתרשם בעצמנו. כשבאנונינו מהדברים אמרנו של בנאי על פיהם "שירים נכתבים בזנבן אחר, מרעיון פשוט, מהר. לא משנה אם זה על מלאך כזה או אחר. הכוונה לחלום. למשהו אחר. מה בסך-הכל קורה. אף אחד לא שניה את העולם".

הרי, איפוא, זנבגחלום אחד כזה, מלה במלה. טקסט: שלומי ברכה. ציטוט: יותם ראובני:
היה שעות אותה הוא מתדלק את ספינתו אשר בעמלק ביום היה הוא נח עובד בליל

(כתבתי מחדש את רוב קיטעייהדיבור בתרגום). ככה שאם רעה צריכה לחול כאן, היא עלי ועל ראשי, ולא על ראש המתרגם הטוב. עם זאת, למען האיוון הלא-קרוב של כלי המ"ל לפחות (ואם לא כלפי עצמי), יורשה לי לצטט מה שכתב מבקר אחר, בני ציפר, בהארץ, בסקירתו שלו על התרגום המחדש של העיירותים והמתים: "גליקשטיין הצליח במידה רבה לשמר בתרגום את עגת החיילים והברוטאליות של לשונם. העברית שוטפת והקריאה מרתקת, ואין זה דבר של מה בכך בג'ונגל התרגומים המקיף אותו" (הארץ 29.5.87). כלומר, ציפר חיבב בדיוק מה שנתן זך לא חיבב. לא תיקו.

מנחם בגין יבנה נתן זך מבקש להעיר כי מטעמים השמורים מן הסתם עם מנחם בן לא ציין זה שחלק נכבד מדיברי ביקורתו של נ"ז הופנה כלפי העובדה שהסלנג העבריי-ערבי שבכאן הושם בפהם של חיילים אמריקניים (לאו דווקא שלהם). רעה מזו העצמינינים בעברית הערבית שלהם. רעה מזו העובדה כי שם המתרגם-המשתבח אינו נזכר בשום מקום בגוף הספר. כך שהקורא סובר בתמימותו כי תרגום של חיים גליקשטיין בידיו (גם בני ציפר נפל במלכודת זו). גליקשטיין, שנפטר לפני כמה שנים, היה מתהפך בביכורו, כפי שנהוג לומר, אילו ידע מה וכיצד נהגו כאן בתרגומו.

בכל זאת: תיקו?

בונתה של בושם

הדה בושם, מבקרת הארץ לספרים, טלביזיה ומוסר, הגיעה לשיאים חדשים של צביעות, העמדת פנים, חוסר יושר אינטלקטואלי והעמדת פנים מתחסדת, בשנים מאחרוני מאמריה: באחר,

חנה ראובני, "דיוקן עצמי", אקריליק וגיר על בד

"אהבה מופרזת לאמת" (19.5.87) היא מוציאה דיבה על מאות ואפלי אורחים ישראלים, המחכים בעצומות והפגנות נגד הכיבוש והשיעבוד של הפלשתינים בשטחים הכבושים. במאמר אחר, "גורודיש, האיש ושברו" (2.6.87) היא מגלה, יותר מטפת, את ערכיה המוסריים, אם ישנם כאלה. שלה עצמה.

לדעתה של הדה בושם, תיתכן אהבה מופרזת לאמת. - כדי שלא נחשוד בה, חס ושלום, במחשבה מקורית משלה (ואמנם, אין לה כזאת) היא מגייסת לעזרתה את אומברטו אקו, אליו נדרשה בגלל הצגת הסרט שם הוורד בישראל וצאתו לאור של ספרו, בהזדמנות זו. אומברטו אקו, הוא האוראקל האחרון של הדה בושם ובשמו היא מזוהה מפני "מי שמוכן למות למען האמת..." בשמו, היא מקדיעה, תובעת לדין, שופטת, גוררת גורדיין ומוציאה לפועל, מעשה האינקוויזיציה הקאטולית המתוארת בספרו של מורה ההלכה שלה, הפעם, מתנפלת בושם על "מי שמקראים האינטליגנציה הישראלית ואני מתכוונת דווקא לשמאל הישראלי - שמאל, לפי השקפת עולמו הפוליטית, לאו דווקא החברתית כלכלית - השבוי, ממש כמו הימין, בנוסחאות, בסיסמאות ובאמיתות, שאין הוא מסוגל להשתחרר מהן".

המלה העברית, "אמת" - משמעותה תחת עטה של הדה בושם, גמישה ביותר. לתומי, סברתי שאמת היא אמת, אך נראה שישנה - לדעתה של בושם - אמת שאיננה אמת ומי שדוגל באמיתות, צריך להשתחרר מהן, אולי כדי לרבוך באמת של הדה בושם.

"המחאה הקולנית של השמאל" אינה נראית בעיניה של הדה בושם והיא נראית בעיניה "פאטטית, כמו המודעה האחרונה שהתפרסמה נגד הכיבוש..."

במקום שהדה בושם תגיד לנו מה דעתה שלה על הכיבוש - היא משבחת את יוסי שריר ודוד גרוסמן, משום שהראשון אינו מסכים לפגוש אנשי אש"ף ואילו השני, אינו שבוי לדעתה ב"אמיתות של השמאל היוני..." לדעתה של בושם, כל מה שהוא שמאל יוני הוא פסול משום שהיא בתדעת (כך היא מצביעה על עצמה) וכל "בר דעת מתקשה להאמין בכל מה שעושה ישראל חתום בשחיתות וחוסר צדק..." כדי להעמיס את תהום האהבה נגד השמאל והיונים, היא מייחסת להם את הצדקת, "רצח ילדים קטנים", עוכרות פשוטות וידועות לכל, כמו גינוי נחרץ ופומבי של רצח ילדים, "יהודים וערכים, כפי שהושמע מפי כל חוגי השמאל והיונים בישראל, אינן מעלות ואינן מורידות בפי האינקוויזיטורית הפרימיטיבית, המתמיהמת להיות אינטלקטואלית ומבקרת מוסר, היא מסיפה חטא על פשע, כשהיא כותבת כי המוחים נגד הכיבוש, הנישול, השיעבוד, ההשפלה הם "חותמים מקצועיים", שכנראה גם אינם משלמים מכיסם עבור הכבוד לראות את שמם בעתון. אילו שילמו עבור כל העצומות שעליהן חתמו, היו יורדים מנכסיהם ורבים מהם אינם ידועים כפורנים גדולים..." צאו וראו לאיזה שפל דרגה מוסרית מנובלת ירדה הדה בושם, בשקריה.

כחותם עצומות "מקצועי" (ממש כשם שמקצועה של הדה בושם הוא להשמיץ אותי ואת חברי בעתון המשלם לה ממיטב כספי, כסף רמי המניו שאני משלם) אני יכול לומר להדה בושם, שבכל פעם בה חתמתי על עצומה כלשהי, גם תרמתי מכיס כדי שהעצומה תפורסם בריבים, אך הדה בושם אינה יורדת לרמתו של כתב עתון פשוט, החוקר ובודק בעובדות לפני שהוא מפרסם את דבריו - היא ניצבת על תקן של מטיף ומקצועה הוא להטיף, להשמיץ ולשקר ולא לבדוק את מה שהיא מפרסמת.

הדה בושם היא מאותה שיכבה בחברה הישראלית, שאין צורך להיות נביא כדי לצפות, כי בנבוא היום היא תצביע על עצמה כמי שנלחמה כעד יושר וצדק, חברה צודקת ושיוויונית, מתנגדת לשיעבוד של עם אחד בידיו עם אחר - כל זה יבוא כשהסכם השלום בין מדינת ישראל למדינת פלשתינ יחתם והדה בושם תרצה להיות כמובן במחלקת "הטובים", אך בינתיים, "הרוב המוסרי" של ישראל תומך בשיעבוד ובכיבוש, בהסכמה אילמת, ממש כשם שרוב כזה תמך בשתיקה במעשי הממשלה הגרמנית הנאצית במלחמת העולם השנייה, או במעשי הממשלה האמריקאית בווייטנאם, קמבודיה, לאוס, או בימים אלה בניקארגואה. במקום להצביע היכן היא רואה את טעויות ה"יונים המשחרות לטרף" - יכולה הדה בושם, בשטח המוקדש לה עלי-די מערכת הארץ, לומר היכן היא ניצבת במאבק המוסרי הישראלי על שלמותה והמשכיחותה של מדינת ישראל, כבית לאומי לעם היהודי, היא, לעומת זאת, מעדיפה להסתתר מאחורי ציטטות של אומברטו אקו, עמוס עוז וא.ב. יהושע, אפילו האמירה הסתמית "כל מה שעושה ישראל", מבלי לומר, "ממשלת ישראל" או "הממשל הישראלי" או "הרוב הישראלי" - חושפת לעניינינו, אינטלקטואלים אמיתיים - מה הם, מה הוא אוצר ערכיה המוסריים והפילוסופיים של הכותבת חסרת הבושה, הדה בושם.

הדה בושם היא בועת סכין של צביעות וחוסר אחריות. היא מנסה לה שנים רבות לעלות על כסאו של האינקוויזיטור הגדול של התרבות והמוסר בישראל, והיא עושה זאת כחוסר כשיון בולט כשטיפות הרעל מטפטפות מפיה ועטה, לבושם אין כל בושה.

אלבם מסים

אנחנו מתנצלים על האיחור שחל הפעם בפירסום המכתבים למערכת. החומר רב והמצע קצר מהשתרע...

500 ל"נפש יהודי"

מחזהו של יהושע סובול "נפש יהודי", אשר זכה להצלחה רבה בישראל ומחוצה לה, עומד לעלות בתיאטרון חיפה בהצגתו ה-500. זהו שיא שמעטות ההצגות בתולדות התיאטרון הפרטוארי הישראלי נתכבדו בו. הצגתו ה-500, אשר כל הכרטיסים לה כבר נמכרו, תועלה עם הצוות המקורי: דורון תבורי, דליה שימקו, יוסוף אבירורה, תחיה דנון ועמיתיהם.

בספטמבר יחגג תיאטרון חיפה הישג נכבד נוסף, הצגת ה-300 של "הפלשתינאית", אף היא פרי-עטו של סובול, בבימויו של גדליה בסר. גם להצגה זו, נמסר, כבר אולו כל הכרטיסים.

אלי ג'ורג'יה חולה בסרטן. הוא זקוק להשתלה

גדרו עלי מוות.

מדוע?

נרתמה מייד לעזור לאלי. כימים אלה היא מגייסת כספים ממוסדות ציבוריים, מאנשים פרטיים ומכל גורם המוכן לעזר.

אלי פנה למתנדבים באגודה, אחרי ששמע על תרומתם במימון הוצאות לחולים שהיו זקוקים לטיפולים. נתיבים והשתלות בחו"ל.

הוא מעריך מאוד את המתנדבים ואת עבודתם, עד כדי כך שהוא אומר:

"יש לי עוד אח, בן 32, שגר בחולון. הוא נפצע במלחמת יום הכיפורים, וכי של כך הוא נכה צה"ל, גרוש ויש לו ילדה. למרות בעיותיו שלו, הוא משתדל לעזור לי בתקופה קשה זו. אבא הוא אדם מיוחד מאוד, ועתה הוא מעורב מאוד בכל מה שקשור לבריאות ולגיוס כספים עבור ההשתלה. הוא תמיד עוזר ועוזר לכל מיני נזקקים בחולון ובכל הארץ. הוא עובד

כאשר אושפזי במחלקה הפנימית, ע"כ ברתני כמתקין מיוגאוור ברכב. היום אני לא חולם על חזרה לעבודה. בתקופת האישפוז, שארכה חצי שנה, קיבלתי כמות עצומה של כדורים וסוגים שונים של תרופות אנטיביוטיות. שכבתי כמעט כל שעות היום, גם בגלל רלקת-הריאות החרפה.

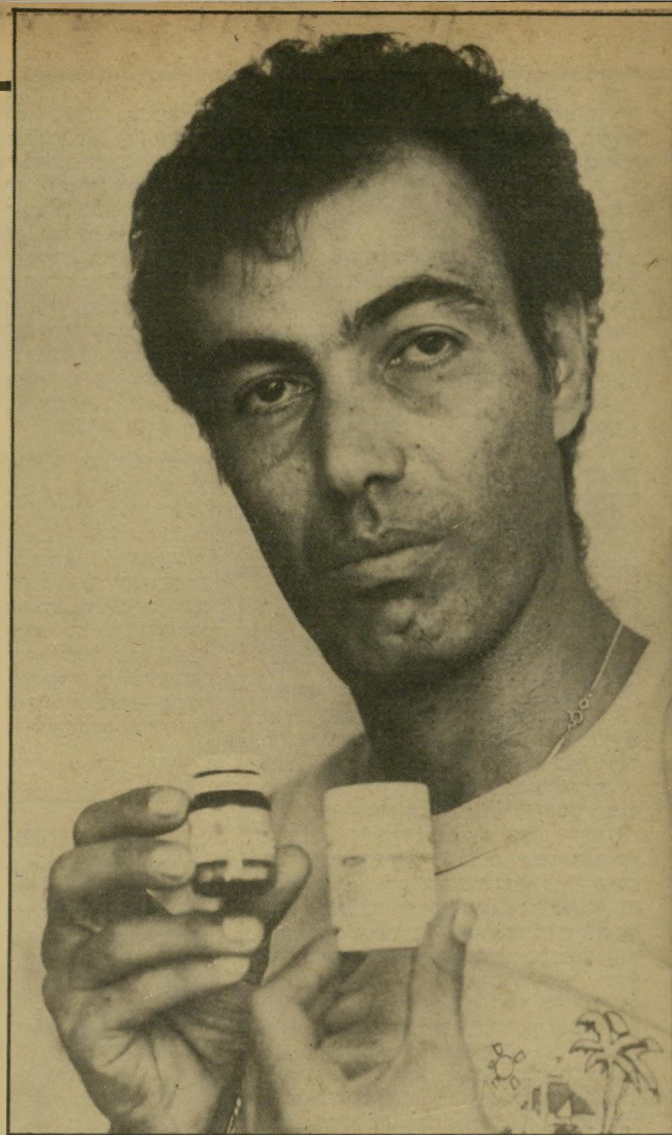
כשהשתחררתי מבית-החולים, לפי ניהול חודשים, לקח לי זמן רב להתאושש, ועד היום אני בתהליך של שיפור. למדתי מחדש לבצע את הטיפולים היוםיומיים הבסיסיים ביותר, כמו: ללכת, להתרחץ, או להכין כוס-קפה. אלו פעולות שהייתי צריך ללמוד מחדש, כמו שלומד ילד קטן. לקח לי זמן רב מאוד להשלים עם מצבי החדש, עם אי-היכולת לעבוד ולפרנס, עם סיכויי הקלושים לחיות, ובמיוחד ללמוד את אשתי וילדיי הקטנים להתמודד ולהשלים עם המצב החדש והשונה שלי. אני לא מסוגל לעבוד, ובוודאי לא בעבודה פיסית כפי שעשיתי."

כיום מקבל אלי קיצבת נכות של 100% מהביטוח הלאומי שמסתכמת ב-400 ש"ח לחודש. המפרנסת היחידה והעיקרית היא אשתו, שושנה, העובדת כאחות בבית-חולים פסיכיאטרי.

מיטל, בתם בן 11, עולה בשבוע הבא לכיתה ה', ואילו אופיר בן 6 הוא בגן חובה. "אני מתקשה ללמד אותם את העובדה הקשה שאבא שלהם עלול גם לא לחזור מאנגליה", הוא אומר. "איך אפשר להסביר להם, או אפילו לרמוז, בגיל כה קטן עובדות עצובות כל-כך?"

"קשה לי מאוד להגיד להם שאבא שלהם החזק, הגיבור האהוב, נמצא במצב קשה, ואולי הוא גם יהיה רחוק מהם לעד."

"אשתי, שושנה, לא השלימה עם

ג'ורג'יה והתרופות הקבועות שלו יתנו למוות. ככה, בשקט

לוגים המטפלים בו ועם הפרופ' שימ' עוזן סלווין מהדסה ירושלים. הבין שד הסיכוי להצלחת הניתוח אינו גדול. אך כל הסיכוי קיים. הם גם אמרו לו שיש חשיבות עליונה לגורם הזמן, שההשתלה היא צורך דחוף ביותר. פרופ' סלווין הוא מומחה ידוע להשתלת מח-עצמות, ואף ביצע השתלות מסוימות בארץ. אלי טוען כי משיחתו

זה יותר מהרג הרצון, כי זהו מדיניות, הקו שמנחה את המר"ה. נבחרה העם, ורקו אותי לר"חובות לקבץ נרבות, לפשוט יד. האני שים היפים האלה שיושבים בכנסת לא מותירים לי ברירה, ואומרים לי כי אם אני רוצה לחיות, עליי להפוך את עצמי לקבצן עלוב. אני כועס עליהם ורוצה שיבינו שזה עוול שהם לא מאפשרים

הוא זקוק להשתלת מח-עצמות באנגליה. זה יעלה סך אלף

דולר. המישכחה חיה רק מעשכורת. מניין יבוא הכסף?

המצב שלי. היא ככלל לא מעוניינת לדבר על זה, מתחמקת מהמצב הרפואי. כי קשה לה להכיר במציאות האיומה, שאולי לא אחיה יותר.

"בכל פעם שאנו מרברים על הנושא הרפואי שלי, היא מתחמקת משיחה או שהיא בוכה ובוכה. לא מזמן היא רצתה שאקנה בגדים, ואני לא רציתי. אמרתי לה שאולי אני לא אצטרך עוד את הבגדים החדשים."

"אולי אני השלמתי עם המוות מוקדם מדי, אבל היא לא מוכנה לשמוע כלל על אפשרות שאני לא אחיה. אני מאוד מבין אותה, אבל מה אני יכול לעשות?"

אלי ומישפחתו גרים בחולון, בדירה קטנה בשיכון צפון-הדרום, בניין בעל כניסות רבות וחזות קוררת. הדירה מרוהטת בצורה פשוטה מאוד. אך הניין קיוו והסדר מורגשים בכל פינה בה. קולו חלוש ושקט, עיניו מביטות ציד, דיבורו איטי ומנוטני. הוא מוכיר את מישפחתו הרחבה שמרבייתם גרים בחולון.

חוסר-אונים,

אין מוצא

אחי הבכור, שגר בבאר-שבע, מאוד מעוניין לתרום מגופו ע"כ בור בריאות. אנו מישפחה מלוכדת, מאוחדת, ומשתדלים לעזור האחד לשני ככל שאנו יכולים. בכלל, העזרה לזולת ולנזקק היא הבסיס לחינוך ש"קיבלנו מאבא ואמא."

עם סלווין הבין, שסיכויי הצלחת ההשתלה בלונדון הם רבים יותר מאשר בישראל.

אלי אמר לנסוע עם אחיו למרכז ההשתלות בלונדון, כי הוא בן המישפחה היחיד שנמצא מתאים, לפי הבדיקות. להיות התורם של מח-עצמות. האח הבכור בן 37, גר בבאר-שבע, נשוי ואב לשני ילדים.

למרות הכנס הרב שהצטבר אצל אלי כלפי המימסד הרפואי בארץ, הוא מרבה בחום רב על הרופאים המטפלים בו.

בשעות הקשות הם לא רק רופאים טובים, אלא יורדים נאמנים ומסורים. הר"ר מתיאס והר"ר וירג עבדו בצורה קשה מאוד, והתעקשו מאוד לשכנע אותי להסכים ולבצע את ההשתלה. בתי חילה לא רציתי כלל לשמוע על ההשתלה, ודי השלמתי עם העובדה המרה שבקרוב אני הולך מהעולם הזה. לא האמנתי בשום סיכוי להצלחת הניתוח, והכנתי את עצמי לקראת הסוף."

"למדתי ללכת,

להתרחץ!"

אלי ג'ורג'יה ש אישור מטעם משרד-הבריאות לנסיעה זו. אך אין לו הסכום של 70 אלף דולר לביצוע ההשתלה. סכום חסר זה עלול להכריע גורל חייו של הצעיר, כעל לשושנה ואבא למיטל ולאופיר, הבן האהוב של זוג הורים מסורים.

מספר אליו: עד לפני 10 חודשים,

לכסות את ההוצאות הכספיות עבור הטיפול של השתלת מח-עצמות, שעי לי לעבור. אני רוצה שהם יסתכלו לי ישר בעיניים ויסבירו לי מדוע הם מטיילים עליי גזרין מוות.

"איפה הצדק? מה זה, אנשים איבדו לגמרי את הישור וטוביה-לב? איך יכול להיות שבתו של שר בממשלה תיסע לחו"ל לבצע טיפול גינקולוגי, ואני לא אסע לעבור ניתוח השתלה דחוף שלא ניתן לבצעו בארץ? ככה יתנו לי למוות בשלווה ובשקט כזה?"

כעסו והתמרמרותו של אלי ג'ורג'יה גברו מרגע לרגע. "אני לא נפגשתי או יצרתי קשר עם חולים אחרים, שמצבם דומה למצבי. אולי הגיע הזמן שנתי ארגנו, כל החולים שזקוקים להשתלה ולניתוח בחו"ל, ונקים כוח חזק. נאחד את כפות ידינו ליד אחת גדולה וזכר אבת. וניתן סטירה מעוררת לכנסת — סטירה בלתי-נשכחת!"

אלי ג'ורג'יה בן 35 סובל מלח-קמיה — סרטן-הדם — מזה ארבע שנים. לרבריו, היתה המחלה רדומה, עד שהתפרצה לפני 10 חודשים, כאשר אושפז במחלקה פנימית בבית-החולים וולפסון. הוא אושפז בעיקבות כאבים חזקים בעצמות, וסיכון שבעיקבותיו חלה בסוג מיוחד וקשה מאוד של דלי-קתריאות.

אלי חייב לנסוע בדחיפות גבוהה למרכז ההשתלות וינברסטי קולג בלונדון, שם יהיה עליו לעבור השתלת מח-עצמות כדי להציל את חייו. מתוך שיחתו עם הרופאים ההמטר

ג'ורג'יה ואשתו, בחתונתם לחיות זה לקבץ נדבות

"אני מעדיף שחברים או מישפחה לא יתרמו לי אישית כספים, אלא דרך הקרן של האגודה. אני לא רוצה לקבל באופן אישי, מפני שזה מאוד פוגע בי ובכבוד העצמי. זה בדיוק כמו לקבץ עוקצת שאני לא יכול לעמוד בכוחות עצמי."

הוא המשיך בדבריו כאשר עיניו היו מושפלות מטה וקולו החלוש נשמע בקושי רב. "אני גם לא רוצה שמישהו כרימיון הפרוע יחשוב שאני השתמשתי, ולוא בשקל אחר בלבד לצרכי ה"אישיים, מעבר לשימוש הרפואי שעברו ניתוח התרומה."

"הגורם היחיד

שעוזר"

אגודת יד ביד, שאותה משכה אלי, הוקמה לפני חמש שנים על-

בחול'ל. וכסף אין

ידי שלי חושן, יועצת ופסיכולוגית. הקרן להצלת חיי אדם של האגודה הוקמה רק לפני חודשים אחדים. האיגודה מתקיימת מתרומות, וכל עובדיה הם מתנדבים.

בימים אלה מתרכזות הקרן בגיוס כספים למען אלי, בשל רחיצות המיקר'רה. מתוך ריבוייה של נילי, מוכירת האגודה, ונחמה ברוק, חברה בהנהלת האגודה, מתברר כי בתקופה האחרונה התרבו הפניות בבקשות-עזרה עבור חולים הזקוקים לטיפולים בחול'ל. באי שור משרדהבריאות.

מספרת נחמה: "בישראל אין שום גוף ציבורי או ממשלתי שיממן עבור אותם חולים אומללים ניתוחים והשתלות בחול'ל. ולכן ראינו חובה מוסרית ראשונה במעלה לכסות בעיה זו. פנינו לכלייהתיקשורת לגבי כל חולה וחולה, כמו במיקרה של אלי, כדי שהצירבור יתרום כספים. אנו גם פונים לרשויות המוניציפליות ולגופים ציבוריים, כפי שפנינו לעיריית חולון במיקרה של אלי."

שתיהן מרגישות את העובדה שהקרן מאורגנת, ממוסדת ומבוקרת, כי מדובר בכספי ציבור: "הכוונה היא שמיקרה שבו חולה נפטר לפני ההשתלה או אחריה, ועדיין נותרו כספים, התרומות שנתרו יעברו לחולים האחרים ברשימת המתנים. אין כל נגיעה אישית לכספים."

אלי הוא רק אחד מתוך 20 חולים המתמנים להשתלות ולניתוחים מסובים כים בחול'ל. לריבוייה של נחמה ונילי, אם אותם מיקרים לא יעמדו בלוח הזמנים הרפואיים, נגזר עליהם גורדין מוות.

בין המיקרים יש ילדים, מגיל 9 חודשים ומעלה, שעברו כבר את כל הטיפולים האפשריים בישראל. הקרן כבר טיפלה בשיבעה מיקרים שנשלחו בדחיפות לחול'ל. כיום לא הצליחה הקרן לגייס סכום משמעותי עבור אלי

ג'ורג'יה, ומצפה בדחיפות לקבלת תרומות.

נחמה, שריברה כל אותה עת בלהט תרומות אפשר לשלוח לקרן להצלת חי אדם. בנק לאומי. סניף מס' 816, מס' חשבון 557871/78, תל-אביב או לאגודה. יד ביד, ת.ד. 11570, מיקוד 61114, תל-אביב.

ג'ורג'יה במרפאה בבית החולים וולפסון

אבי היה פעיל במחתרת, אחי נכה צה"ל, אני משוחרר צה"ל, מה מחזירה לנו המדינה?

חשוב לציבור הישראלי: "בהתחלה, לפני כמה חודשים, הציבור היה בפאניקה ובהיסטריה כאשר כלליהתיקשורת דיווחו על אותם חולים שזקוקים לטיפול רפואי רק בחול'ל. זה היה נושא די חדש, וכל אדם ממוצע קיבל את העובדות בצורה קשה. באותה תקופה אפשר לומר שהציבור תרם ביד רחבה לעניין. כיום הציבור רדום, עייף, ואדיש לכל אותם מיקרים כמוני."

אותה אדישות אני מרגיש גם מצד כלליהתיקשורת בהתייחסותם לנושא. כיום בקושי רב העיתונות, הרדיו והטלוויזיה מזכירים את המיקרה שלי. העם והציבור הישראלי נשחק ושכח אותנו, את החיים היקרים שלנו. המדינה תובעת מהבנים שלה, תילחמו למען המולדת, תקריבו את חייהם למענה, כפי שאבי, אחי ואני תרמנו. אבל היא שכחה את חובותיה לבניה."

עודד רכטמן.

צילום: ציון צפריר

מרגיש את האבסורד שביחסה של המדינה כלפי כספי התרומות. "כידוע, האוצר ומשרדהבריאות לא משתתפים מבחינה כספית בהוצאות החולים, אך הם דואגים לגבות מהכספים הללו מס בשיעור של 16%. קשה להאמין שקיים דבר כזה: "הנה הפירוט: 1% על רכישת מט"ב, 15% על החולה שנשלח לחול'ל חייב בשלם במטבע זר, ועוד 15% היטל על יבוא שרותים" — כשהכוונה היא לר"פוי."

לא מספיק שהם אינם עוזרים, הם מענישים את החולה. למשל, שלחנו את מר חנשווילי מנהריה להשתלת כבד בפייטסבורג שבאמריקה. אספנו ע"בורו מתרומות ציבוריות סכום בשווי של 135 אלף דולר אמריקאיים. לקראת נסיעתו היינו חייבים לציידו במט"ב מקומי, וכך קרה ששילמנו לקופת אוצר המדינה 21,700 דולרים."

אלי ג'ורג'יה מעוניין להעביר מסר

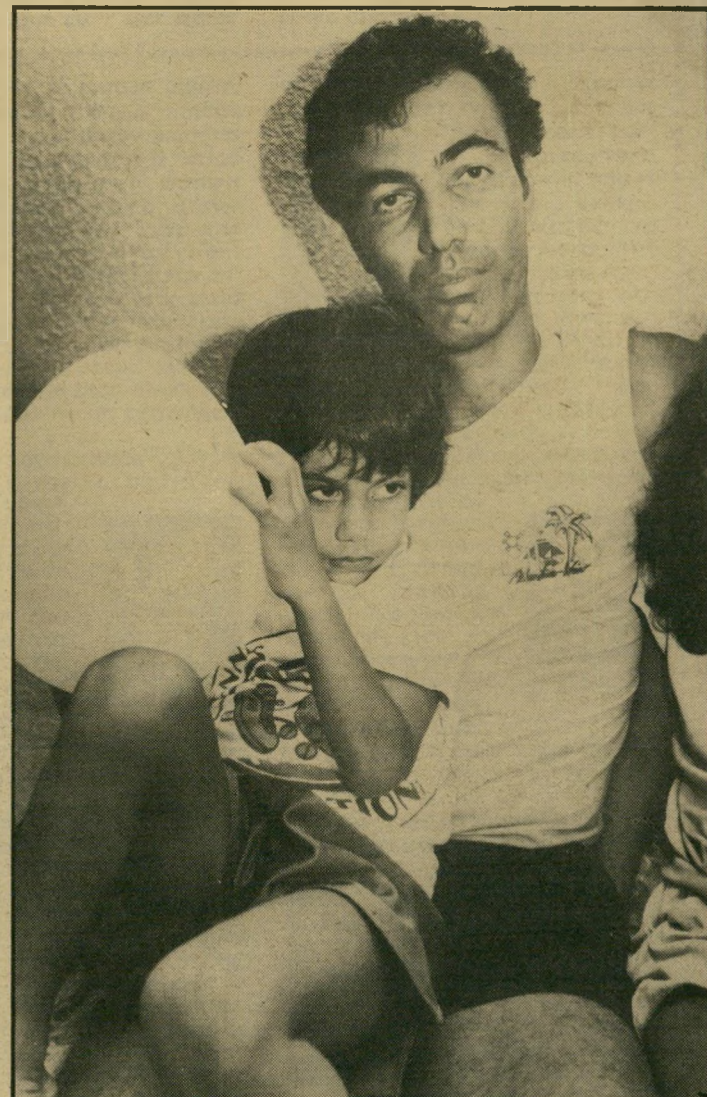
ובהתרגשות רבה, אמרה כי "עם כל הרצון הטוב שלנו, קשה לי להאמין כי בעתיד נצליח לכסות את כמות ודחיפות המיקרים הרפואיים שפונים אלינו. אסור לשכוח שהמיקרים מתרבים מיום ליום ויקרים מאוד. הנושא הזה חייב להתמסר לגוף ציבורי או ממלכתי, שיענה על הדרישות הרפואיות הללו. הנרשא החשוב הזה דורש תחיקה, ועלייך השתלות יהיה ממוסד ומאורגן. חקיקה מסוג זה היא למעשה נתינה בתוקף זכות של החולה המקבל, וכך זה יענה על כל בעיית ההשפלה ופגיעה בגאווותם של אותם חולים ויתרום לכך ש"חולים יילכו בראש מורם."

ציבור רדום ואדיש

רצל ברוק, בעלה של נחמה, המרשמש כמנהלהכספים באגודה,

מישפחת ג'ורג'יה: שושנה, מיטל, אלי ואופיר. אבא שלהם אולי לא יחזור."

ג'ורג'יה ובנו אופיר. המדינה שכחה אותי."

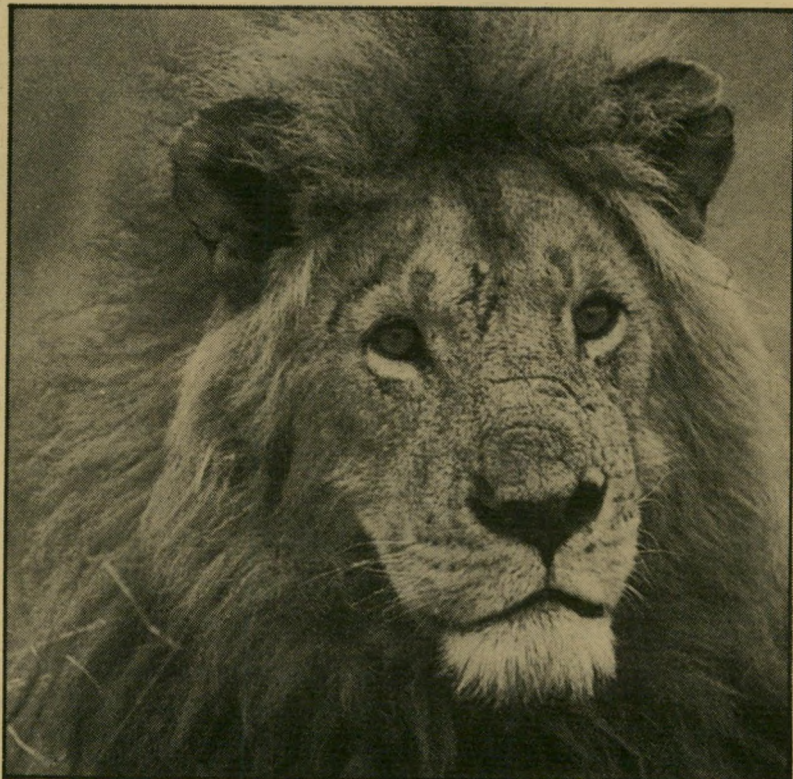

מרים
בנימיני

מזל החדש:

אריה בין אריה לבתולה

כאן היתה השוואה בין שני אנשים בעלי מזל שונה. מעניין מה חשים כולם כשהשמש נמצאת במזל אריה, ומה השינוי העובר על כל אחד כשהשמש נמצאת במעבר לקרואת מזל בתולה. כשהשמש במזל אריה (בין ה-24 ביולי עד ה-23 באוגוסט) הקיץ בעיצומו. הסמפטרורה החמה מאפינת את שלישית מזל אריה –

הימים הם ימים שבין מזל אריה למזל בתולה, וכבר מתחילים להרגיש שינוי באווירה. כשהשמש נמצאת במזל אריה, מצב-הרוח שונה מזה שיבוא כשהשמש תימצא במזל בתולה. לשם השוואה אפשר פשוט לדמיין איזה אדם מייצג מזל אריה, וכמה שונה ממנו זה הנולד במזל בתולה. כמעט דבר והיפוכו. כחושבים על בן מזל אריה – מצטיירת דמות שלישית, בעל גאווה, שימחת-חיים, רוחב-לב, חוס, העזה, הרבה עוצמה. יכולת להלחם, לעודד ולהמריץ את החלש, ולעזור לו להתקדם תוך אמונה שהוא מסוגל להגיע. כל סביבתו של בן מזל אריה מושפעת מאישיותו המיוחדת.

לעומתו, בן מזל בתולה הוא בראש וראשונה אדם מעשי, מפוכח, מדקדק בפרטים. בעל ביקורת עצמית חזקה. אינו מרשה לעצמו את המותרות של היתפסות לאשליות. הוא דייקן וקפדן, בעל היגיון, שכלי-סדר ויכולת אנליטית מעולה. הוא מסור לעבודתו, חרוץ, מוכן לשרת את הזולת ואינו חס על עצמו. הוא אינו אוהב להתבלט בחברה. הצניעות והענווה טבועות לו. הוא מקפיד לשמור על פרטיותו ומשתדל שאנשים לא יתקרבו אליו כדי שלא יוכלו לבקר את הצד הרגיש באישיותו. כמו שמכירים את האריה כמזל מוחצן, כך מכירים את הבתולה כביישן, סגור ומופנם.

עצומה, והנכונות לתרום היתה מעל ומעבר למצופה. גם שניים מהמנחים העיקריים של המיבצע היו בני מזל בתולה – חיים יבין, שהנחה את הערב בירושלים, ומני פאר, שהדגים את התלאביבים ביכולתו להוציא מהם תרומות בסדר גודל שקרוב

השמש. זהו הזמן שאנשים מרשים לעצמם להיות יותר עליונים, חברותיים וחמימים. הכבוד זה הדבר החשוב ביותר. מי שכבודו נפגע בתקופה זו לא יעבור על כך בשתיקה, אם בחיו הפרטיים או בפומבי. אנשי-ציבור יכולים להפתיע את הסיבה בתגובתם, ולהחליט החלטות שאינן

השבוע מתאים לבילוי חופשות ולפגישות עם ידידים. סלאים, המרגשים צורך לה" תחיל בהרפתקה חד" שה, יוכלו להרשות ל" עצמם להתמסר למה שלבים יוצא אליו. אלה המחפשים להם בן-זוג או בת-זוג, יוכלו להיות כח השבוע שיש להם הצלחה גדולה מהרגיל. בכל מקום, שאלי יגיעו הסלאים, קשה יהיה ל" התעלם מהם. ולא להבי" חין בשימחה ובציפייה שקורנת מהם בתקו" פה זו. במקום העבודה אל תשנו הרגלים.

שורים זקוקים למנוחה. אחרי תקופה של מ" תח ומאמץ עליהם לשנות מההרגלים הקבו" עים. חופשה בעיר אחר" רת תשפר את מצב"ה" רוח. תביא לחידוש המ" רץ. על מרידה מכאיבה מבר-זוג קרוב תפוצו מ" הר. בתוך שבוע עד שבו" עים יימצא משהו א" חד, שימלא את זמנכם ואת מחשבותיכם. סכום כסף גדול עשוי להגיע ולהפתיע אתכם – נסו לשמור עליו למשך שלושה חודשים. דחו את תוכניתכם לרכוש חפצים חדשים לבית.

המתח והחששות שהיו מנת חלקכם בשבו" עות האחרונים הולכים ונעלמים. המשימות הושלמו. אנשים מערי" כים את הביצוע המעו" לה של הפרויקט של" קחתם על עצמכם. ב" סוף השבוע תרגישו צו" רץ לנוח יומיים בבית" כם ולהימצא בקרב בני" המישימה. לאחר מכן צפויה נסיעה קצרה או טיול מהנה. כמו כן צפו" יות היכרות חדשות שיוסיפו הנאה וסיפוק לתקופה המתקרבת עתה. צמויות כמה הפתעות בשטח הפנינטי.

לוודאי לא חשבו עליו מראש. השמש באריה הביאה את האנשים להשתתף בכל ליבם וליהנות מעצם הנהיגה. במזל אריה אנשים מרגשים צורך לצאת לטיולים ולחופשות ומרבים בבילויים מחוץ לבית. אנשים שבדרך-כלל רגילים להתכנס בתוך עצמם ואינם אוהבים לעזוב את ביתם, מוצאים את עצמם במקומות ציבוריים, בתי-קפה, מוסדות, דיסקוטקים ומופעי-ספורט ובידור שונים.

בעולם הפוליטי יש יותר קונפליקטים בין המנהיגים. יותר אנשים מנסים להתקרב לצמרת. פוליטיקאים מתכננים שותפויות חדשות, ומתכננים להילחם על קידום הפוליטי, או על עלייתם לשלטון. אך מי שעומד במצב יציב יותר, הוא זה שמצליח להישאר במקומו. אי-אפשר להפילו או לערער על סמכותו בתקופה שבה השמש נמצאת במזל אריה.

כשהשמש מתקרבת למזל בתולה, האווירה משתנה. החגיגות, הפסטיבלים והשעשועים מפנים מקומם לפעילויות רציניות יותר. הכבוד של האריה מתאחד עם הדייקנות של מזל בתולה, מה שעוזר במיוחד להתקדמות אישית. ההישגים שהושגו כשהשמש היתה באריה, מונחים על השולחן ועוברים ניתוח קפדני ומפורט. כבר אין סומכים יותר על המזל, ומתכננים תוכניות לטווח ארוך כשכל פרט ופרט הופך להיות חשוב במידה שווה.

מי שועסק בעבודה שצריכה דיוק, נהנה במיוחד מהאווירה ומצליח לבצע את הדרוש. אנשים שהגזימו באכילה של מזון משובח במיסעדות ובמלונות בתקופת האריה, חשים את התוצאות. או שנוספו להם קילוגרמים שאינם רצויים או שבטנם גורמת להם לבעיות. בתקופה שבה השמש מתקרבת לבתולה, כבר מרגישים צורך לפתוח בדיאטות שונות. אם להרזיה או מטעמי בריאות. הצימוחונים והטיבעונים מרגישים בתקופה זו יותר מבכל זמן אחר, שתורתם היא הצודקת והנכונה ומשפיעים על סביבתם לנהוג כמותם.

אלה שלא הקפידו מה הם קונים וביזבזו כספים על דבריי-מותרות, נעשים זהירים מאוד. כל קניה מחושבת מראש. כשהדש מושם על בדיקה וחיפוש של הטוב ביותר במקום הזול ביותר.

זוהי תקופה של עבודה מאומצת במיוחד. אתם חשים שהאנרגיה שופעת, וההספק גדול מתמיד. תפקידים רבים מוטלים עליכם וקצת קשה להתארגן בקצב הנדרש. מבחינה בריאותית המצב יותר טוב, אך קיימת רגישות בבריכם, ידידים מה" עבר יבואו לבקר בימים הקרובים וינסו לחדש את הקשרים. שיחת ט" לפון תביא למפנה ב" חייכם. המצב הכספי משתפר, ותוכלו להר" שות לעצמכם לבקש העלאה במשכורתכם.

תחום הקאריירה מעסיק אתכם למעלה מן הרגיל בתקופה זו. אפשרויות לקידום נפת" חות לפניכם. גלו עירוניות, חבל להחמיץ את ההז" דמוניות. כעת אתם נוכ" חים לדעת שהתוכניות שתכננתם משתנות. א" לה מבינים שהיו בטור" חים במקום עבודתם, ימצאו את עצמם מת" לבטים בקשר לאפשרו" יות קידום בעיסוק שונה ובמקום אחר. כדאי לה" עז ולנסות את החדש. שם צפויה לכם הצלחה גדולה. בני עקרב הרווקים צפו לרומן רציני.

כדאי לכם להתכונן לגל מחדש של שינויים. חלקם בלתי צפויים ואחרים מתוכננים מ" ראש. במיסגרת השינו" יים שצפויים אותם מ" ראש. עלולות לצוץ הפ" תעות. הצטרפו לגייס" את התושיה שבה ניח" תם, ויחד עם המזל ש" מלווה אתכם תמיד, תוכלו להתגבר גם על קשיים. הצעות עבודה חדשות דורשות בדיקה יסודית, גם של אנשי מקצוע. אנשים המעמידים מני ידידים עלולים להטעות אתכם ולחתור תחתכם.

אחרי תקופה של חשבון-נפש והתלבטויות קשות באשר לעתיד, מתחילים כבר לראות את האור בקצה המנה" רה. יחסים עם ידידים או עם בני הזוג שהיו די מעוררים לאחרונה ישתנו. מצב הכוכבים מראה שרצוי לשמור על קשרים קבועים ומוכ" רים. אלה יוסיפו ביט" חון. המשך יחסים אלה יקנה לכם שליטה על ברזאוג למרות שעד ע" תה מצב כזה היה בלתי-מתקבל על הדעת. נסיעה קצרה תביא לשינוי בחיי האהבה.

דליים ששהו מחוץ לביתם חוזרים לסביב" תם הקבועה, לשיגרת העבודה והמישימה. יתברר לכם שלא קל לחזור ולהתגלגל למה ש" היה עד עתה מובן מא" ליו. החוויות החזקות שעברתם משאירות אתכם בהרגשה מוזרה. המצב הטוב ביותר מ" שהיח הוא יציאה לחופ" שיהיח עם בן-הזוג. יו" מייס-שלושה יספקו אתכם. יתברר שהמ" קום שבו אתם מרגישים באמת טוב הוא מקום העבודה. צפו לשיחה עם הבוס.

המאמצים הרבים שהשקעתם לאחרונה במ" קום העבודה נושאים פרי, ומוכיחים שהמ" אמץ היה כדאי. הפת" עות בתחום זה שימחו אתכם וימריצו להרחיב את הפרויקט שבו הת" חלתם. כעת תוכלו ל" צאת לחופשה ולבילויים עם בני המישימה. היכ" רויות חדשות צפויות ב" מקום שבו אתם עוב" דים, קשר חדש עשוי ל" התפתח אך רצוי להימ" נע מלהיסחף להתלהבות מוגזמת. סערת רגשות בסוף השבוע תביא לאכזבה קשה.

נדי
21 בדצמבר - 19 בינואר

דלי
20 בינואר - 18 בפברואר

דגים
19 בפברואר - 20 במרץ

תאומים
21 בפברואר - 22 באפריל

עקרב
22 באפריל - 22 במאי

קשת
23 במאי - 20 ביוני

סרטן
21 ביוני - 20 ביולי

אריה
21 ביולי - 21 באוגוסט

בתולה
22 באוגוסט - 22 בספטמבר

טלה
21 במרץ - 20 באפריל

שור
21 באפריל - 20 במאי

תאומים
21 ביוני - 20 ביולי

לפני עשרים שנה קירה מורטובה בתפקיד הראשי ב"סרט שביימה בעצמה ב-1967, פגי שות חטופות. היא גילמה דמות של מפקחת בניה, שניהלה מערכת יחסים עם משורר חסר-מנוחה, אותו גילם הזמר המנוח ולאדימיר ויסוצקי.

לעשות אילו רק נתנו לה לבנים סרטים!

יבלות רגישות

מיקרה מורטובה יכול לשמש דוגמה ומופת למה שציינ את גורלם של בימאים בני דורה עד לפני זמן קצר. היא נולדה ב-1934. את סרטה הראשון, פגישות חטופות, עשתה ב-1967, אחרי ששלוש שנים לפני כן התחלקה בכותרות היוצרים עם מר א' מורטוב, אז בעלה, כלחם חוקני.

הממשלה לא אהבה ביותר את פגישות חטופות, ומסיבות טובות מאוד: בסרט היא מתארת כיצד בעלי השררה בחברה הסובייטית מעסיקים משרתים בצורה המסורתית והבורגנית המובהקת ביותר; כיצד קבלני-בניין מרמים את לקוחותיהם בדיוק כמו בני-מינס במערב; מים זורמים בברזי-הידרה אינם אלא מותרות, שרק מתי מעט יכולים להרשות לעצמם — ועוד תופעות לא נעימות, השמות ללעג ולקלס את החברה הסוציאליסטית השווינונית-כביכול.

הסרט לא נאסר מייד, אלא אחרי ששישה עותקים ממנו הורפסו. אך הקהל הרוסי הרחב לא הצליח לראותו,

לאסנוסוט" (הפשרה) — מילה כה פשוטה לאירועים מדהימים. כמה זמן תימשך התופעה?

בינתיים חוגגים בפסטיבלי הסרטים. כל פסטיבל והתגלית שלו — סרטים גאונים, "אסורים" שעד כה סיפרו עליהם רק בלחישות, של בימאים שהיו מוקצים מחמת מיאוס כמולדתם וידיהם נכבלי, כמו אלם קלימוב ואלכסיי גרמן. פיתאום נהפך הגלגל, ומי שהיו אסורים יוצאים מפאילה לאור גדול.

קלימוב (ובואו ראה, פרידה ממטטורה) עומד היום בראש התעשייה הסובייטית. גרמו (תחנת גבול, ידידי איוון לפשין) בא בראש מישלחת ברית-המועצות לפסטיבל בלגרה, ולא הפסיק להפציר בעיתונאים: "בקשו לראות את הסרטים של קירה מורטובה. אני לא סובל את האשה הזאת, אבל היא עשתה סרטים נהדרים".

האשה הזאת, קטנת-קומה, אדומת-שיער ובעלת גומות-יחן המורות, תהיה בליהפסק התגלית העיקרית של השנה הבאה בכל הסינמטקים ובכל הפסטיבלים הגדולים. לפני חודש, בפסטיבל פסארו, יצאה לראשונה מברית-המועצות, ושם במסגרת פסטיבל לסירטי מיוחד-אירופה גילו אותה לראשונה במערב. שבועיים אחר

שנה, היא עדיין תמהה: "איוו סיבות מצאו להם? אף אחד לא העז לומר לי מה בעצם לא בסדר. אבל רק רמזו במעורפל — לא קונסטרוקטיבי. בורגני, שולי. סיבה ממשית? אין". שמונה שנים תמימות חלפו, עד שניתן לה להתקרב שוב לאחד האולפנים. אבל גם לדעת את העולם הרחב נגזז, והיום מכינים עותקים חדשים, כדי להבטיח סוף-סוף את

מורטובה זה היה מיבחן ארוך ומייגע של סבלנות וסובלנות. "יותר משהיה לי צורך בקהל שיראה את הסרטים שלי, היה לי רחף עמוק לעשות אותם. אבל אחרי שהסרט הרביעי שלי נאסר, איברתי את השליטה בעצמי. התחלתי לכתוב מיכתבים לכל אדם שהיכרתי, לכל רשות, לכל פקיד. אבל, כמובן, מעולם לא קיבלתי תשובה".

סינדרלה חברית-המועצות

סרט מתחר למיטו

אורח חיים כזה רש ממנה הבלג בלתי רגילה ולפעמים גם דרט פעולה בלתי-מקובלות. היא זוכרת

בינתיים קיימה את עצמה מעבודתה במוסאון, בעזרה ליוצרים אחרים בכתיבת תסריטים, ומהרצאות במועדוני-קולנוע.

הפצתו. כשפסטיבל לוקארנו ביקש לקבל את הסרט להקרנה, נענה שהזמר הנחוש להרפסת עותק חדש עדיין לא מצוי במעבדות.

היום בראש צוות השופטים בלוקארנו מנהלת מסיבת-עיתונאים ומנ"סה להסביר את חוסר ההגיון שאפיין את האיסורים שהוטלו בעבר על סרטיה. כל מי שראה את סרטיה דימיין לעצמו מה היתה האשה הזאת מסוגלת לעשות אילו נתנו לה לעבוד ולבנים סרטים נוספים.

המועדונים האלה, אלפים מהם פוזרים בכל רחבי ברית-המועצות, עשו הכל במחתרת כדי לשמר את סרטיה. מועדוני-קולנוע מסוג זה יכולים לבקש להציג בהם כל עותק של סרט המצוי בארכיון-המדינה, ואם זה מסרב — עליו להמציא להם סיבה מדוע סירב. בכל פעם כשמנהלי הארכיון התקשו להמציא סיבה לסירובם, נמצא

עוד ארבע שנים נפשו, ומורטובה קיבלה רשות לחזור לאולפנים בעיר הולדתה, אודסה — רק כשתואיל בטובה לשכוח מקימום של תסריטים בני-זמננו ותתרכז בחומר קלאסי. היא הסכימה, אומנם לא ברצון רב, לטפל בסיפור ריאליסטי של הסופר קורלנקו על קיפוח ואיצדק כלפי העניים בזמנים שלפני המהפכה.

הפעם, האולפן אפילו לא חיכה עד שאסיים את הסרט. במשך הצילומים כבר היו רטינות שאני נוטה להתייחס

פרידות ארוכות זניידה סארקו בתפקיד מתורגמנית ש בנה המתבגר מנסה להשתחרר משתלטות. קירה מורטובה לברר. אך רמזו לה שהוא "זעיר-בורגני מזלי ממש מדוע נאסר סרטה להקרנה. זעיר-בורגני מזלי

עדנה פיינרו מדוחת מכסטיבל הסרטים הבינלאומי בלוקארנו: התגלית המכתיעה היתה קירה מורטובה, שיצירותיה נגנזו במולדתה במשך 18 שנים

למציאות בחומרה רבה מדי, ושעלי לרכך את המסר". לעומת סרטיה הקודמים, שנשארו על המדפים בשלמותם, הסרט הזה, ילדי קומת הקרקע, סורס במשך ההפקה, קטעים רבים, החיוניים להבנת המתרחש בו, אבדו לעד. אין מתקיים יוצר סרטים שידיו כפותות, ממה הוא חי? איך הוא שורד כשכל עבודתו נקברת מתחת לערימות של תירוצים וסיבות מצוצות מן האצבע, ולעיתים בלי לקבל נימוקים משמעותיים או הסברים כלל? לגבי

אבמערב לא ידעו כלל על קיומו. סרטה השני, ארבע שנים אחר-כך, לוט במסתורין עד עצם היום הזה כאשר לסיבת איסורו הטוטאלי. פרידות ארוכות הוא סיפור פשוט על יחסים בין אם לבנה המתבגר, שאינו יכול לשאת עוד את התנהגותה השתלטנית והרכושנית כלפיו. הסרט כנראה דרך על יבלות רגישות מאוד, הוסר מייד ממעגל ההפצה שלו, הושם על מדף נשכח מן העולם. מורטובה ניסתה לשווא לברר את סיבת האיסור. אפילו היום, אחרי 16

כך נפגשנו בלוקארנו, שם היתה בראש חבר השופטים. הפסטיבל מציג שנים מסרטיה כמחווה מיוחדת. אחד מהם ראיתי בברלין השנה, עותק לא רישמי שהגיע ברד-לא-דרך ממזרח-ברלין. נייריוק מתכננת רטרופקטיבה של סרטיה (אין הרבה, רק ארבעה). וכל מה שאפשר היה לומר על שני הסרטים שלה, שהוצגו לצידה של רטרוס-פקטיבה מנכבדי 40 שנות פסטיבל לוקארנו — והיו ביניהם מציירות המופת של העולם — היה-אלוהים אריים, מה היתה האשה הזאת יכולה

נעמי
רון

מקום בלב

"אני רווק בן 26 וחצי" הוא מתחיל מעניין, חשכתי שאחרי גיל מסוים לא תורחים להדגיש את ה"חצי". הוא נאה מאוד, לדבריו, רגיש, גובה 1.70 מטר, מגדיר את עצמו כ"איכותי" וטוען שיש לו הרבה מקום בלב. הוא מחפש אותך — נשמה טובה, יפה, חטובה, איכותית, שיוודעת לקבל, ויחד עם זאת להעניק חום. מה שמעניין אותו זה קשר "עמוק ואמיתי, מכל הלב". רצוי לציין מיספירטלפון. הוא בת"ר 31071, תל-אביב.

לא באשמתה

(1/87) מגדירה את עצמה כ"רווקה שלא באשמתה". היא בת 31, נאה, בהירת-שיער, מתולתלת, גובה 1.67 מטר, ובאופן כללי אומרים לה שהיא נראית טוב.

היא מציגת שהיא "מזל אריה עם אופק עקרב", מה שמוכיח על התעניינות יסודית בנושא, ומודיעה שהיא בשלה לקשר רציני. פרטים נוספים: רגיש, סולידית, שקטה, אוהבת קיץ, שמש וים ("קשה לי בחורף").

היא מספרת על סדנה שאותה עברה, הנקראת אי-אם העוסקת בפתיחות ובהקשבה לאחרים, מלמדת את הבנאדם להכיר את עצמו, לתת לדברים שאתה לא אוהב בעצמך לצוף למעלה, ולנסות לשנות את הלא-אוהב. בקיצור, נראה שיש על מה לדבר איתה. אותך היא מעדיפה עם שימחת חיים, אהבת טיולים וטבע, רומנטיקה, רגישות, לקיחת דברים בקלות, לא בכבוד רב מדי.

"אין לי מושג בסכס, כי תמיד הייתי נשואה" (השחקנית ז'אז' גאבור).

להירדם על שטיח

"אני בכלל לא שמן, לא גבוה, אבל גם לא ננסון", מתחיל (2/87), "עניינים ירוקות, 31 שנה, רגישות, כח-סכל, פתיחות, רומנטיות, קצת תיסכולים. אחרי שמערכבים יוצא אדם שטוב לו בחיי.

"אני מנהל-אחזקה של מיפעל, אוהב ים, סוסים, ציור, כבר הייתי פעם ברכנות, אבל רק כמעט. שבועיים לפני החתונה התחרטתי. גיליתי את הבנאדם שאיתו אני הולך לבלות את שארית חיי, ומה שגיליתי לא מצא חן בעיניי, אז מוטב להסתלק לפני החתונה מאשר אחריה, לא?"

המתכון הנ"ל מחפש "גברת שקטה, אבל קצת רעשנית, עדינה ורכה, אבל גם קצת שובבית, עם ראש טוב, אוהבת בית וגם חברה, יודעת להירדם על שטיח ולצאת משיגרה לספונטאניות; אינטליגנטית, פתוחה, נאה, מי יודע, אולי יהיה בינינו ניצוץ?"

מושכת ויפה

היא רווקה בת 26 מבני-ברק, אבל איננה רתיה. שיער חום-שחטני, עיניים ירוקות, גובה 1.70 מטר, טיפוס ספורטיבי, שוחה המון, אומרים לה שהיא מושכת ויפה. עובדת כפקידה בבנק, מאוד אוהבת את החיים, לבלות, לראות סרטים והצגות, וללכת גם לערבי-תרבות.

גסטרונומיה זה הצד החזק שלה — אוהבת כל מה שקשור באוכל: לאכול במיסעדות, לבשל אוכל סיני ואיטלקי, ולקצוץ מחמאות על כישוריה, אבל עם כל אהבת-האוכל, היא מבטיחה, היא לא שמנה.

היא מחפשת אותך — נאה, גבוה, בין 26 ל-36, ספורטיבי, רוצה שתאהב פחות או יותר מה שהיא אוהבת, כדי שלא ישעמם לך ביוזם. היא מציעה ידירות עם אופציה למטרה רצינית. אתי מנצור, ז'בוטינסקי 135, בני-ברק 51253.

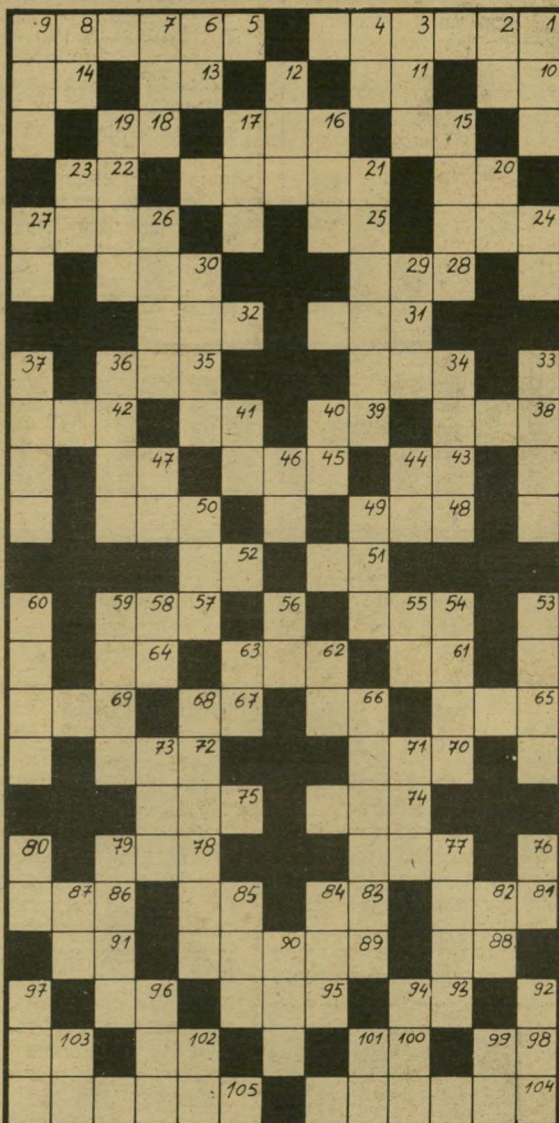
ללכוד בעל — זו אמונת. להח- זיק בו — עבודה" (הסופרת סימון דה-בובאר).

עדינה בגוף ובנפש

היא רווקה בת 37, המרגישה שהגיע סוף-סוף הזמן לחשוב ברצינות על הקמת מישפחה. היא עדינה בגוף ובנפש, אקדמאית, רגיש, התיאור של יפת-נפש מתאים לה, כלי מרכאות. היא מאוד אוהבת ילדים, אבל לא מרגישה שהיא יכולה לגדל ילד כש היא לבד. האיש שהיא מצפה לו: שיהיה קודם כל בנאדם, אחד שרוצה חברה לחיים, יודע להיות חבר, רצוי אקדמאי. מיספרה אצלי (4/87).

2608

תשבץ העולם הזה

מאונך

(1) נפתל, לא ישר; (5) צמח בעל פרחים נותני ריח הפונים לצד השמש; (10) עם 2 מאונך = רקור; (11) שליח צבור; (13) שיירת אניות; (14) יטיף, יזיל; (15) צונן; (16) חיק הבגד; (18) מים לרוויה; (20) רפה; (21) צבע שני, והורית; (22) מכשף; (24) אנוכי (לטינית); (25) חלף, עבר; (26) חוזה בכוכבים; (28) משקה משי כר; (30) מלכות; (31) צעד בגאי ווה; (32) מדרך כף רגל; (34) כינוי לבעל אחוז (ח); (35) זעק; (38) תאנת חוזה; (39) קריאת השתקה; (41) אחר ממני הלטאות; (42) שחל; (43) נמצא; (45) עוות; (47) לוח בקרה אלקטרוני; (48) תשר קה עיה; (50) הבל וריק; (51) מילת שלילה; (52) פרי כטרם הבשיל די צרכו; (54) מקום ריק; (57) מעצור; (61) מספיק; (62) שמש; (64) ענן; (65) ראש מלה בהוראת — חרש; (66) אויב; (67) אצטבא; (69) ז'קט; (70) זרם, שטף; (72) גבר לא נשוי; (74) שביחה, קלקול; (76) עוף טרף; (77) מי שאינו שולט באחת מידיו; (78) פעמון, מצילה; (81) נס; (83) יחידת הספק חשמל; (85) אבי שושלתנו; (86) מעיל ומעיי לה; (88) ברח; (89) ככל ברול; (91) ירא; (93) ידיד; (95) מספר בלתי זוגי; (96) ילדה של אמא ואבא; (98) אריג בוך לבן; (100) עבר; (102) מחפש; (103) שור לא מסורס; (104) חדר מזווה; (105) לסרוגני.

מאונך

(1) אסופה, קובץ; (2) ראה 10 מאונך; (3) טיפ; (4) קצה הקוץ; (6) קליפת גרגרי תבואה; (7) מיץ פרי; (8) קריאת צער; (9) עטרה; (12) כוח, עוז; (15) נוקשה; (16) עבר את הגבול; (17) אומר, בטוי; (18) עם 26 מאונך = קיץ; (20) סימן; (21) קבוץ בנגב הצפוני; (23) ערף; (24) סופר אידי שחי בארץ (ש"מ); (26) ראה 18 מאונך; (27) דבר סתר; (29) תכנית מפל" גה; (30) פתור, גלה נסתרות; (33) קונפוטנטציה; (34) ספל עם ירית; (36) איש צבא; (37) פרי בראשית הקיץ; (40) תולעת קטנה; (41) ענף תמרים; (44) ששה סדרי משנה; (46) מטבע ישראלי שעבר זמנו; (47) שחה על פני המים; (49) תחינה, תפילה; (50) לא בכוחנה

קרחת מצד הפנים; (80) אחד מ"ב השבטים; (82) יסוד התורשה כי גוף; (84) החלק הרחב של העלה; (85) מטה; (87) קבוץ בדרום; (90) חפץ, דרישה; (92) פתיחה לרוי; (94) שלטון נוקשה; (96) ברור; (97) עיר; (99) מתנה; (101) לא עוד; (102) גבעה שהתהוותה על עיי חרבות; (103) מספר אמריקני בעל "הרציחות מרח' מורג".

מיוחדת; (53) סופר; (54) דברי נאצה; (55) איבר כחי; (56) חי במקום; (58) פה הבהמה; (59) ידיעות מהירות וקצרות; (60) אבי עלובי החיים" (ש"מ); (62) אבי הבעל; (63) זו מהדרך; (66) מהיר חימה (3,3); (68) מנסרה השוברת קרני אור; (71) ישוב בדוי בדרום; (73) סמכות לבטל החלטה; (76) כטרם; (77) האגוז הקטן; (79)

אבינו ייאי

נער הטבע

מה שהכי מעניין אותו בחיים זה פיתוח הכושר הגופני. חיטוב השרירים וכל סוגי הריקוד. זהו אייל שמי, בן 28, בעל סטודיו למחול (17 מורים, 850 תלמידים) ברמת-גן. והוא באמת מהווה דוגמה טובה למי שבאים אליו כדי להתנועע ולעבוד על גופם.

אייל, מתולתלת וירוק-עיניים, למד את המיקצוע בארצות-הב"רית, והוא נוהג לנסוע אחת ל-חודש-חודשיים ללונדון או ל-לוס-אנג'לס, כדי להשתלם ול-התעדכן.

הבחור שומר על כושר גם בעז-רת תזונה נכונה — במיקרה שלו, טיבענות. הוא גם נוהג לצום יום בחודש, "כדי לנקות את הגוף". זה לא חוכמה ללכת לסופר-מרקט, לקחת מכל הבא ליד ו-אחר-כך לטרוף שניצל עם צ'יפס. הוא מעביר מסר. "נאחזו קוראים לזה ג'אנק-פוד, אוכל-זבל. אני שים אוכלים את זה ואחר-כך מתמלאים שכואב להם מה וכואב להם שם". הוא לא מרשה לעשן בסטודיו, והצליח לגמול מעישון את מרבית המדריכים.

אייל שמי אוהב לארח חברים לארוחה טיבעונית בדירת-הגג המטופחת שלו — הרבה צימחיה ירוקה, כורסות רכות, שולחן-אוכל גדול ל-12 איש, האשה-של-חיי, הוא מאמין, תאהב את אורח-החיים המיוחד שלו, ותהיה שילוב מוצלח של עקרת-בית ואשת-קריירה.

אייל שמי
לצום פעם בחודש

תן טרמפ לחייל

איתן עמיהי הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272, טל. 5-6-790114

בשמירה על בריאותך ורכושך

מדונה: אם היא אומרת

לפני ארבע שנים היה השם מדונה אלמוני, יהא לא אמר כלום לאיש. היא הייתה דוגמנית יעירות לא מצליחה במיוחד, אחת מני רבות שמחפשות אחר התהילה. אבל שלא כמו אצל רבות, התהילה הגיעה — ובגדול. בתוך ארבע שנים מכרה מדונה 15 מיליון תקליטים, הוציאה 10 תקליטונים ועתה היא מככבת בסרט חדש: מי הנערה הזו? עם הסרט יצא גם תקליט של שיר הסרט, וגם בו יש למדונה חלק. מדונה על התקליט: „אני רוצה שהמוסיקה בסרט תעמוד בפני עצמה, כמוסיקה טובה ולא תשמש רק כמוסיקת רקע. השירים הם לא בהכרח על הסרט, ויש בהם רוח כובשת“. דיברי מדונה. ואם מדונה אומרת, מנאחננו שנתווכח איתה?

מיק הקנל: תיסרוקת מהפלמ"ד

הבחורצ"ק שבתמונה הוא מיק הקנל, סולן להקת סימפלי רד („פשוט אדום“) שהוציאה באחרונה תקליט מצויין בשם גבר ואשה. אבל לא על התקליט נדבר כ עס על מיק, בעצם לא עליו אלא על התיסרוקת שלו: שיער קצר־קוצר מאחור ובכורית ארוכה שנופלת על המצח מלפנים. כל הסיפור הזה הוא בצבע אדום ובכעברית פשוטה: ג'ינג'י. התיסרוקת הזו, מסתבר, מצאה חן בעיני נעורות ישראל, וברחובות תל־אביב אפשר לראות בנות רבות בעלות ראשים אדומים כאלה. מי שחשקה נפשו בתיסרוקת הזו, והוא לא בטוח שהספר שלו בקיא במוסיקה עכשווית ומכיר את סימפלי רד, שיקח את התמונה הזו ויביא אותה למיספרה. אחת מהנערות שהסתפרה כך קוראת לתיספורת הזו „תיספורת פלמ"חניק" גם, להם היו בלוריות כאלה, היא מסבירה. אלא שהם לא צבעו את השיער באדום

מה קרה בפתח־תיקווה?

אני לא מבין את אותם האומרים שלקראו יותר מעיתון יומי אחר זה משעמם. נכון שמפאת גודלה המיוערי של ארצנו כותבים שלושת הצהרונים את אותן ידיעות, אבל זה עדיין לא אומר שהם זהים.

הנה, בחדשות מתאריך 13.8.87 מר" פיעה תחת הכותרת: „שני נערים נר" קרו בידי נער". הידיעה: „שני צעירים בני 17, שטיילו אתמול בלילה עם חבריהם בפתח־תיקווה, נדקרו במרכז העיר ברחוב חיים עוזר...“ הידיעה מס" פרת על־כך שארבעה נערים הלכו בר" חוב, ופיתאום נתקל אחד מהם בכתף של נער אחר. הוא התחיל לקלל, שלף סכין ודקר את שני הנערים. בידיעות של אותו היום יש כותרת אחרת: „שני נערים בני 17 נדקרו בתיגרת־סכנים“ זה כבר נשמע מעני" יין יותר. בגוף הידיעה מסופר כי „אר" בעה חברים יצאו לפתח־תיקווה, ול" פתע התחילו לריב זה עם זה (שניים נגד שניים). התיגרה פרצה ברחוב אחר" העם, והנערים אושפזו בבית־החולים השרון.

עכשיו התמונה קצת שונה. אליבא רחישות הם היו ארבעה, שרבו עם שני יים ברחוב חיים עוזר, ואילו ידיעות טוען שהם היו שניים, והמריבה היתה ככלל במקום אחר, רחוב אהר־העם. שניים רבים, מעריב ישפוט. אז דווקא למעריב השמרני והמאופק יש הכותרת הסנסציונית ביותר: „שני בני 17 נפצעו בקרב־סכנים בפתח־תיקווה“ מבשר מעריב. הפעם זה כבר קרב, לא איזה נער שהוציא סכין. מעריב טוען שהקרב היה ברחוב חיים עוזר (כמו חדשות). אבל בעניין המיספר הוא נר" טה לטובת ידיעות, שניים נגד שניים אומר מעריב.

יחד עם זאת הוא מכניס גורם חדש לתמונה. „נערים אושפזו בבית־חולים בילינסון“ טוען מעריב. שני נערים, ארבע נערות, חיים עוזר, אהר־העם, נער דקר, קרב תיגרה, בילינסון, השרון. עיר אלימה, פתח־תיקווה, שלושת קרבות־סכנים בלילה אחד.

לפתע פנה ילד קטן מבין הדי מתרחצים לאמו, הצביע על נער ערבי העובר בבריכה הסמוכה, שנצמד לגרר והביט בעיניים שחורות גדולות כי מתרחצים, ואמר לה: „אמא, תראי את הילד שעומד שם? גם הוא כטח רוצה לשחות! בואי נזמין אותו למים!“

האמא ענתה לו: „הוא ערבי, ערבים לא אוהבים לשחות“. גמרה את דבריה וצללה למים הקרירים. הילד הקטן התבונן בנער שניה נוספת, וצלל בעיקבותיה.

רציתי לומר לאמא שתגיד לילד שלה גם שהערבים נורא אוהבים ל" עכור, במיוחד ילדים ערביים. אבל היא נעלמה במים, וגם הנער הערבי חזר לעבודתו.

אסף פולוסקי ונעמי ספלמן
18 ו־16 וחצי

עצם העניין שי כרם

עצם העניין. מדור חדש. נועד לצעירים בגיל (ומותר לצעירים ברוחם). אם יש לך מה לתרום להציע, להגיד, להלל, לשבח ולשאול — כתוב ל־עצם העניין, העולם הזה, ת"ד 136, תל־אביב. בכל שבוע יוגרל תקליט חדש לגמרי בין המשתתפים מיוזמתם במדור.

שיעורים ועונשים

לשיעור, כדי שלא ייווצר מצב שתהיו בבית־הספר שמונה שעות. תקנה מיספר 4.104 אומרת: „במיק" צוע הגלמר שלוש שעות בשבוע. אין לצרף יותר משיעור אחד ביום. במיק" צוע הגלמר יותר מפעם אחת, אסור לצרף יותר משני שיעורים ביום.“ גם לגבי העונשים יש תקנון מפורט. תתפלאו בוודאי לשמוע ש„אין להר" חיק מהכיתה יותר משלושה תלמידים בשיעור.“ (תקנה מיספר 2.914). שלר" שה תלמידים הועפו מהכיתה? אתם יכולים להיות רגועים. אסור להעיף עוד.

לגבי הסילוק מהכיתה יש תקנה נוספת: „הרחקת תלמידים מהכיתה הוא עונש שיש להשתמש בו רק לאחר שננקטו כל האמצעים החינוכיים, ולא הושגו התוצאות הרצויות.“ ותקנה מיספר 2.914 אומרת: „הרחקה ליום שלם חייבת להיות בא" שור מנהל המוסד.“

לגבי מיבחרים אומרת תקנה מיספר 2.3115: „לא תיערך בשום כיתה יותר מכחינה אחת ביום, ולא יותר משלוש בשבוע.“

עוד אומרות התקנות שמורה חייב להחזיר מיבחרים בזמן מקסימלי של שבוע ימים. אין לעכב את הבחינות ומ" רב יותר. כשמחזירים את הבחינה חייבים לסמן על גוף המיבחר את ה" שגיאות בצבע שונה מזו שבו נכתבה הבחינה.

ואם כל התקנות הללו לא מנחמות אתכם, תתחילו לספור את הזמן שנותר לחופשת סוכות. עוד 45 יום מהיום. שתהיה לכם יופי של שנה!

זהו. החופש הגדול ארטיטו מס" תיים. נותרו ימים מעטים, שבהם תוכלו לשכב על החול החם, לעצום עיניים ולהתמכר לשמש המלטפת. אחר־כך, כמה שזה נשמע מרגיז ונורא ועצוב, תתחיל שנת־הלימודים. כדי לנסות ולהמתיק את הגלולה המרה, הנה כמה קטעים מהתקנון של משרד־החינוך.

רגע, לא להיבהל, מדובר הפעם בזכויות שלכם, שרובן כלל לא ידועות לכם. התקנות הללו הן חובה כלפי המורים, החייבים לנהוג לפיהם. אז ככה: תקנה מיספר 4.001 אומרת שהמיספר המקסימלי של שיעורים שניתנים ביום אחד הוא שיבעה. אם יש לכם מערכת שמונה שעות ביום, אתם יכולים לקחת את התיק, לנפנף למורה לשלום וללכת הביתה. החוק לצידכם. התקנון אומר גם שכל השיעורים יינתנו בהמשך אחד. זאת אומרת: אסור שתהיה שעה חופשית בין שיעור

נערת השבוע

איילת זימן מתגייסת השבוע לשור רות צה"ל. זו גם הסיבה למבט העצוב שבעיניה. „אני קצת חוששת“, היא אר" מרת, „אני עומדת לפני עתיד חדש ולא ידוע. כן, אני כבר יודעת מה אהיה ב" צבא. משקית־ח"ש. אני רק לא יודעת

איילת זימן מתגייסת

איפה ישבצו אותי. מקווה שבמקום מעניין.“ איילת מדברת: העיניים נשארות עצובות. אנחנו מצדינו מנסים לגרום לה לחייך, אך ללא הצלחה. מה שלא אמרנו, איך שלא דיברנו, העיניים עצובות. ואז, כשהיא אמרה „אין לי חבר כרגע“, הצענו לה שאולי דרך העיתון היא תמצא. ופה היא פרצה בצחוק מתגלגל. למזה היא לא הסכימה לספר.

עכשיו הכדור אצלכם. כתבו למערכת, אנחנו נעביר לה את המיכתבים. אולי זה מה שישאיר לה את החיוך על הפנים.

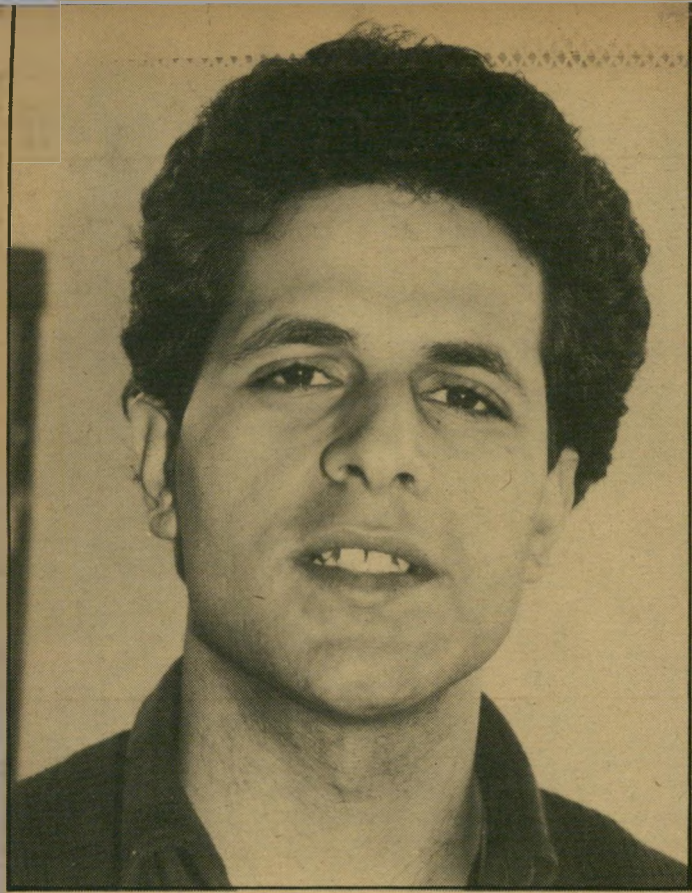
עכשיו גם בקיבוץ

יש בארץ איזה נער או נערה שלא עוסקים בדוגמנות? הנה, אפילו לקי" בוצניקים הגיעה האופנה הזו של צעי" רים מרגמים. אסף פולוסקי (18) ונעמי ספלמן (16) מקיבוץ גונן עוסקים בין שאר העבודות שלהם בקיבוץ בריגמון נעלי מאגן, נעליים שהקיבוץ שלהם מייצר.

עכשיו חסר רק שבמאה־שערים יפתחו קורס לדוגמנות. לפי הדוגמנים הצעירים, לא רחוק היום שזה יקרה.

העולם הזה 2608

מאיר וענונו, שנסע לאירופה כדי לגלות לעולם את דרך חטיפתו של אחיו, צפוי למעצר עם שובו. האישום נשמו בסוד, מתלחשים שיש כוונה אחרת

מאיר וענונו
פקודת מעצר

השניים רכשו קרנו, ציידו אותו בכל הדרוש לנסיעה ארוכה, ויצאו לדרך. הם התפרנסו ממכירת פוסטרים בערים שונות באירופה. לא היה לו קשר קבוע עם הארץ או עם הממשלה. מדי פעם היה שולח גלויות, לעיתים גם היה מקבל בחזרה אותי חיים מן הממשלה בארץ. עד שיום אחד נכנס בברלין שבי גרמניה לחנות עיתונים. עיתון ישראלי צר את עינו. הוא הביט בכתורת ולא האמין. בעמוד הראשון היתה תמונה גדולה של אחיו הגדול, מוטי. יד הגורל כיוונה, כך שאשר ראה את סיפורו של אחיו אחרי חודשים רבים שלא קרא או ראה עיתון ישראלי. אחרי זמן קצר נחת אשר בישראל ונחלץ לעזרת אחיו. הוא היה במשך תקופה הפה שלו בתיקשורת. אחר כך עזב גם מאיר את ענייניו בארצות הברית, ובא לסייע לאחיו הכלוא ולמישפחה בארץ. יש להניח ששני האחים האלה לא (המשך בעמוד 37)

יכולה להועיל לו. הוא עזב את הארץ ונסע לארצות הברית. כאשר התגייס לצנחנים, היה מאיר כבר בחו"ל.

בשנה האחרונה לשרותו הצבאי רצה אשר לנסות חיי-קבוצה. הוא הצטרף, כחיל, לקיבוץ קריית-ענבים שליד ירושלים. במשך השנים קרא הרבה ספרים על חיי הקיבוץ, החיים שם נראו לו מושכים והוא רצה לנסות. החברה והמקום מצאו חן בעיניו והוא בילה את רוב חופשותיו מהצבא בקיבוץ.

מייד אחרי שסיים את שרותו הצבאי החליט לנסוע לטייל בחו"ל. כמו שרוב בני הקיבוצים וצעירים אחרים בני גילו עשו באותה התקופה. "נסעתי קודם כל כדי לנקות את הראש. חשבתי ש"בחול" אוכל להסתדר ולעשות כסף".

בתקופה שבילה בקריית-ענבים הכיר בחורה הולנדית שעבדה בקיבוץ כמתגוררת. הומאן פרח והוא נסע אליה לעיירת מגוריה בהולנד.

יצא לאשר לראות מעט מאוד את אחיו הגדולים.

הלימודים בקריית-גת שולבו בלימודי-הוראה, והיו מעין עתודה קדם-צבאית. כשסיים, נכנס למסגרת של בחוריי-שיבות רבים מאותם הימים — לימוד בישובי-ספר תוך כדי אימונים צבאיים. אשר היה למורה ברימונה. בחופשות מבית-הספר עבר אימונים צבאיים. הטיירות ארכה חודש ימים. תקופה זאת מצאה מאוד חן בעיניו, הוא ביקש להאריך אותה בחודש נוסף. בקשתו התקבלה, והוא בילה עוד חודש בטיירות.

הפרויקט הצבאי המיוחד הזה לבני-ישיבות אורך ארבע שנים. אחרי שני תיים החליט אשר שהוא נושא את הפרויקט, לטובת שרות-סדיר רגיל. התנאי שלו היה, שיקבלו אותו ליחידת-צנחנים. באותה תקופה גם עבר עליו תהליך של עזיבת הרת, והוא הפך אסיר-לחלוצי.

הוא שמע סיפורים רבים על הצניחנים. התקופה היתה תקופת מילחמת-הלבנון, סיפורי-הקורות התהלכו בין החברים. הוא רצה לקחת בהם חלק. בבית ניסו לשכנע אותו שלא כדאי לו לעזוב מיסגרת כל-יך טובה, לעזוב מיקצוע, לוותר על שנתיים שנחשבו כבר כשתי שנות-שרות וללכת לשרות צבאי רגיל. אמרו שלא כדאי לו לוותר על משכורת של מורה ולהתחיל להיות מרמ"כים המעטים של חייל-חובה. אמרו לו שהוא קוטע את עתידו כמורה, שהוא מיקצוע טוב שבוערתו יוכל לפרנס את עצמו בכבוד.

לא היה חוזר

אבל אשר התנדב לצנחנים. הוא לא מצטער. באותה תקופה כבר היה מאיר, אחיו, בחו"ל. מאיר סיים בארץ לימודים כפקולטה למימון, עשה תקופה מסוימת של התמחות במישר עורכדין. אך לא סיים את תקופת ההתמחות הקבועה בחוק, ולא עמד לבחינות לישכת עוכייהדין. הוא החליט שממילא אינו רוצה להמשיך להתגורר בישראל, ובחול-ל תעודה של עורכדין ישראלי אינה

ולמה זה מגיע למוטי. אני חושבת רק עליו ועל המצב שהוא נמצא בו."

עוד חודש בטיירות

התקופה הקשה ביותר היתה בהתחלה. מאיר ואשר לא היו אז בארץ, העיתונות המקומית והעולמית לחצה קשה על ממשלת וענונו. לדיכוייהם, לא היה מישור חזק שיעמוד מול המיתקפה התיקשורתית הלוחצת.

וכרגע חשוב מצבו של האח הכלוא: למישהו איכפת שכבר ארבעה חודשים שמוטי לא יצא מהחדר? למישהו איכפת שהוא לא יוצא, כי סביב חצריה-טיוולים שלו שמו ברוט כדי שלא יוכל לראות ולדבר עם איש ואיש לא יוכל לראות ולדבר איתו? למה לא נותנים לכך-אדם לדבר? בינתיים שמענו רק את מה שיש למדינה להגיד, הוא לא אמר מילה. ממה הם מפחדים?

למה הכריחו אותו לגדל זקן? למה שמים לו קסרה ושמיכה על הראש ככל פעם שמוציאים אותו מבית-הסוהר לבית-המישפט? זו רמקוטיה? היום אני מרגישה זיפת במדינה הזאת. לרגע אני לא אומרת שמוטי עשה משהו טוב, אבל שיתנו לו להסביר את עצמו. מישור שמע אותו? חטפו אותו ואחר כך אמרו שהוא נמצא פה מרצונו החופשי. אני מקווה שיהיה לו כוח ושהוא יחזיק מעמד בכלא."

אשר נשלח לפנימיה חרדית בבני ברק, שם בילה עד כיתה י"ד. את ההליכה לפנימיה הוא לא זוכר כאירוע מרגין. הוא לא רצה כל-יך לעזוב את הבית, אך האבא חשב שבפנימיה ילמד תורה ואולי יהיה רב.

אשר זוכר, שבשנה הראשונה ללימודיו בפנימיה היה בא פעם בחודש לבקר בבית. אחרי חופשת-השבת היה אבא לוקח אותו בחורה לפנימיה. אחר כך החליט שפנימיה כל-יך חרדית אינה מתאימה לו. כפשרה הלך ללמוד בסמינר קצת פחות חרדי בקריית-גת. משם היה מגיע פעם בשבועיים הביתה. בתקופת לימודיו

שתפסו אותו, שלא צריך לראוה שהוא נעלם.

"אין לי רעה אישית לגבי מה שמוטי עשה. לפגישה הראשונה איתו הלכתי עם אלברט, אחי הבכור. מוטי אמר לנו אז שעשה מה שעשה למען הילדים שלנו והנכדים שלנו. שהוא עשה זאת למען השלום, שהמצפון שלו

מרדכי וענונו בבית
ביקור בכלא פעם בשבועיים

הפריע לו. אלה היו המילים הראשונות שאמר."

ברוריה בחורה חזקה, אינה נותנת שיעברו עליה, אינה נשכרת בקלות. השכנים בבניין לא אמרו לה כלום. היא אינה יודעת אם הם יודעים שהיא אחותו של מרדכי וענונו המפורסם. לה קל יותר. אחרי שהתחתנה, היא נושאת שם-מישפחה אחר. לפעמים אני חושבת למה אני צריכה לעבור את זה

רק איתורית כותבת עברית

לראשונה בהיסטוריה
שנים אתם שואלים אותנו: "מתי סוף סוף תלמדו את האיתורית לכתוב עברית?" היום אנחנו עונים: "היום!"
איתורית - יחידה וראשונה מסוגה בעולם הכותבת עברית.

סודיות מוחלטת
כל ההודעות הן אישיות - לעיניך בלבד! (מלבדך איש אינו שומע - איש אינו רואה).

100% קליטה
ההודעות מופיעות בעברית על הצגית

זכרון של פיל
ההודעות נשמרות בזכרון (עד מאות סימנים שונים) ואתה יכול לדפדף בהן (בהרצה קדימה, או אחורה).

יודעת שפות
כתיבת ההודעות דו לשונית גם באנגלית.

היום זה היום
התקשר אלינו כבר היום והצמד אליך מרכז תקשורת חכם, קומפקטי ושקט.
איתורית - שרותי תקשורת בע"מ - החברה המובילה בישראל.
053-344615, 057-79765, 055-61061, 04-380541, 02-224341, 03-7549177

מונולוג עם „דוק” מאירוביץ בבית החולים

אומרים לי שהזמן יעשה את שלו. קראתי כאן לרופאים ולאחיות ואמרתי להם: „אתם באמת מאוד נחמדים, אבל אני נעשה כאן יותר ויותר חולה. אתמול ב־2 בבוקר צעקו כאן, את האוכל במילא איני אוכל — הוא תפל. אני לא יכול לשבת, רק אם מושיבים אותי. גם מאכילים אותי. לא מטפלים בי.

היום עשו לי רק מסאז'. הנה, היר וזה לי קצת. סימן שזה חי.

אין מה לדאוג, הרופא רוצה לשלוח אותי למקום מיוחד, המתמחה למיקרה שלי. למה אני צריך את זה? שיבואו אלי הביתה שתי אחיות — אני אשלם להן: אחת לבוקר ואחת, אולי שתיים, ללילה... (נחוק קולני) רוצה אותן בלונדיות.

הוא חרא!

לא, לא, לא, לא רוצים לשלוח אותי לבית־הכרזה: מדובר על

לא כאב לי. להיפך — לא מרגישים כלום.

ידעתי בדיוק מה קורה לי. מהיכן ידעתי? אני מכיר, שמעתי מחברים.

רוצה בלונדיות

פֿינו אותי לבית־החולים אסף־הרופא. לא ידעו מי אני. זרקו אותי לחדר נוראי.

פיתאום זה נודע לראש־עיריית ראשון ולציון, מאיר ניצן. מה זאת אומרת איך נודע? זה עבר מהר.

הוא עשה כאן רעש: „אתם יודעים מי האדם הזה?” מייד העבירו אותי

„דוק” מאירוביץ עם מנדי רייס־דייוויס (1967). אתם יודעים מי האדם הזה?

„אני מת מזה!”

בית־חולים! שמעתי, סיפרו לי על התנאים במקומות האלה. בינתיים הרופא פה חושב על זה: שוקל, בוחן.

אני רוצה כבר לצאת מפה. אני מת פה, אני מת פה! איזה יצורים יש פה מסביב.

יש לי עצה לכל אורחי ראשון, ולכל החברים. שיעשו פה סיור, ואחרי־כך יעברו לשם (מצביע לעבר החלון) — לבית־הקברות ו...

צבי טל, העולם הזה

לחדר הנוכחי — וילונות, ניקיון, יותר מקום.

הצוות כאן דיכרו באנגלית, כאילו שאני לא מכין: „הי איז א ווי־איי־פין” (הוא איש חשוב מאוד).

אין מה לעשות איתי. הצד השמאלי של הגוף משותק.

השבר המפורסם (כתוצאה מהחלקה בירושלים, שהותירה אותו עם מקל כמישענת וכסימ־היכר) הוא בדרך הימנית.

חורתי למיטה. הרגשתי עייפות כזאת. פיתאום הכל התחיל להסתובב.

הטלפון צילצל. מעברו השני היה עמיקם גורביץ. אחרי־כך סיפר לי שהוא לא הבין כמעט מילה ממה שאמרתי, וזה לא מצא חן בעיניו. אבל הוא לא טילפן שוב.

נרדמתי. פיתאום התעוררתי ורציתי להגיע לשרותים. קמתי — ונפלתי. יותר לא יכולתי להתרומם, או לזוז. זה

(השמאלית משותקת) מין תנועה של לכסות.

זה היה ביום השישי שעבר. ישבתי, כמו תמיד, במיסעדת אולימפיה. הכל היה בסדר גמור: צוחקים, שותים. ב־6 בערב נסעתי הביתה. הסתובבתי. הכל נחמד. אין מה להתלונן.

קמתי בבוקר למחרת. השעה היתה מוקדמת. עשיתי לעצמי ביציה משתי ביצים. החיים יפים. אילו אמר לי מישהו שכעבור שעותיים...

שִׁכבתי עירום על הריצפה — ככה אני אוהב לישון — לא יכול לזוז, לא יכול לדבר.

הטלפון לא הפסיק לצלצל, ולא יכולתי לענות, לא יכולתי לעשות כלום.

השכנים התחילו לדאוג. הצרה היא שאני תמיד נועל את הדלת. פרצו את הדלת. אסתי השכנה ראה אותי עירום — וברחה. איך ידעו שאני בכל־זאת בהכרח? מפני שעשיתי — ביד הימנית

„דוק” מאירוביץ השבוע בבית־החולים „אסף הרופא”. אני נעשה כאן יותר ויותר חולה!

„רוק“ בפעולה
אחת ליום, שתיים ללילה

ביקרו אותי כאן חברי הפרלמנט והפרלמנט של ראשון לציון, ובו אמנון נחמיאס, יגאל בקר ואחרים. רצו להחתים אותי על הצוואה. יש גירסאות רבות על הצוואה שלי? הנה... הנה... מהמפלגה (הליברלית) ביקרה שרה

(דורון). היא כן אדם. היה גם בני שליטא, חבר הכנסת שליטא יצחק מודעי צילצל. אברהם שריר? עזבו, הוא חרא! גם פנחס גולדשטיין לא בא. כשיצטרכו קולות במרכז — אהו, איך שהם ירצו אחרי? זה היה צריך להיות כאן היום, נו, גירעון פת. הוא עוד לא בא. הוא יבוא. אלי קולס? לא השמיע קול. קיבלתי מיכתב מיצחק רבין. תקריאו לי את המכתב. (מאזין לשלוש-ארבע שורות הרשמיות, המאשרות קבלת מיכתב) זה מתחיל ב„רוק היקר“ הוא חתם בעצמו. מה עם החתימה? ליאורה באה הנה כל יום. הביאה לי עוף. אנה היתה פה? מה עם רותי? היא לא בארץ? לא יכול להיות שהיא יודעת. אילו היתה יודעת — היתה מגיעה הנה בריצה. מה עם אלה? מה זה „אין תשובה“? משהו חייב להיות שם בבית! אילנה יודעת מזה? לא היה לה עם מי לבוא לבקר אותי? לא יכלה לקחת מונית? שתלך לעזאזל! (נעור ביטור יים) שישנו את צבעו של הנייר. יונה לחוביץ? מה לי ולה? נו, באמת! מירה נוף? היא לא בארץ. לא בארץ. מלכה רוזנשטיין? עזבי! מה לי ולא לה!

מישהו הודיע כבר לתמי מהבוטיק? מישהו טילפן לזאת. נו — לעופרה? שכחתי את שם החברה שבה היא עובדת. תגיד שם של חתיכה — ואני אספר לך מאין היא באה. הכל. מכל החתיכות דווקא השכנים מצאו אותי. נו, טוב. באוקטובר אני נוסע לחוץ-לארץ, מצפצץ על כולם.

„אז איפה הן, הבחורות ההן?“

גם שבץ או שטףירס במוח אינם יכולים לפולקלור, חאב (רוק) מאירוביץ הוא פיסת-פולקלור בהיסטוריה הקצרה של ארץ-ישראל החדשה.

שמו של דוק, המצרף לעצמו את התואר המחייב „בנו של מנשה מאירוביץ, אחרון הבילויים“ יעלה בכל מישחק אסוציאטיבי את המושגים הבאים: הפרלמנט של ראשון, המפלגה הליברלית, חתיכות, חוסר-גיל, צחוקים, קללות עסיסיות בקול-קולות, כסף, צוואה, אגרות של צוואה — קוריוז לא מדי.

קשה לתמצת את הסיפור על דוק מאירוביץ בכמה נקודות עובדתיות. קשה להתמודד עם שלל הגרסאות, האגדות וההמחזות הסובבות אותו. יש האומרים — רוק מושבע, ויש המעידים על גישות חפוזות ומסתוריות. יש הקובעים בכיתחון שהוא רק חצה את שנות ה-70 שלו, ויש המפליגים כמה שנים טובות קדימה. יש המעדיכים אותו כעשיר מופלג ובעל-לנסכים, ויש הטוענים בבטחה שאף כל הונו העביר זה מכבר לעיריית ראשון-לציון, וכך פטר עצמו מבעיות מסה-הכנסת. וכשיש סיפורים כה משעשעים ורבגוניים, מדוע לקלקלם בחיפוש אחר העובדות? ביחוד כשהעובדות אינן בראש מעייניו של מאירוביץ.

בכל זאת, גם אגדה ישנה ונושנה נשברת, או לפחות חורקת — עובדה. משנפקר גופו העגלגל והמועונ (עניבות תוצרת-חוץ) של מאירוביץ ממקומות הבילוי והחיים הטובים בשבוע שעבר, הסתבר שהוא לקה באירוע מוחי, ונותר לפי שעה משותק בחצי השמאלי של גופו. קשה היה לזהות את מאירוביץ בביתן 37 שבבית-החולים „אסף הרופא“. במעט בלתי-ניתן היה לזהות באיש הקישש, ששכב כין שמונה חולים סובלים ומתחייסים. מכונס בעצמו, מהורהר, את הדמות הציונית, העלילה, הוולגריזם לטעמים מסוימים.

משיזיה אותי ואת חברתי — השתנו פניו, והוא פרץ בצחלה המוכרת. הממאות שקיבל מהעוברים ושבים כמעט השיכו לו את מאור-פניו — „אתה עושה לך חיים! איזה חולה! אתה סתם מתחזה! שוכב לו, כולם מפנקים אותו. שתי בלונדיות לצידו...“ יש להצדיק מוניטין, לשלל בלונדיות. נושאות תארידיהו והזרותות המיניהן, שנקשרו בהמוניהן לשמו ותמונתו כעבר, לא היה במקום זכר, גם לא גרגיר. מאירוביץ התעשת למראנו תיסה לצחול כהרגלו, אולם דיבורו לא היה בהיר. בכליאות חזרו הדיבורים המוכרים ב„אולימפיא“ ובשאר מוקדי-הבילוי הקבועים שלו: „איזה קטעים!“ וגיווחים רמיס-ביישניים למישמע הצדחתו של כדעידו, נחמיאס: „רד כבר מהמיטה! מה זה, אתה לא יכול? הכנתי לך בבית הפתעה — מסאג'סטית!“

מתחת למסך הצחוקים, נשמע מאירוביץ, בודד, נפחד: לאן רוצים להעביר אותו? מה מתכננים לעשות כזו מה טוב עבדו? הפרגטיות וההופעה טיפוס כזו אינן בראש סולם-עדיפותיו. כשמייסדי-פיוז'ם מרושלים, מדים של בת-חולים, עוטפים את גופו, התלונן על שלא הביאו לו פינסק מבקרים. „שיחתמה“ הוא נראה מודאג, לאדם אחר בגילו היו רואים וראי אשתו, ילדיו או נכדיו.

כשיצאתי משם, נזכרתי משום-מה בפוקה הירש המנוח — נער-זוהר קשיש, כדורו של מאירוביץ ומתחרו על פיסת הבילויים והחיים הטובים. הירש היה בודד בערוב ימיו.

מישפחת ועוננו

(המשך מעמוד 35)

היו חוזרים לארץ לולא מעצרו של מוטי. יש להניח שגם מוטי לא היה מוצא עצמו בארץ, לולא החליט לפריס מה שפירס.

מבין עשרת בני מישפחת ועוננו הלכו שתי אחיות לכיוון החרדי. שולמית ואביבה, שתיהן נשלחו לפנימיה חרדית בבני-ברק. הן מצאו בעיר זו חתנים שהם בחוריישיבה. הן מתגוררות שם כיום, שתיהן בשכנים ובשמות ארוכות שרולים. מגיעות מדי פעם לביקורי-שבת אצל ההורים. אין הן צופות בטלוויזיה. גם כשהיו עדיין נערות ותלמידות בית-ספר, והיו באות לחופשות שבת בבית-ההורים, לא היו צופות בטלוויזיה. גם לא בימי חול, את הסיפורים על אחיהן העצור הן קוראות בעיתונים חרדיים כשרים. אחד האחים אמר לשבוע, שהוא חושב שהאוניברסיטה שינתה את חייהם ואת ראיית עולמם של מוטי ושל מאיר.

מוטי התפרסם כאשר גילה לסאנדיי-טיימס את סודות האטום של מדינת-ישראל. לפני שבועיים עלה גם שמו של מאיר לעמודים הראשונים של העיתונות העולמית, אשר פירסם את דרך חטיפתו והבאתו לארץ של אחיו הנאשם.

במישפחת ועוננו רואים דימיון רב בין שני האחים. יש כהם החושבים שמאיר עשה דבר נכון כאשר סיפר לעולם על חטיפתו של אחיו. שהרי אם לא הוא, מי היה מוציא את הסיפור החוצה? מאיר, כך אומרים במישפחה, ממילא לא חשב לחזור ארצה, אז מוטב שעה מה שעשה.

„אני מחזיק מעמד“

ב ינתיים הוא ממשיך לקדם את עניינו של מוטי ואת עניין האטום באירופה. הוא הפך במהרה לאישיות מבוקשת בכינוסים שונים המתקיימים בעולם בנושא האטום והחימוש הגרעיני.

ב ינתיים הוצא בארץ צרמער נגד מאיר. הוא יופעל רק אם ישוב מאיר לישראל.

מאיר הסביר, במקום שהותו באנגליה, כי בשלב זה אינו מתכוון לחזור לישראל, ואם תסרב השגרירות הישראלית באנגליה להאריך את רכוננו, יבקש שם מעמד של פליט מדיני.

מקורות מישפטיים בכירים בארץ העירו השבוע, כי יתכן שצירמער נגד מאיר ועוננו נועד רק כדי למנוע ממנו להיות נוכח בארץ, בזמן המישפט של אחיו.

מוטי יושב בכלא, שאת מיקומו אסור לפרסם. הוא כלוא בתא קטן, שהארז בו רוק 24 שעות ביממה. מעל ראשו מוצבת מצלמת טלוויזיה העוקבת אחרי כל מעשיו במעגל-סגור. הוא מורשה לקרוא ספרים, מקבל עיתונים באופן סדיר. מותר לו לכתוב מיכתבים. כל חומר היוצא ממנו והמועבר אליו עובר צנזורה קפדנית ודקדקנית. מילים אנו מישפטים מסוימים במיכתביו נמחקים. לעיתים מצונזרים מיכתבים שלמים על כל תוכנם. כדי לעקוב אחרי המיכתבים נוהג מוטי למספר את כולם.

לבני-המישפחה מותר לבקר אותו פעם בשבועיים. למשך שעה. המבקר רים המורשים, רק בני המישפחה הקרובה, עוברים חיפוש דקדקני עם היכנסם לכלא. אסור להם להביא לאחיהם שום דבר בעת הביקור. גם לא מאכלים מהבית.

התנאים שבהם הוא מוחזק שונים לחלוטין מן התנאים להם זוכים עצירים אחרים לפני מישפט.

בעת הביקור, הנערך משני צידיה של רשת-בידור צופה, נוכחים בחור לפחות עוד שלושה אנשים העוקבים אחרי השיחה המתנהלת בין מוטי לבני-המישפחה. באופן קבוע יושב שם מנהל הכלא שבו הוא מוחזק, איש-ביטחון של הכלא ואיש שירות-הביטחון-הכללי.

במהלך חורשי שהותו בכלא הגיש ועוננו בקשות רבות לבית-המישפט, ביניהן כמה עתירות לבית-המישפט

העליון. רוב החומר הנדון הוא חסוי וסודי. עתירה אחת נוגעת לתנאי מעצרו. באחרת הוא מבקש שיתירו לו להיפגש עם חברתו ג'וזי זימט. זימט ביקרה בארץ, אך משלא הירשו לה לבקר את מוטי, עזבה את הארץ והבטיחה לחזור מיד כשינתן האישור. בינתיים נמצאת זימט בארצות-הברית ומנסה, כמיטב יכולתה, לפעול לקידום הנושא שאותו העלה מוטי. היא נמצאת בקשר תמידי עם המישפחה בארץ.

מוטי נמצא עם עצמו 24 שעות ביממה. לאיש מן האסירים האחרים הכלואים באותו בית-סוהר אסור לדבר איתו או לראותו. את האוכל הוא מקבל כתאו והוא מתלונן במיכתביו רבות על טיבו של האוכל.

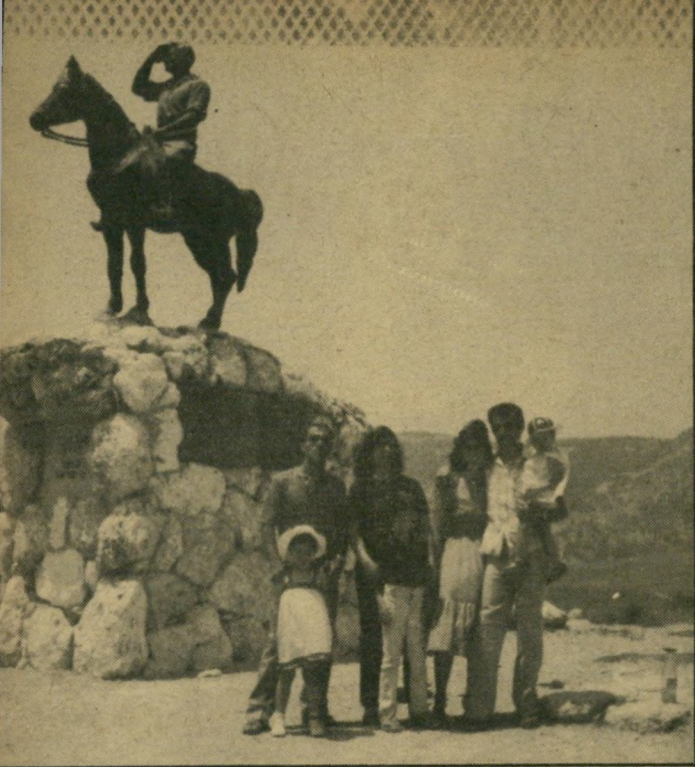
לפי המיכתבים שהוא כותב לאשר אחיו, המגיעים בתדירות ממוצעת של אחת לשבוע, הוא מנסה לשמור על שפיותו. מנסה ללמוד את החומר ולהתכונן לקראת המישפט שייפתח בשבוע הבא. מנסה להחזיק מעמד בתנאים פסיכולוגיים קשים ביותר. המישפט „אני מחזיק מעמד“ חוזר במיכתביו פעמים רבות בצורות שונות. לעיתים הוא נשמע כמו אדם המנסה לשכנע את עצמו, מנסה בכוח לשמור על עצמו בבדידות נוראה, מנסה, אולי, לתת כוח גם למישפחתו, שהיא הקשר

„המאסר בארץ וכל התקופה הזאת רק חיזקה אותי ואני נעשיתי יותר נחוש בדעותי בכל הנושאים“

הזמן והאפשרויות לעשות מה שאני רוצה. אבל אני בחרתי בעיתון. ואני לא קיבלתי כסף. ואין שום כסף בכל העניין הזה, כך שאני לא פוחד מהמישפט. המישפט הזה הוא ייהפך למישפט של ממשלת-ישראל. מישפט שלהם על מה שהם עושים (מילה מחוקה). אני מאשים אותם. ואם הם צורקים הם יצטרכו להוכיח את זה במישפט... כל שפירסמו עליי והרליפו לעיתונים, הכל בא מאנשי השב"כ כדי להשפיל אותי, כדי שאני לא אוכל להרים ראש. אבל לא הצליחו...”

ובמיכתב אחר: „אני מחזיק מעמד. ממשיך לקרוא ולשמע מוסיקה. מבלה 24 שעות בתא. לא יוצא. 24 שעות האור דולק. עוד דבר להקשות. חלפו תישעה חודשים ואני מתקרב לשיחרורי.“

מישפחת ועוננו, עשרה אחים ואחיות, לולא מעשיו של מוטי היו ממישכים לחיות את חייהם בשקט. מחוץ לכותרות.

מישפחת ועוננו ליד פסל אלכסנדר ז'יד
אני אצא מפה כמו שנכנסתי

להשמדה של מאות אלפי אנשים בש"י אחת... האם אפשר להחזיק ולא להורות בהחזקתה? רעתי שיש לחסל את הנשק בכל המדינות בעולם. אסור להסתכן באחזקתו. יום אחד תהיה טעות ותפרוץ מלחמת עולם שלישית... צריך להביא את הדבר למודעות של הציבור בכל מדינה בה יש סכנה של קיומו. אסור לרמות את האזרחים ואת העולם... ואני עשיתי מעשה טוב וחיוני בכיוון הזה.”

במיכתב אחר כותב ועוננו: „חלפו תישעה חודשים מאז (מילה מחוקה) אותי... עדיין בתנאי צינוק, תנאים קשים שהשב"כ החליט עליהם, לא שופט ולא בית-הסוהר. אף אסיר לא נמצא בתנאים כאלה. בידור מוחלט. רק מיספר סוהרים מותר להם להביא לי אוכל שלוש פעמים ביום. ופגישה עם האחים פעם בשבועיים לשעה... צריך להיות אדם חזק ומאמין במה ש"הוא עשה כדי לא להישבר ולא להתיי אש, ולומר להם בפרצוף כי לא יצליחו לשבור אותי ושאי אצא מפה כמו שנכנסתי, חזק ומאמין בדעותי... עשו ממני הבוגד אני גדול. להחזיק שמאשימים אותי בהעברת סודות האטום שלהם לעיתון. לכאורה זה ברור שהכוונה היא לפרסם ולא למסור לאוייב. מכיוון שאני הייתי בחול, והייתי יום אחד במוסקווה והיה לי כל

רפי בירו (23) סטודנט לעיצוב אופנה. לבוש בחולצת טריקו בנוסח ז'אן-פול גוטייה ומיכנסי-ברמודה.

3 עיר הר'א טר' וא3א

זיוה גרובר (23) שהיא מורה ל- מחול. הופיעה לבושה בגופיה שחור-רה עם כתמים ומיכנסי-ריקוד.

רונית יגלר (18) דוגמנית צמרת. נמצאה רוקדת בפינגווין כשהיא לבושה בגופיה שחורה צמודה, המכופ-תרת מאחור. מיכנסי ג'ינס קצרצרים שהמחיאו לגופה ומגפיים שחורים.

רונית פישוב (21) לבושה בבגד-גוף ומיכנסי-ריקוד. כשמע-ליו קשורה מטפחת מודפסת בסיגנון ברזילי. בתצלום מימין: גל בן-מרדכי (20). בגופיה קצרה. מיכנס 3/4 ושלויקס.

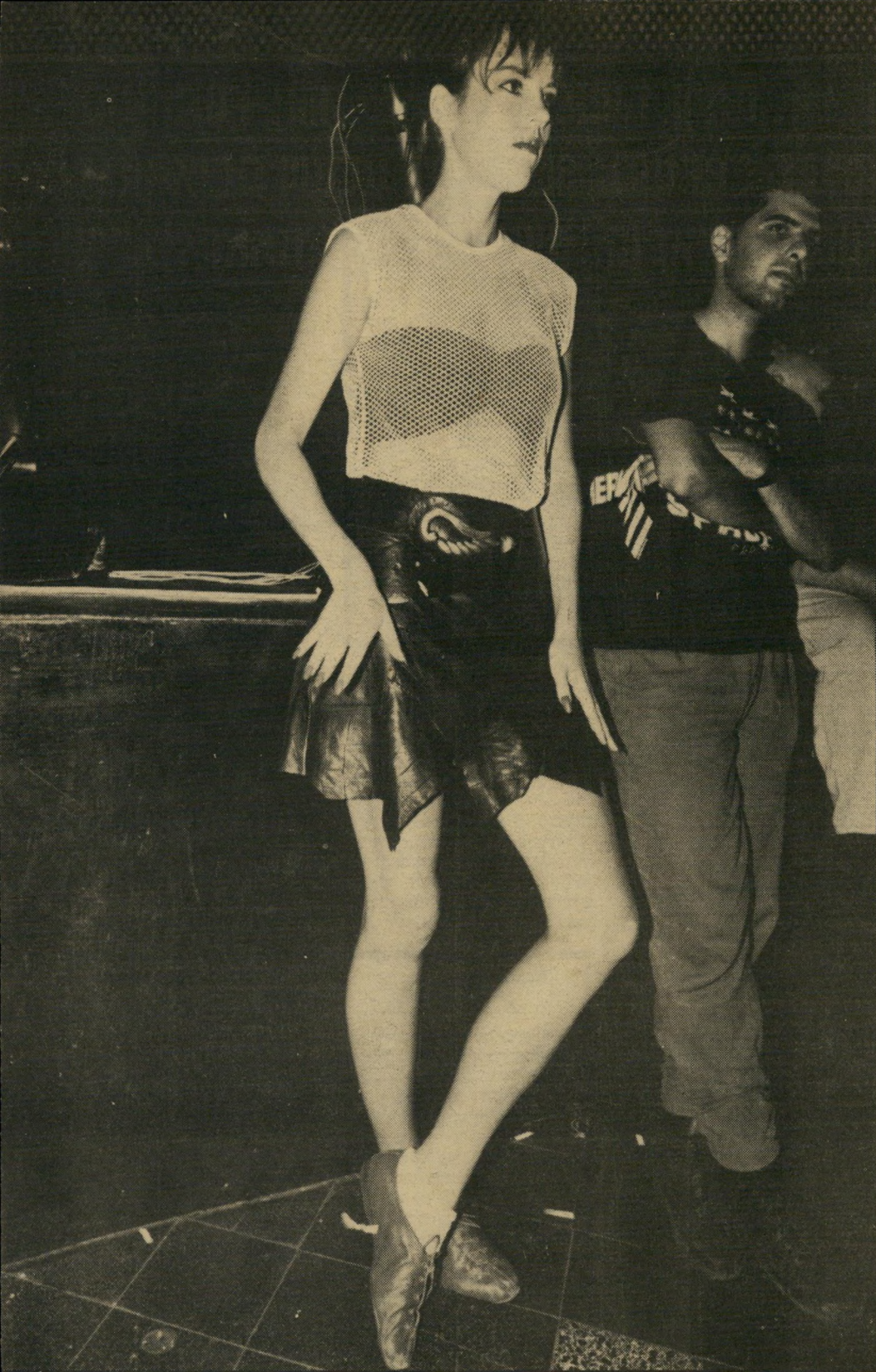

רון כץ (23) נראה בטרמי-נל מאוד מאוורר. בגופית רשת ומיכנסיים מרושלים.

כולם מרברים על זה, וכולם יודעים מהו הבריאה-הבריא הזה: בריאות! כן, בריאות זה להימנע מבשר אדום, מסיגריות, מקרני-השמש, מעורף-מיש-קל, משקולדים, ומכל שאר הדברים הרעים, הטובים האלה. זה מה שאסור! מה שמותר, מומלץ והכרחי, לרעת מומחים, זו התעמלות.

אומנם, יש מי שרוצים לחיות עד 120. אך למען האמת, רוב הבריאו-תניקים מעונינים להיראות 100% צעירים, רוים ומושכים.

החרוצים מבלים את שעות-הפנאי במכוני-הבריאות למיניהם, בהרמת-מישקולות, בריקודים אירוביים היסט-ריים, במישקו-טניס, ברכיכה על אופ-ניים או בשחיה בכריכה. כל אחד ועי-סוקו. אך מה לעשות, לא כל אחד ספורטאי באופיו, ומוכן להזיע למען המראה הספורטיבי הבריאותי.

אניה תגור דוגמנית (24) החיה כמה שנים בגרמניה, הופיעה בפנינו כשהיא לבושה באופן מאוד מרובוקטיבי, עם חולצת רשת, כשמתחת ניתן לראות חזיה שחורה וחצי-אית מיני שחורה מעור. הופיעה בתחרות של פני שנות ה-80. כשהיא מרוחה מכף רגל ועד ראש בזהב.

רשת, כשמתחת ניתן לראות חזיה שחורה וחצי-אית מיני שחורה מעור. הופיעה בתחרות של פני שנות ה-80. כשהיא מרוחה מכף רגל ועד ראש בזהב.

להיראות כמו ג'יין פונדה מבלי להזיע כמוה? שוב, גם הפעם, יש פאטנט מתאים: גופיה, צמודה או רחבה, עם מיכנסים ניילון נפוחים, יוצרים מייד מראה של רקדן. נעלי-סניקס, חצאיות או גברות, עשויות מבדי ניילון מרופדים עם סולית פולירטן יצוקה במישקל נוצה

ל"טניסאים" יש אנסמבל אחר, מיכנסי מתאגרף (Boxer Shorts), חולצת פולו, וחגורת-מגבת על המצח ועל המרפק, לזה מתאימות נעלי-ספורט עשויות מקוונס משובץ, הנותן מראה אנגלי, כיאה למישחק ה"ג'נטלמני". ל"שחיינים" שלא סובלים מים, כמו

שחיינים בלי מים. לאותה קבור צה גדולה של עצלנים אפשר לומר כי פה מלא ובמלוא הביטחון: עוד לא אבי דה תיקותנו. כדי להראות בריא, לא צריך להתאמץ היום. יצרני-האופנה רדו אגים לכם, והולכים לקראתכם, כדי שגם אתם תיראו כאילו עמלתם קשה על מראכם בכל ימות השנה.

אין צורך להתאמץ כדי להיראות כמו במועדון ספורט. די בלבוש הנכון לעשיית הרושם הדרוש

ומונעת החלקה, המקילה על המאמץ הפיסי, משלימים את אחיזת-העיניים. נשמע פשוט? זה באמת פשוט. אפשר להיראות יפים, צעירים, שזופים, אתלטיים מבלי לעשות תנועה קשה יותר מאשר פתיחת ארון-הבגדים וקפיצה קלה לתוך הלבוש המתאים. עכשיו אפשר להפעיל את המזגנים, לשבת בנוחיות בתוך הכורסות הרכות, לפתוח את הבונבוניירה, להדליק סייגריה ולמוזג כוסית ויסקי. לחיים!

אילנה מאירי. צילום: צבי טל

הירושלמים ושאר-חיות-היבשה, הי פיתרון פשוט. בגדי-גוף צמוד, אשר מעליו אפשר ללבוש גופית-תחרה, שעורות להטות את אותן תוספות הגוף המיותרות, ועם חלקי לבוש אלה חצאית-קלוש. המשלימה את המראה. נעלי סניקס מבדי ג'ינס משופשפים יכולים רק להוסיף לאפקט הימי, ובכך משלימים את האשליה הנחוצה.

בלי תנועות קשות. להיט הגדול בזמן האחרון הוא מחול אירובי. אך השאלה העולה מייד היא, איך

אפשר להיראות כמו רוכבי-אופניים מבלי לעלות, ואפילו פעם אחת, על הכלי המצחיק הזה. איך? ובכן, אפשר לקנות מיכנסיים קצרים והדוקים, הגזורים מעל הברך, עשויים מבד לייקרה. את המיכנסיים ניתן ללבוש עם חולצת-טי גדולה, המסתירה את כיפליה-השומן המבישים. להשלמת המראה יש היום נעלי-התעמלות אשר נסגרות על-ידי רוכסן — המצאה מיוחדת לעצלנים — וכך אתם נראים ממש כמו רוכבי-אופניים מיקצועיים.

עומרה וטלי מנקס עומרה (20) בשימלה שחורה מסריג, המבליטה את גופה (מימין). לצידה אחותה, טלי (22), בגופיה וחצאית, המזכירות את האופנה של שנות ה-50.

שידור

מאחורי המירקע ראיון בלעדי עם הקופה

הפרויקט המיוחד של מישור הביטחון, שבו מאלפים קופים כדי שישימושו סיוע לנכים, היה אמור להגיע ליריעת הציבור רק בעוד חודש ויותר. צוות של תוכנית תצפית בטלוויזיה זיה עקב אחרי הפרויקט וצילם את הקופים. השידור היה מיועד לחודש ספטמבר, ונרחה למועד מאוחר יותר, בחודש אוקטובר, בגלל החגים. בריחתה של הקופה עיזה — או דני,

מגישה טימור קונצרט חינוס

כפי שכונתה בעיתון אחר — חשפה את הפרויקט המיוחד לציבור הרחב. עיתונאים רבים שפנו אל מנהל הפרויקט, כנסיון לקבל ראיון בלעדי עם הקופה הבורחת-חוזרת ועם מטפ ליה נדחו. אנשי הפרויקט הבטיחו בלעדיות לתצפית.

הטלוויזיה לא שידרה סקופ

הסיפור על הילד החרדי מירושלים, שפאיתיו קוצצו בידי אלמוני, היה ביד הטלוויזיה עוד לפני שפורסם בעיתונים. ביום החמישי הביא אורי כהן-אהרונוב, כתב הטלוויזיה לענייני מישור, את הסיפור אל שולחן-המערכת. באותה עת היה הסיפור בלעדי לטלוויזיה. עורך-מבט באותו ערב היה רפי חלבי, והוא החליט שלא לשרר את הסיפור. כמו שקורה לסיפורים רבים אחרים שאינם משודרים במבט, עבר גם סיפור זה אל חדשות הלילה. עורך מהדורת חדשות-הלילה ביום החמישי היה אלעזר (גור) יערי, וגם הוא החליט שלא לשרר את הסיפור על הילד קצוץ-הפיאות. ביום השישי הופיע סיפורו של הילד בכל העיתונים בעמודים הראשונים, כשהוא מלווה בתמונותיו, לפני קיצוץ הפאות ואחריו. באותו הבוקר התקיימה ישיבת-בוקר בחדרו של חיים יבין, מנהל הטלוויזיה. בישיבה סיפר כהן-אהרונוב, שהביא את הסיפור בערב הקודם, ושאף מדוע הסיפור לא שודר. יבין ביקש לבדוק מדוע בחרו העורכים שלא לשרר את סיפור הפאות, וכא אליהם בטענות קשות. חלבי סיפר למקורביו שהחליט שלא לשרר את סיפור-הפאות מתוך אחריות ציבורית. הוא חשש שפירסום כזה יחולל הסלמה ביחסים המתוחים בין הרתיים לחילונים בירושלים, ולכן גנז אותו. הביקורת במחלקת-החדשות בטלוויזיה על אי-פירסום הסיפור קשה. רבים טוענים שיש בטלוויזיה בזמן האחרון מעט סיפורים בלעדיים, ושהחלטתו של חלבי ליטול לידיו אחריות ציבורית אינה במקומה. מכיוון שאין זה מתפקידו של עורך-חדשות לחשוב על דברים מסוג זה.

מאחורי המיקרופון מוהל ושמו שפיץ

בתוכנית טלרדיו, המשודרת בר-שת-אלף של קול-ישראל בכל בוקר בין 9 ל-10, יש הרבה סיפורים משע

שעים. את התוכנית מגיש משה (מושיק) טימור, והיא אמורה לפי תור למאזינים בעיות שונות ומשונות. באחד הימים פגש העיתונאי יוסף (טומי) לפיד את טימור והסביר שיש לו בעיה: הוא מחפש את מרדך לפיד

המלאי אוזל

התוכנית שבת-שלוש, המשודרת בכל ליל-שבת בטלוויזיה, בהגחיתם של אלעזר שטורם ואברהם (אברום) בורג, מוקלטת חודשים רבים מראש.

בתוכנית מדברים השניים על פרשת-השבוע. הם הקליטו לפני חודשים אחדים מלאי של תוכניות, או הקליטו כמה תוכניות ביום. בעוד שבוע יגמר המלאי, ויש בעיה רצינית לחדשו. בורג הצעיר (בנו של השר לשעבר) נפצע ברגלו בעת שרותו הצבאי. במשך השנים מאז הפציעה עבר תקופות שבהן הרגל לא הציקה לו, ותקופות שבהן נזקק לעזרתו של מקל-הליכה.

מצבו החמיר בזמן האחרון בצורה רצינית. במהלך הטיפולים נזקק בורג

לבדיקה כסורק חדש שיוצר במפעל אלסינט והנמצא עדיין בשלב של ניסויים בבני-אדם. כדי לעבור בדיקה במכשיר צריך החולה להמתיך בתור שאורכו חמישה חודשים לפחות.

מאז הורע מצבו, מרותק בורג למיטה, סובל מכאבים קשים. ואינו מסוגל לתפקד ואינו עובד. הוא התקבל לבדיקה בעזרתם של שימעות פרס ושושנה ארבל-אמחלני. שרת-הבריאות. בעתיד יצטרך בורג לעבור ניתוח ברגלו.

בורג היה בעבר יועצו של פרס לענייני יהדות-התפוצות. כשפרס היה ראש-הממשלה.

בתחילה, כשראו מפיקי התוכנית שבת-שלוש שהמלאי נגמר, חשבו ששטורם (שהוא, אגב, חבר טוב מאוד של בורג גם מחוץ לאולפן ההקלטות) יגיש תוכנית אחרת לבדו, ובהן יראיין אנשים שונים, אך רעיון זה ירד מעל הפרק.

בט' באב אפשר היה לשמוע את השניים. בורג ושטורם, מדברים בגלי צה"ל על יום הצום. התוכנית הוקלטה בביתו של בורג, כשהוא שוכב במיטה על גבו.

מנכ"ל טלעד, שכאולפניו מוקלטת התוכנית, מוכן לבוא לעזרתם של השניים. הוא מוכן שהתוכנית הבאות יוקלטו בהתאם למצבו הפיסי של בורג. לכן יתכן שתוקלט תוכנית אחת בכל יום-הקלטה, שלא כמו בעבר.

בורג, מצידו, עושה את כל המאמצים כדי לחזור לאיתנו. הוא עובר סידרה של תרגילי פיזיור תרפיה וטיפולים אחרים, המיועדים לשפר את מצבו.

מגישה בורג ומקל הקלטה במיטה

(שאותו כתב) לאירופה-הדרומית משנת 1980.

טימור ביקש מלפיד להתקשר עם התוכנית ולהציג את בקשתו ואמר לו, בביתו רב, שאין לו ספק שיקבל את הספר תוך יום אחד בלבד.

למחרת אכן צילצל לפיד לתוכנית, והבטיח לתת שלושה כרכים ממדריך לפיד האחרון תמורת הכרך שאותו הוא מחפש.

הבקשה נשלחה לחלל גלי-האחר, וטימור חיכה לזרם הטלפונים. עבר יום, ואיש לא התקשר בעניין זה. עבר עוד יום, עבר שבוע, ולא כלום. כך עברו להם שלושה שבועות וטימור לא ידע את נפשו מרוב בושה.

אחרי שלושה שבועות התקשר מאוין עם התוכנית והציע את המדריך האבוד. טימור היפנה אותו ישירות לפיד ושמה.

למחרת-היום התקשר טימור עם לפיד לשאול אם העיסקה נעשתה. לפיד סיפר לו שמרגע שידר הבקשה ברדיו לא חזל הטלפון בביתו מלצלצל, ועשרות אנשים הציעו את הכרך האבוד. הוא פשוט לא טרח לספר זאת לאנשי טלרדיו.

הסיפור השני הוא סיפור של מעשה טוב. אשה התקשרה עם התוכנית ואמרה שיש לה ערומות תווים לפסתנה, והיא מוכנה לתרום אותה לנוקמים. מייד אחר-כך התקשרה ילדה בשם יפעת. סיפרה שהיא לומדת בבית-ספר, שסיפרייה-התווים יכולים להועיל לה, ושתמורתם היא מוכנה לתרום קונצרט למוסד כלשהו.

שיחת-הטלפון הבא לא איחרה לבוא. מצידו השני של הקו היתה רגינה מרמת-אפעל, שביקשה את הקונצרט. ואכן, ביום הרביעי השבוע, תערוך יפעת קונצרט-תרומה לזקנים של רמת-אפעל.

הסיפור השלישי קרה השבוע: ביום השני צילצלה לתוכנית אשה, שסיפרה שלאחיה נולדו לפני שבוע תאומים. היא הסבירה שאין ביכולתו לקנות להם עגלה, וביקשה עגלת-תאומים כת רומה. שיחת-הטלפון הבאה היתה של אדם, שאמר בתחילת השיחה שאין לו עגלת-תאומים לתרום, אבל הוא מוהל, ומוכן למול את השניים ללא תמורה. המבקשת הודתה לו בהתרגשות. אמרה יש למישהו מוהל שהציע את שרותיו, אך ביקשה, ליתר ביטחון, גם את פרטיו של המוהל הזה. היא שאלה אותו לשמו. שמו של המוהל: רודי שפיץ.

התוכנית, אגב, משודרת רק בימים שבהם לא מתנהל מישפט-דימיאניוק. בימי-המישפט מעבירה רשת-אלף את מהלך המישפט בשידור-חי.

איידס: מי

הזוכה המאושר?

תחרות מורה התפתחה בין כלי-התיקשות האלקטרוניים על נושא האיידס.

בגלי-צה"ל החליטו על שיתוף-פעולה עם הטלוויזיה הישראלית והתור כנית מבט שני. בתוכנית זו, שתשודר ביום השלישי הבא, יידון הנושא בהרחבה.

באותו היום השלישי, לכל אורכו, תשרר תחנת גלי-צה"ל ראיונות, שיחות ודיונים הנוגעים למחלת האיידס על כל היבטיה. מייד אחרי שידור הסרט כמבט שני תפתח גלי-צה"ל קו פתוח למאזינים.

בקול-ישראל החליטו להקדים את התחנה המתחרה, והם יערכו יום-שידורים מיוחד על האיידס ביום השני הבא, יום לפני הטלוויזיה וגלי-צה"ל. לכן החליטו בגלי-צה"ל להקדים את מסע-הפירסום לתוכנית, והחל בשבת האחרונה משודרים בתחנה הצבאית ג'נגלים, המודיעים על יום-השידורים המיוחד. אפשר לשמוע בהם את קולו של מייכאל קרפין, עורך מבט שני, המפרסם את תוכניתו, ואת יום-השידורים של גלץ, ואת נחמן שלי, מפקד גלי-צה"ל, המפרסם גם הוא את הטלוויזיה ואת התחנה שלו.

אולי שלום חנוך

בגלי-צה"ל לא נואשים. שם מנסים ככל הדרכים להעביר בשידורים ישירים וחיים את כל המופעים הנערכים בתקופה זו, הן של אמנים ורים, הן של אמנים ישראליים.

הבאים בתור הם שניים גדולים. האחד אמריקאי: כוב רילן, שאיתו נמצאים אנשי התחנה במשאומתו, מתוך תיקווה לקבל את הסכמתו לשידור הקונצרט שלו. הרעיון הוא

זמר חנוך עוד קונצרט חינוס

לקבל את הסכמתו לשידור חינוס, כפי שנעשה במיקרים קודמים, למשל: טינה טנר ואחרים. השני הוא אמן ישראלי ותיק: שלום חנוך. עד היום סירב חנוך להרשות לאנשי גלץ להעביר קונצרטים שלו בשידורים חיים, עכשיו, אחרי שאנשי התחנה הצבאית הקליט את רוב האמנים הישראלים וגם הורים שביקרו בארץ. הם מקווים שחנוך יתרכך ויאפשר להם את שידור המופע.

תרומה עלומה

בעוד חודש, בין 21 בספטמבר, תחנך תחנת גלי-צה"ל משרד חיש רב עוצמה, הממוקם ברמלה, והמיועד לכל איזור המרכז.

המשרד מבוסס על שני משרדי שלל, שנלקחו מלבנון בזמן המילחמה, וששופצו בישראל. מיוזג שני המשרדים יצר משרד חדש, שעוצמתו 100 קילוואט, והוא מיועד לשידורי האיידס של התחנה.

המיומן למשרד החדש נעשה, כרגיל, בעזרת תרומות. אחד התורמים, איש-עסקים אמיד מאוד וידוע מאוד, תרם 100 אלף דולר. הוא ביקש לשמור על אלמוניותו. זו הפעם הראשונה שאדם זה, ששמו מופיע לעיתים בכותרות תורם סכומים כאלה לגלי צה"ל.

הגרנן הוומן להשתתף בטקס הנובת המשרד, שייערך כנראה, גם בהשתתפותו של שרה-ביטחון, אם יסכים ליטול חלק בטקס. תיחשף זהותו.

באותו היום, אגב, חל יום ההולדת ה-37 של התחנה-הצבאית, ושם שוקלים להכין לכבוד האירוע יום-שידורים מיוחד.

ענת פרגוסטי

הם עובדים שנים לפתח

שרירים, ובסוף

מישהו אומר:

הם נראים כמו

שימכנזות!

בחור צעיר, במיכנסי ברמורה משובצים, חולצת-טי לבנה, שיער קצוץ, נראה ככל צעיר אחר בן גילו. הוא מבקש מחבר שיחזיק מגבת, השניים מושכים במגבת מצד לצד. תוך רקות תופחים אצלו שרירים בידים ובכתפיים. תוך רקות הוא מתנפח כמו בלון. קצוץ-השיער מוריד את חולצת-הטי, ומציג לראווה שרירים עצומים וחזקים.

המקום: סינרמה. האירוע: התחרות הארצית של האיגוד הישראלי לפיי תוחה-גוף.

מאחורי הקלעים מתנפחים זה אחר זה המועמדים והמועמדות לתואר מר ומרת ישראל. מרימים מישקלות, עושים כפיפות-שמיקה, מנפחים את החזה ומציגים לראווה גופות שריריים ורגליים חסונות. הם צריכים לעלות עוד כמה רקות לבימה. שם הם צריכים להיראות במיטבם. הכרטיס למרדך קורץ — לתחרות מר-עולם ב-בורי בילדינג, או כמו שקוראים לזה הישראליים: עיצוב-גוף.

20 שקלים עולה כרטיס-הכניסה. כאלף ישראלים משוגעים לדבר באו במצויא שבת לסינרמה, לראות את עיצוב-גוף הישראלי. לראות את שריריהם של החברים, הקרובים ובני-המישפחה.

יהודית וענת נקלעו למקום במיק רה. הם משמשות כמלצריות במסערת הור-איי-פי בסינרמה. הם נראים כמו גורילות. יותר מדי מגושמים, אומרת יהודית. פעם ראשונה שאני רואה גברים המציגים את הגוף שלהם כמו נשים, אומרת ענת.

הכנות קובעות כי השרירים האלה קצת מפחידים. הם מאבדים את הפרופורציות של הגוף שלהם. יש להם גופות בלי טעם. רגליים שריריות מדי ורחבות. שרירי, הן אומרות, זה יפה, אבל לא בצורה מוגזמת.

על הבימה מסתדרים בשורה, כמו טווסים, המועמדים למרי-ישראלי לנוער. 19 בחורים צעירים. אשכנזים וספרדים, רתיים וחילוניים. מציגים גופות. עושים פוזות ומנסים לקלוט את עיני השופטים. הם עכברו קשה בשנה האחרונה כדי להגיע ליום הזה. ויקטור ודינה חלפון מסתכלים בגאווה ובתהגשות אך בנם הצעיר, אורי, עושה שרירים לפני חבריה-שופטים. אורי מנפח את החזה. ויקטור רץ קרוב לבימה לצלם. אני שמח שאורי כאן, הוא אומר. דינה מסוייגת יותר, מתרגשת ומזילה דימעה. היא מספרת שבתחלה אורי נראה לה כמו שיפונה. אבל עכשיו הוא נראה טוב. יפה. אני חושבת שהגוף שלו מאוד יפה ובריא. אומנם יש קצת כניית עת הכנת האוכל. אורי בריאטה אבל הוא מאושר, וגם אנוח.

אורי לא זכה בתואר הנכסף. הוא אינו די מפותח.

אלי הנה הוא מרי-ישראל לנוער לשנת 1987. גובה 1.90 מטר. מישקל 110 ק"ג. היקף זרוע 47 ס"מ. היקף חזה 1.30 מטר. היקף ירך 68 ס"מ. אלי גדול-המידות הוא חייל בשרות-חובה. היה בטוח בניצחונו. הוא מתאמן במכון דיל של גילי רום כבר 6 שנים.

אלי הנה: אני אוהב שאנשים מסתכלים עליי. אני אוהב להיראות טוב, ושכל בגד יעלה עליי יפה. נשים שור קות לי, גברים מביטים עליי כשאני יורד לים, וזה עושה לי טוב. 30 ק"ג שרירים הוסיף לעצמו הנה

שיר השירים

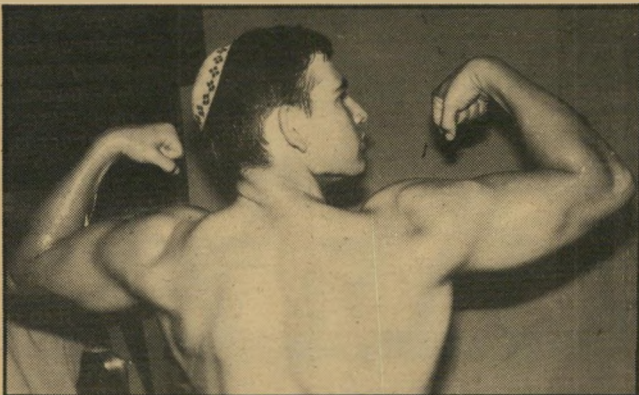
הרימו מישקולות. מרחו את גופם בשמן ועשו פוזות כמו דוגמניות. בעלי השירים הסכימו כולם שהכל עניין של גנטיקה, אימונים, תזונה נכונה ופרוטאינים.

מעניקי הפרסים, גברים כולם, אינם חוסכים בנשיקות בכל הזדמנות. כל מועמדת זוכה בנשיקה. כל מועמד רק בלחיצת יד.

מוחמד מקווי, אלוף העולם בבוריי בילדינג, יליד מצריים, מכבד את קהל הסניגרים בשריריו. הוא נמוך קומה, מוצק.

אחרי חצות אספו בעלי השירים את תיקיהם האישיים, את המדליות, הגביעים, פרסייהניחומים ואת המישי פחה והלכו הביתה.

הנה ורפני יחגגו יחד את התואר. שטיינמיץ חזר לאשדוד, לחבריו. בצלאל המאוכזב ינסה את כוחו גם בשנה הבאה. ואשר פריג', יושבראש האגודה לפיתוח הגוף, מאושר: "זה היה ערב מאלף. הבחורים יכולים לייצג בכבוד את השירים הישראליים בעולם."

יהדות השירים רוני שפירא, העתודאי, הלך לפני התחרות לבית הכנסת. הניח תפילין והתפלל. לאולם "הסינרמה" הגיע ברגל. אך גם מאמץ זה לא עזר לו לזכות.

שהן עושות. בביקני מינימאלי הן חושפות רגל, זרוע, כתף ובטן שריריות. "ואללה, איזה גופה!" צועק קול בס מן הקהל "ואללה, יפות באמת," מחזיר אחר. עטרה דפני בת 29, חברת לחיים של אלי הנה, זוכה בתואר מרת-ישראל. המורה לחינוך גופני מוינגייט היא גם אלופת-ישראל בהרמת מישקולות.

בת המארגן שיבה רצ'קוף. בתו של ריצ'רד, סגן יו"ר האיגוד הישראלי, ניסתה את מזלה. הקירבה למארגן נים לא הועילה. התוצאה שלה: מקום רביעי מתוך ארבע מתמודדות.

השערוריה מתחילה כשעולים המתמודדים הבוגרים לבימה. השופטים קבעו כי זאב שטיינמיץ יסע למרדכי. הוא גבר בנקודה אחת על הזוכה מס' 2, בצלאל אזולאי. הקהל צועק בוז, חבריו, קרוביו של בצלאל, האמינו כי הוא יזכה בתואר. גם מאחורי הקלעים עסקו בנחישות, וכמעט כולם אמרו שבצלאל הוא הזוכה. "הוא בנוי טוב יותר," הסבירו. יש לו פרופורציות נכונות. אך השופטים חשבו אחרת.

שטיינמיץ מסביר את ההתמרמרות הקולנית בחברים הרבים שבצלאל הביא לסינרמה.

המהומה מסתיימת מהר מאוד. גורי לייגוף ובעליה שרירים עוזרים לשוטרים לפנות את הבימה ולהרגיע את הרוחות. בצלאל המאוכזב, "פרוטקציה" ממשיכים לצעוק מן האולם. "שוחזו" מחזירים אחרים.

לקראת חצות עולות ארבע נשים צעירות לבימה. שריקות ומחאות כפיים סוערות מלוות כל צעד שרירי

בשש שנות אימונים על גופו. שבו עיים לפני תחרות הוא מגלח את גופו. משתזף, כדי שהשרירים יראו טוב עם השמן.

"איזו גופה!"

ר וני שפירא צנוע יותר. חובש כיפה ומאוכזב. התחרות היתה קשה. הוא התאמן שנתיים וחצי לקראת היום הזה, והפסיד. הוא ירושלמי משכונת בית זוגן, העושה את שרותו הצבאי כעתודאי.

רוני לא רואה בפיתוח הגוף כל סתירה לדבריהתורה: "הייתי בבוקר בבית הכנסת. הנחתי תפילין, התפללתי. הלכתי ברגל שישה ק"מ כדי להגיע לסינרמה." בבית, הוא מספר, התייחסו לפיתוח הגוף כאל שיגעון. ההורים שומרי-שבת כמוהו, לא ניסו להניא אותו מספורט זה. גם אחיו הצעיר עוסק בעיצוב הגוף. הוא מקווה לזכות בשנה הבאה בתואר לנערים.

לו לזרוק את הגביע. המאבטחים ובעליה שרירים הצליחו להגן על הזוכה. זאב שטיינמיץ, ועל חבר השופטים. משמאל: ענת שלמו, אלופת אשתקד.

קהל זועם לא קיבל את פסיקת השופטים. קרובי המישפחה והחברים של הזוכה מס' 2, בצלאל אזולאי, התפרצו לבימה וצעקו

המהלך הראשון של הסניגוריה הסתיים כמעט באסון מבחינה מ'שפטי' נראה מהלך ההגנה כמעט כנסיון התאבדות

נסיון ההתאבדות של ערתי ההגנה במישפט דמיאניוק, אניטה פריצ'ארד, החזיר למישפט את מימד המוות, מימד שאבר לו בין עדויות ניצולי טרבלינקה לסיכסוכי הסניגוריים.

מישפטו של איוואן ג'ון דמיאניוק צבר לו מועדון מעריצים מכורים, אשר בכל שעה פנויה מקשיבים למהלכו ברדיו או צופים בו בטלוויזיה. אם בתחילת המישפט היו העדים ניצולי טרבלינקה, שסיפרו על זוועות הנאצים, הרי שמוזמן עבר מוקד ההתעניינות מהם אל העדים המומחים, שהציגו לפני בית-המישפט את פילאי הטכניקה, ואל מריבות הסניגורים. הנאשם, איש אפור, חסר-ברק, נשכח מעט לחלוטין בהצגה הגדולה.

חקירת סירטי מתח

הציבור מתעניין בשאלות מדוע פוטר מרק אוקונור הווהר ומדוע עויין השופט דוב לוין את יורם שפטל, הסניגור הישראלי. אהדת הציבור כולו הופנתה לאחרונה אל מיכאל שקר, התובע המבריק והמעמיק, שעשה לעדי-ההגנה את מה שעושה להם פרי מייסון האגרי בטלוויזיה.

גם פרטים מעמיקים על הופעותיהן בבתי-המישפט באמריקה ועל כישלור נותיהן או הצלחותיהן שם. כמירע זה הוא נעזר בכישורו רב, כאשר חקר אותן חקירה נגדית צולבת, לפי מסורת מיטב סירטי-המתח. הוא השתמש בטכניקות של חקירה נגדית כזיקוקי-דינור.

בארצות-הברית, לפני בית-המישפט שרן בשאלת שקריו של הנאשם לשילטונות ההגירה. באמריקה לא היה מישפטו של דמיאניוק מישפט-המאה. הוא לא שודר בטלוויזיה ולא סוקר בחדשות. אבל גם שם לא הצליחה ההגנה לשכנע את בית-המישפט בצירקתו של דמיאניוק.

עובדה: הוא הוסגר לישראל, אחרי שנשללה ממנו אזרחותו האמריקאית. יתכן שטוב היו עושים הסניגורים אילו למדו משגיאות העבר, והחליפו את העדים המומחים שלהם לפני בית-המישפט הישראלי. אבל מריבות הסניגורים העיבו על המחשבה המישפטית הטובה, ויתכן שגם קשיים כספיים תרמו לכך ששתי העדות חזרו ובאו לישראל, והוצגו על-ידי שקר ככלי ריק.

עפר ואפר

כיום אין כל ספק כי ההגנה נכשלה לחלוטין כנסיונותיה

התאבדות

לסניגוריה בתיק אין כנראה משאבים נרחבים כל-כך למצוא עדי-הגנה. לא עומד לרשותה צוות המחלקה לזיהוי פלילי של מישטרת ישראל וכל מומחי-המדינה.

שפטל וג'ון גיל נאבקים על השגת כל עד מומחה במישפט. עד היום הם השתמשו באותן עדות-ההגנה שהעידו

לאחר שסיים התובע את חקירתו הנגדית של הנאשם, והצליח לסבר אותו בסתירות ושקרים, עבר אל עדות התביעה הממוחית, ושבר אותן על דוכן-העדים.

שבירת עד מומחה אינו דבר של יום-יום בבית-המישפט. בדרך כלל עדים מומחים נשאלים על חוות-הדעת המקצועית שהגישו ועל פרטי השכלתם, ולרוב הם עומדים בכך יפה מאוד. היתה זו הפתעה רבת, כאשר הצליח שקר לקעקע את עדותה של המומחית הראשונה, עדנה רוברטסון. במקום עדה מומחית, המבינה בניבכי המדע והמיכון המודרני, חשף שקר את העדה הקשישה רוברטסון כחובבנית מוחלטת, שלמדה את מיקצוע כתב-היד לאחר שיצאה לגימלאות, כפי שאחרות לומדות סידור-פרחים.

העדה השניה, אניטה פריצ'ארד, לא עמדה בחקירה הנגדית טוב יותר. היא הרגישה כל-כך אומללה, שנסתהר השבוע להתאבד.

אבל אין לראות בכך רק את כישלון ההגנה. יתכן שבמישפט אחר, ללא המעקב הציבורי וללא המשאבים העצומים שמקבלת התביעה במישפט זה, לא היה התובע מצליח לגלות את ערוותן של העדות, לפחות לא בקלות כזו. התובע שקר, אדם מעמיק וחוקר מבריק, נתמך בידע אינסופי שמתקבל אצלו מגדולי המומחים במדינה. הוא נעזר בפסיכולוגים, בקרימינולוגים, בביוולוגים ובכל מומחה אחר היכול להטיל אור על השאלות השנויות במחלוקת במישפט.

הוא גם השיג מידע מפורט על עברן של עדות-ההגנה, על השכלתן, על האוניברסיטות שבהן למדו ועל הזמן שהקדישו ללימודים אלה. הוא השיג

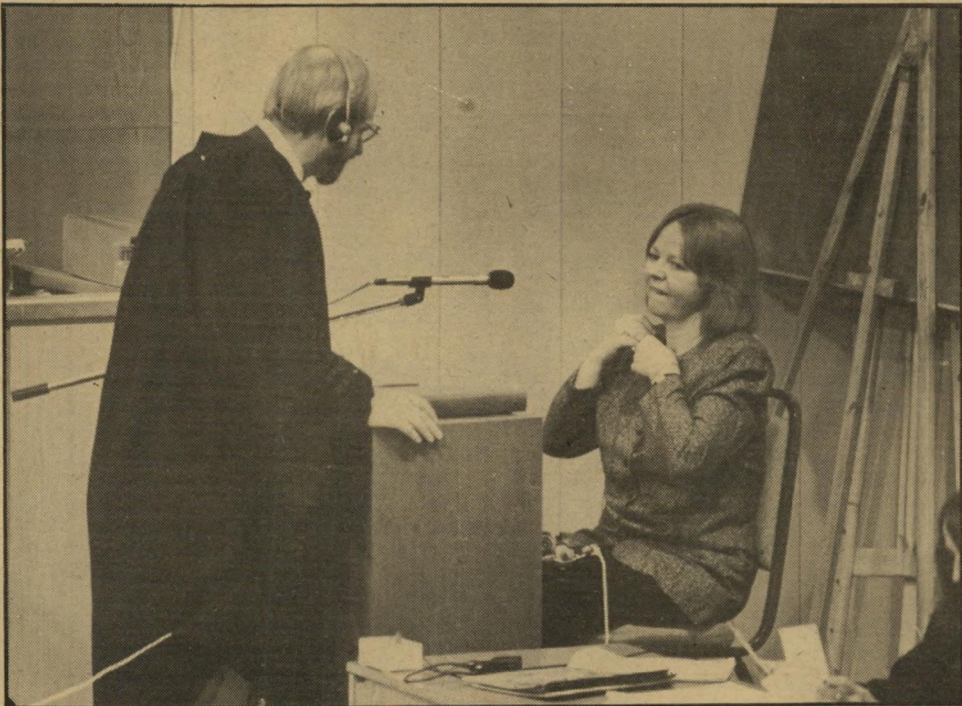
הסניגוריה

שהיה בסוביבור, אם כי הוא מתכחש לכך כעת, וטוען שהיה זה שקר. התביעה הראתה בחקירתו הנגדית של הנאשם שיש שאלות אשר עליהן הוא מסרב להשיב, ויש דברים בהם הוא כנראה משקר.

נגד כל הראיות הללו, הביאה עד כה ההגנה גירסת-אליבי של הנאשם, שלא נשמעה אמינה במיוחד, ושתי עדות, שהתביעה עשתה מהן עפר ואפר. אחרי פיטוריו של אוקונור, הבטיח שפטל כי יש בידו עדויות חדשות בדבר אלפרד ביליק, גרמני ששירת בטרבלינקה באותה תקופה, ואשר הוא בעצם איוואן האיום. הוא הבטיח עדויות של עשרות ניצולי-טרבלינקה, אשר לפניהם הוצגה תמונתו של דמיאניוק והם לא זיהו אותה. הוא גם ציין שיכיר את הרוזן אלכסיי טולסטוי כהיסטוריון מומחה, ועדי-ההגנה שיספר על זיופי הק"ב.

כאשר יפתח המישפט שוב, בתחילת ספטמבר, תהיה לסניגורים הזדמנות לתקן את הרושם שעשו העדות הראשונות, ולנסות להכניס לליבו של בית-המישפט את הספק הסביר, הדרוש כדי לזכות את ג'ון דמיאניוק. כמו ידיום עשו הסניגורים את המשימה הזאת קשה הרבה יותר, כאשר התברר כי עדותיהן הראשונות היו חובבניות, חסרות כל רקע מדעי.

אילנה אלון

עדה פריצ'ארד עם סניגור גיל מול משאבים עצומים

בדיקה של MONDE SELECTION המוכרת בלואי בורדו, 80 BROADWAY במדלי חותם לשנת 1985 על איכות המעלה

אזהרה - משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

העולם הזה

הפסקתי

להיות

מסוממת!"

**חווה יערי: „מאז פסקיהדין חדלתי
לקחת כדורים והתחלתי במילחמה!"**